

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ GOVERNMENT OF PUNJAB

DISTRICT STATISTICAL **ABSTRACT** OF BHATINDA

1973-74

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ: ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ISSUED BY :

THE ECONOMIC ADVISER TO GOVERNMENT, PUNJAB CHANDIGARH

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

Government of Punjab

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੰ: 239

Publication No. 239

ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ

ਬਠਿੰਡਾ

District Statistical Abstract

of

Bhatinda

1973-74

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ : ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ Issued by: Economic Adviser to Government, Punjab.

ਭਮਿਕਾ

ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀੜਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲੁਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਜ਼ਿਲੇ ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ-ਸਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਾਲ 1961–62 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇ। ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਸਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹੈ। ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰੇਮ ਲਾਲ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਾਂਸਲ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਐਸ. ਭੱਲਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅੰਕੜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਖੋਜ ਅਫਸਰ; ਪੀ. ਡੀ. ਠਾਕੁਰ, ਖੋਜ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨੇਗੀ ਅੰਕੜਾ ਸਹਾਇਕ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਜੇ. ਐਸ. ਸੰਧੂ ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਬਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : 3–9–1975

PREFACE

The Economic and Statistical Organisation Punjab, brings out Statistical Abstract of the State annually giving districtwise data on various socio-economic aspects of the State, but no tehsilwise data are given in it. To meet this demand first issue of District Statistical Abstract was published in 1961-62. Keeping in view the persistent demand of the information below district level from different agencies of the Government and non-Government, it was decided to bring out the District Statistical Abstract by the District Statistical Agencies. The present issue is third in the series. A brief Socio-Economic Review of the district has also been added to the Abstract.

Acknowledgement is made of the work done by Sarvshri Prem Lal Bhatia and Siri Krishan Bansal, Technical Assistants under the supervision of Shri Pawan Kumar, District Statistical Officer, Bhatinda, and those of Sarvshri Gurcharan Singh, Senior Research Officer; P. D. Thakur, Research Officer, and Hari Ram Negi Statistical Assistant for scrutiny of the publication under the supervision of Shri J. S. Bhalla, Director Bureau of Statistics, Punjab.

Chandigath:

J. S. SANDHU

3.9.1975.

Economic Adviser to Government,
Punjab.

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂਨਿਟ Units used in this publication

ਲੱਖ 1,00,000

Lakh

ਕ੍ਰਵਿੰਟਲ 100 ਕਿਲੋਂ ਗਰਾਮ Quintal Kilograms

ਟਨ 2 240 ਪੌਂਡ ਜਾਂ 10.16 ਮੀਟਰਕ ਟਨ Ton lbs. or Metric tons.

ਮੀ: ਟਨ 1,000 ਕਿਲੋਂ ਗਰਾਮ M. Ton Kilograms

ਹੰਡਰਡ ਵੇਟ 112 ਪੌਂਡ ਜਾਂ 50.8 ਕਿਲੋ ਗਰਾਮ Cwt. lbs. or Kgs.

ਪੌਂਡ 0.45359 ਕਿਲੋਂ ਗਰਾਮ

Lb. Kg. aਰਾਮ 1,000 ਗਰਾਮ

Kilogram grams
ਕਿਲੋਂ ਮੀਟਰ 1,000 ਮੀਟਰ
Kilometre Metres
ਮੀਟਰ 100 ਸੈਂਟੀ ਮੀਟਰ

Meters Centimetres ਗਠ (ਰੁੰਈ) 180 ਕਿਲੌ ਗਰਾਮ

Bale (of cotton) Kgs.

ਪਸਾ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੌਵਾਂ ਭਾਗ

Paise One 100th of a rupee

ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਕ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਬਰੀਵੀਏਸ਼ਨਾਂ।

Abbreviations used in this publication

. . 'ਨਹੀਂ' ਮਿਲਦੇ

Not available

--ਨਾਂ ਮਾਤਰ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

Negligible or nil

ਕੇ. ਡਬਲਯੂ. ਐਚ.ਕਿਲੋ ਵਾਟ ਘੰਟੇ

KWH, Kilowatt hours

ਕਨਵਰਸ਼ਨ ਫੈਕਟਰ

Conversion Factors

ਰਕਬਾ

AREA

1 ਏਕੜ

0 40468 ਹੈਕਟੇਅਰ

Acre

Hactare

1 ਵਰਗ ਮੀਲ

2.5900 ਵਰਗ ਕਿਲੋਂ ਮੀਟਰ

Square mile

Sq. kilometre

640 ਏਕੜ 1 ਵਰਗ ਮੀਲ

259 ਹੈਕਟੇ ਅਰ

Sq. mile

Acres

Hactares

1 ਵਰਗ ਗਜ

0.84 ਵਰਗ ਮੀਟਰ

Square yard

Sq. meter

1 ਹੈਕਟੇਅਰ

2.47109 ਏਕੜ

Hectare

Acres

। ਵਰਗ ਕਿਲੋਂ ਮੀਟਰ

0.38610 ਵਰਗ ਮੀਲ

Square Kilometre Sq. mile

1 ਵਰਗ ਕਿਲੋਂ ਮੀਟਰ 100 ਹੈਕਟੇਅਰ

Sq. Kilometre

Hectares

1 ਵਰਗ ਮੀਟਰ

1.20 ਵਰਗ ਲਜ਼

Sq. Metre

Sq. yards

ਭਾਰ

WEIGHT

1 ਐੱਸ

28.3495 ਗੋਰਾਮ

Ounce (oz)

Grams

ੂ ਪੌਂਡ

0.45359 ਕਿਲੋਂ ਗਰਾਮ

Pound

Kilogram

1 ਲੋਂ ਗ ਟਨ	1.01605	ਮੀ. ਟਨ
Longton		Metric tons
। ਸ਼ਾਰਟ ਟਨ	0.90718	ਮੀ. ਟਨ
Short tons		Metric tons
1 ਲੌਂਗ ਟਨ	2,240	ਪੌ ⁻ ਡ
Long ton		Pounds
1 ਸ਼ਾਰਟ ਟੋਨ	2,000	น้าฮ
Short ton		Pounds
1 ਮਣ	82.28 57	ਪੌਂਡ
Maund		Pounds
1 ਮਣ	0.037324	ਮੀ. ਟਨ
Maund		Metric ton
1 ਮਣ	0.373	ਕੁਇੰਟ ਲ
Maund		Quintal
1 ਗਰਾਮ	0.0352740	ਅੰਸ ਜਾਂ 0.09 ਤੌਲਾ
Gram		Ounce or tola
। ਕਿਲੋਂ ਗਰਾਮ	2.20463	
Kilogram		
1 ਮੀ. ਟਨ	0.98420	ਲੌਂਗ ਟਨ
Metric ton		Long ton
	1,10231	ਸ਼ੌਰਟ ਟਨ
		Short ton
1 ਮੀ. ਟਨ	1,000	ਕਿਲੋਂ ਗਰਾਮ
Metric ton		Kilograms
1 ਮੀ. ਟਨ	2,204,63	ਪੌਂਡ
Metric ton		Pounds
1 ਮੀ. ਟਨ	26.792	ਮਣ (ਸਟੈ⁻ਡਰਡ)
Metric ton		Maunds (Standard)
1 ਹੰਡਰਡ ਵੇਟ	0.51	ਕੁਇੰਟਲ
Hundred Weight		Kilogram

1 ਸੇਰ 0.933 ਕਿਲੋਂ ਗਰਾਮ
Secr Kilogram
1 ਕਪਾਹ ਲਿੰਟ ਦੀ ਗਠ 0.17781 ਮੀ. ਟਨ

1 ਕਪਾਹ ਲਿਟ ਦਾ ਗਠ (392 ਪੌਂਡ)

Bales of cotton lbs Metric ton

1 ਪਟਸਨ ਦੀ ਗੱਠ (400 ਪੌਂਡ) 0.181436 ਮੀ. ਟਨ

Bale of Jute lbs Metric ton

1 ਮੀ. ਟਨ 5.6624 ਕਪਾਰ ਲਿੰਟ ਦੀ ਗਠ (392 ਪੌਂਡ)

Metric ton Bales of cotton lint (392 lbs.)

ਮੀ. ਟਨ 5.5116 ਪਟਸਨ ਦੀ ਗਠ (400 ਪੌਂਡ)

Metric ton Bales of Jute (400 lbs.)

ਗਿਣਤੀ

NUMBERS

1 ਲੱਖ 1,00,000 ਜਾਂ 0.1 ਮਿਲੀਅਨ Lakh or Million

Lakh or Million 1 ਕਰੋੜ 10,000,000 ਜਾਂ 10 ਮਿਲੀਅਨ

Crore or Million

1 ਮਿਲੀਅਨ 10 ਲੱਖ

Million Lakh 1 ਮਿਲੀਅਨ 0.1 ਕਰੌੜ

Million Crore

ਲੰਬਾਈ

LENGTH

1 ਇੰਚ 25.4 ਮਿਲੀ ਮੀਟਰ

Inch Milimetres

1 ਗਜ਼ 0.9144 ਮੀਟਰ

Yard Metre 1 ਮੀਲ 1.61 ਕਿਲੋਂ ਮੀਟਰ

Mile Kilometre

1 ਮਿਲੀ ਮੀਟਰ	0.04 ਇਚ
Millimetre	Inch
1 ਸੈਂਟੀ ਮੀਟਰ	0.3937 ਇੰਚ
Centimetre	Inch
1 ਮੀਟਰ	1.09 ਗਜ਼

1 ਮੀਟਰ 1.09 ਗਜ਼ Metre Yards 1 ਕਿਲੋਂ ਮੀਟਰ 0.62 ਮੀਲ Kilometre Mile

Volume

1 ਘਣ ਗਜ਼ 0.7646 ਘਣ ਮੀਟਰ

Cubic Yard Cubic Metre

Cubic Metre Cubic Yards

=35.3133 백혼 夏건

Cubic feet

ਸਮਰਥਾ

CAPACITY

1 ਇਮਪੀਰੀਅਲ ਗ਼ੈਲਨ 4.55 ਲਿਟਰ

Imperial gallon Litres

1 ਲਿਟਰ 0.22 ਇਮਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ Litres Imperial gallon

ਤਾਪੁਮਾਨ ਨੂੰ ਸੈਂਟੀਗਰੇਡ (ਸੀ°) ਤੋਂ ਫਾਰਨ ਹੀਟ (ਫ°) ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫਾਰਮ**ਲਾ** ਫ°=9/5 (ਸੀ°) +32

For conversion of temperature in centigrade (C°) to Fahrenheit (F°) the realtion of $F^{\circ}=9/5(C^{\circ})+32$

মূভী Contents

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	បំភ ភ: page No.
	1. ਰਕਬਾ ਆਬਾਦੀ I Area and Population	THE State and place size, was referred
1.1	1961 ਤੋਂ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਵਾਧਾ Increase in Population since 1961 by Tehsils	13
1.2	1961 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ Number of villages in the District according to 1971 Census.	15
1.3	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ Area and Population by Tehsils	16
1.4	1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ Rural Arca and Urban Population : 1971	17
1.5	1971 ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਗਰੁਪ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ Distribution of Population by Age-groups	18
1,6	ਸਾਲ 1971 ਵਿੱਚ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਹਰਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਰੀਵਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਚਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਬੰਘੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Residential Houses, Persons per Occupied House and Houseless Population in Bhatinda District: 1971	20

ਸਾਰਣੀ	ਵੇਰਵਾ	ਪੰਨਾ
ਨੰ: Table No.	Particulars	ਨੰ: Page No.
<del></del>	1. ਰਕਬਾ—ਸਮਾਪਤ	
	1. Area and Papulation—concld	
1.7	1971 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਰੇ'ਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡ Villages classified by various Population Ranges 1971	22
1.8	1971 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	26
	Workers and Non-workers by Tehsils 1971	
1.9	1971 ਵਿੱਚ ਨ ^{ੂੰ} ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਬੱਧ ਕੀਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	28
	Working Population classified into Nine Industrial Categories 1971	
1.10	1971 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆ Scheduled Castes by Tehsils—1971	36
1.11	1971 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੱਕ Tehsilwise Literates—1971	38
1.12	ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ Trend in Population of Towns	42
1.13	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਆਬਾਦੀ Tehsilwise Projected Population	44
1.14	1971 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਿਲੇ ਵਾਰ ਆਬਾਦੀ District-wise Population of Puniab—1971	46

viii

ਸਾਰਣੀ ਨੰ	ਵੇਰ ਵਾ	ਪ [*] ਨਾ ਨ:
Table No.	Particulars	Page No.
	2. ਜਲ ਵਾਯੂ I I — Climate	
2.1	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਮਾਸਕ ਔਸਤ ਵਰਖਾ Monthly Average Rainfall by Tehsils	49
2.2	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਮਾਸਕ ਵਰਖਾ 1969 ਤੋਂ 1973 ਤੱਕ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਔਸਤ Monthly Rainfall by Tehsils – Average of 5 years 1969–73	50
	3. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ III—Agriculture	
3.1	ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ Classification of Area in District Bhatinda	54
3.2	ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ (ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ) Classification of Area in District Bhatinda (Tehsilwise)	58
3,3	ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ (ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ) Area under Important Crops Tehsilwise	68
3.4	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ Average yield per Hectare of Important Crops in District Bhatinda	1 48
3.5	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ Production of Crops in the District	1 52

ਸਾਰਟ ਨੰ :		ਪੰਨਾ ਨੰ :
Seria No.	al Particulars	Page No.
	3. ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ—–ਸਮਾਪਤ	
	III. Agriculture—concld	
3.6	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਾਲ 1973-74 ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਧੀਨ	
	ਰਕਬਾ	164
	Area under Fruits and Vegetables in the district for 197	
3.7	ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਕਬੇ ਤੇ ਭੇ' ਮਾਮਲਾ ਨਿਰਧਾਰਣ	166
	Incidence of Land Revenue Assessment on Area in the District	
3.8	ਜ਼ਿਲੇਵਿਚ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ	168
3.0	Distribution of Fertilisers in District Bhatinda	100
	4. ਸਿੰਜਾਈ	
	IV—Irrigation	
4.1	ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬਾ	172
	Net Area under Irrigation in District Bhatinda	
4.2	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬਾ (ਹੈਕਟੈਅਰ)	1 74
4.4	Net Area under Irrigation Tehsilwise (Hectares)	174
	SYLENYTHIN - Street	
4.3	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਸਿੰਜਿਆ ਕੁਲ ਰਕਬਾ (ਹੈਕਟੇਅਰ)	180
	Tehsilwsie Gross Area Irrigated (Hectares)	
4.4	ਕੁਲ ਸਿੰਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਕੁਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਤਤਾ	184
	Gross Area Irrigated as Percentage of Total cropped Area	
4.5	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਟਿਉਬ ਵੈਲ ਅਤੇ ਹੌਰ ਖੂਹ	188
	Tehsilwsie Tubewells and other Wells	

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table	ਵੇਰਵਾ Particulars	ນິດ ດີ: Page
No.		No.
	5. ਹੜ ਅਤੇ ਸੇਮ V—Floods and Water Loging	
5.1	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਿਚ ਸੌਮ ਅਤੇ ਥੁਰ ਅਧੀਨ ਕੁਲ ਰਕਬਾ (ਕਾਸ਼ਤ ਸ਼ੁਦਾ), ਸਾਬਕਾ ਕਾਸ਼ਤ ਸ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਸੁਦਾ) Total Area (cultivated, ex-cultivated and un- cultivated) under Sem and Thur in the District	194
	6. ਵਣ VI—Forests	
6.1	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Tehsilwise Area under Forests	197
	7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ VII—Live Stock and Animul Husbandry	
7.1	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਪਸੂਧਨ ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਆਦਿ – 1972 Tehsilwsise Live-stock and Poultry1972	2 0 2
7.2	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਗਊਆਂ ——1972 Tehsilwise Cattle—1972	206
7.3	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਮੁੱਝਾਂ–1972 Tehsilwise Buffaloes—1972	210
7.4	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਸ਼ੂ–1972 Tehsilwise working Cattle—1972	214
7.5	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਔਜ਼ਾਰ1972 Tehsilwise Agricultural Machinery and Implements, 1972	216

ਸਾਰਣੀ	ਵੇਰਵਾ	ਪੰਨਾ ਨੰ :
ਨੰ: Seria No.	l Particulars	Page No.
	7. ਪਸ਼ੂ ਪੈਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ—ਚਲਦਾ VII—Live Stock and Animal Husbandry—continu	ed
7.6	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ Tehsilwise Veterinary Institutions and their Staff	220
7.7	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੇ'ਦਰ Tehsilwise Live-stock Development Centres	236
	੪. ਬਿਜਲੀ	
	VIII—Electricity	
8.1	ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਹੋਏ ਨਗਰਾਂ/ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise Number of Towns and villages Electrified	245
8.2	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਵਖ ਵਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ (ਲੱਖ-ਕਿਲੌਂ ਵਾਟ)	248
	Electricity units sold to different categories of Consumers in the district	
	9. ਉਦਯੋਗ IXIndustries	
9.1	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਖਾਨੇ Number of Registered Factories in the District	253
9,2	ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਖਾਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	254
	ed therein	

ਸਾਰਣੀ Tabl No,	e Particulars	ນໍ້ຄາ ຄື: Page No.
	Xਕਿਰਤ [X—LABOUR	
10.1	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਰੇਸ- ਨੌਰੈਂਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ Tehsilwise Number of Shops, Commercial Establish- ments, Hotels and Restaurants and Persons employed	258
10.2	ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ (ਪੁਰਸ਼ਾਂ) ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਜਰਤ (ਰੁਪਏ) Wages paid to Agricultural and Skilled Labourers (Men) in Bhatinda District	266
10.3	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰੌਜਗਾਰ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵਜਿਸਟਫੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕ ਤੀ Registration and Placings by Employment Exchange in the District	27 4
10.4	ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ 31 ਮਾਰਚ, 1974 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਾਤੀ Punjab Government Employees as on 31st March, 1974	276
	XI—ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ X —VITAL STATISTICS	
11.1	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦਰ ਅਤੇ ਮਰਨ ਦਰ, 1961 ਤੋਂ 1972 ਤੱਕ Birth and Death Rates in the District, 1961 to 1972	282
11,2	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsilwise Medical Institutions	284

xiii

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Serial No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
11.3	ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬੈਂਡ Beds in Medical Institutions according to area and Sex	290
11.4	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਕਲੀਨਿਕ/ਕੇ'ਦਰ Tehsilwise Family Planning Clinics/Centres	304
11.5	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਬਾਂਝ ਪਨ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਈ. ਯੂ.ਸੀ.ਡੀ. ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ Sterlization Operations and I.U.C.D. Insertions in the District	307
11.6	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਆਯੂਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸਸਥਾਵਾਂ Tehsilwise Ayurvedic and Unani Institutions	308
11.7	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ Tehsilwise Patients treated in Medical Institutions XII—ਸਿਖਿਆ XII—EDUCATION	312
12.1	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise Number of Recognised Institutions	330
	ਮਾਨਤਾ ਪਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Teachers in Recognized Schools	332
12.3	ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Number of Students in Recognised Schools	333

ਸਾਰਣੀ ਨੰ:	ਵੇਰਵਾ	ਪੰਨਾ ਨੂੰ :
Sesia No.	1 Particulars	Page No.
	XIII−–ਸਹਿਕਾਰਤਾ XIII−CO-OPERATION	
13.1	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੈ'ਬਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ Number of Co-operative Societics, their Membership and Working Capital in Bhatinda District	33 6
13.2	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੈੱਕ Tehsilwise number of Societies and Banks	338
13.3	Tehsilwise General Progress XIV—ਟਰਾਂਸਪੌਰਟ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ XIV—TRANSPORT AND ROADS	340
14. 1	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੋਟਰ- ਗੱਡੀਆਂ Number of different types of Vehicles registered in the District	342
14.2	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਲੌਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਦੇਖ ਭਾਲ ਅਧੀਨ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ Road Length maintained by the Public Works Department and Local Bodies in the District	344
	XVਅਦਾਲਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ XVJUDICIAL AND ADMINISTRATIVE	
15.1	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੁਰਮ Incidenœs of Crimes in the District	3 46

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table 'No.	ਵੇਰਵਾ Particulars	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No.
15.2	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀਆਂ Tehsilwise Number of Police Stations and Police Posts in the District	348
	XVIਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ XVLOCAL BODIES	
16 .1	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਖੇਤਰ, ਵਸ਼ੌ', ਬਣਤਰ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ Area, Population, Constitution, Income and Expenditure of Zila Prishad in the District	35 0
16.2	ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਨਗਰਪਾਲਕਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਆਬਾਦੀ, ਬਣਤਰ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ Number, Population, Constitution, Income and Expenditure of Municipal Committees in the District	35 2
16.3	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਮੰਬਰ ਸ਼ਿਪ Number of Panchayats, Block Samities and their Membership in the District	35 4
	XVII—इटबरू XVII—MISCELLANEOUS	
17.1	31 ਮਾਰਚ, 1971 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਬੈਂ'ਕ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise number of Bank offices in the District Bhatinda as on 31-3-1974	358

xvi

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: Table No.	ਵੇਰਵਾ Particulais	ਪੰਨਾ ਨੰ: Page No:
17.2	ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ ਕਰ Number of Assessees and Tax realised in the District	360
17.3	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ, ਅਫੀਮ ਅਤੇ ਭੰਗ ਦੀ ਖਪਤ Consumption of Liquor, Opium and Bhang in the District	36 2
	ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਨੌਰੰਜਨ ਅਤੇ ਸ਼ੌ ਟੈਕਸ Tehsilwise Entertainment and Show Tax	364
	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ Progress of Community Development in the District	366
	ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ Average Annual Wholesale Prices per quintal	368
	ਅਬੰਹਰ ਵਿਖੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸ੍ਰਚਕ ਅੰਕ Consumer Price Index Number of working Class at Abohar	370
	ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਡਾਕ ਖਾਨੇ Post Offices in the District	3 72
17.9	ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਖਾਨੇ–1973·74 Printing Presses in the District 1973-74	3 7 4
	ਜ਼ਿਲੇਵਿੱਚ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ Warehouses in the District	375
	ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ Rest Houses and Dak Bungalows in the District	3 76

xvii

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਇਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ District at a Glance

I. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ---

Administrative Set-up-		
(1) ਉਪ ਮੰਡਲ Sub-Divisions		3
(2) ਤਹਿਸੀਲਾਂ Tehsils	Bill	3
(3) ਉਪ-ਤਹਿਸੀਲਾਂ Sub-Tehsils		4
(4) ਬਲਾਕ Blocks		9
(5) ਕਸਬੇ Towns		11
(6) ਆਬਾਦ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Inhabited Villages	••	518
(7) ਖੇਚਰਾਗ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Un-inhabited Villages ਲੋਕ ਸਭਾ/ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਧਤਾ—	7	10
Representation in Parliament/State		
(1) ਲੋਕ ਸਭਾ ਜੋੜ Lok Sabha Total	(A)	1
(i) ਜਨਰਲ	• •	~~
General (ii) ਰਾਖਵੀਂ	••	1
Reserved		
(2) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ Vidhan Sabha	• •	8

xviii

III. ਆਬਾਦੀ––		
Population—		
(1) ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ 1971	• •	1,025,271
Population 1971 Census—		
(i) ਪੇ'ਡੂ	• •	842 ,997
Rural		
(ii) ਸ਼ਹਿਰੀ	• •	182,274
Urban		
(iii) ਪੁਰਸ਼	• •	5,53,798
Male		
(iv) ਇਸਤਰੀਆਂ	• •	4,71,473
Female		
(2) ਜ਼ਿਲੇਦਾ ਰਕਬਾ	• •	5,551
		ਵਰਗ ਕਿਲੋ
N 37 Y 20 T 3 T 3	_	ਮੀਟਰ
Area of District	Sq.	kilometres
(3) ਪ੍ਰਤੀ ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ		7
Persons per occupied household		
(4) ਰਹਾਇਸ਼ ਅਧੀਨ ਮਕਾਨ (1971 ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ)		154,301
Number of occupied residential Houses (Census)	(1971-	·
(5) ਇੱਕ ਵਰਗ ਕਿਲੌ ਮਟਿਰ ਪਿਛੇ ਵਿਅਕਤੀ		185
Persons per Sq. Kilometres		
(6) ਕਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚੋਂ ਦਿਹਾਤੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼	ਕੜਾ • •	82.2
Rural Population as percenatage to tota		
(4) ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ—	- op	
Medical Services—		
(1) ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (31 ਦਸੰ		40
1973)	190	70
Number of Hospitals and Dispensaries (31st December, 1973)		
(2) ਬੈਡਜ਼ ਦੀ ਉਪ ਲ ਭਤਾ (31 ਦਸੰਬਰ, 1973)		. 330

xix

V. ਪਸ਼ੂਧਨ ਆਬਾਦੀ (ਮਾਲ ਸ਼ੁਮਾਰੀ–1972) ਸੰਕਿੜਿਆਂ ਵਿਚ		
Live-stock Population, 1972 Census (Hundreds)— (1) ਗਉਆਂ		2 665
Cattle		2,665
(2) ਮੁੱਝਾਂ		2,775
Buffaloes		4,773
(3) ਘੌੜੇ ਤੇ ਟੱਟੂ		15
Horses and Ponies		15
(4) ਖੌਤੇ ਤੇ ਖੱਚਰਾਂ		68
Donkeys and Mules		00
(5) ਭੇਡਾਂ		962
Sheep		002
(6) ਬਕਰੀਆਂ		1,089
Goats		.,
(7)		379
Camels		
(8) ਮੁਰਗੀਆਂ, ਬੱਤਖਾਂ, ਪੇਰੁਟਰਕੀ ਅਤੇ ਹੌਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪੌਲਟ	ਗੇ ••	1,517
Fowls, Ducks, Turkeys and other Poultry		
(9) ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		49
(31 ਮਾਰਚ 1974)		
Veterinary Hospitals and Dispensaries as on 31st March, 1974		
(10) ਮਸਨੂਈ ਵੀਰਜ ਕੇਂਦਰ (31 ਮਾਰਚ, 1974)		2
Artificial Insemination Centres as on 31st March 1974		
VI ਸਿੱਖਿਆ (15 ਮਈ 1974)—–		
Education (15 May, 1974)—		
(1) ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	• •	8
Number of Colleges		
(2) ਹਾਈ ਅਤੇ ਹਾਇਰ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	• •	103
Number of High/Higher Secondary Schools		
(3) ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	• •	70
Number of Middle Schools		

(4) ਪਰਾਇਮਰੀ ਸਕ੍ਰੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Primary Schools VII. ਜਨਰਲ	415
General— (1) ਪੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਕੱਚੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ (31 ਮਾਰਚ, 1974) Road length metalled and un-metalled as on 31st March, 1974	1 971 (ਕਿ. ਮੀ.)
(2) ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Local Bodies	11
(3) ਬੈਂ'ਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Banks	66
(4) ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Market Committees	10
executes sever	

ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਬ੍ਰਦਰਤੀ ਲੱਛਣ:

ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਹ ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਹਿਸੇ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਰੇਡਲੀ ਹੈ। ਭੋਂ ਦੀਆਂ ਵਰਨਣ ਯੋਗ ਕਿਸਮਾਂ ਕਲੇ ਲੱਮ, ਲੱਮ, ਰੇਡਲੀ ਲੱਮ, ਰੇਡਲੀ ਅਤੇ ਰੇਡ ਦੇ ਟਿਬੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਦਰਿਆ ਨਹੀਂ ਵਗਦਾ। ਬਰਸਾਤੀ ਨਦੀ ਘੱਗਰ ਮਾਨਸਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿਸੇ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਖੁਸ਼ਕ ਭਾਗ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਮਾਰੂਬਲ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਗਰਮ ਰੇਡ ਤੇ ਹਨੇਰੀਆਂ, ਝਖੜਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਜਲਵਾਯੂ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਗਰਮ, ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਕ ਠੰਡ ਵਾਲਾ ਹੈ।

2. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ :

ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਉਪ ਮੰਡਲ, ਤਿੰਨ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸੱਬ-ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਹਨ। ਇਥੇ 11 ਨਗਰ, 518 ਆਬਾਦ ਅਤੇ 10 ਗੈਰ-ਆਬਾਦ ਪਿੰਡ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 9 ਖੰਡ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

3. ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ:

ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਰਕਬਾ 5,511 ਵਰਗ ਕਿਲੌਮੀਟਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਿ ਸਾਲ, 1973-74 ਦੀ: ਅਨੁਮਾਣਿਤ ਆਬਾਦੀ 10.87 ਲੱਖ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਜੱਦ ਕਿ ਸਾਲ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੰਖਿਆ 10.25 ਲੱਖ ਸੀ। 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੰਖਿਆ 10.25 ਲੱਖ ਸੀ। 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ-ਸ਼ੂਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਵਜੋਂ ਦੀ ਘਣਤਾ 185 ਬਣਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 269 ਸਨ। ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 82% ਭਾਗ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੱਦ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ 76% ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ , ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰ ਪਰਸ਼ਾਂ ਪਿਛੇ 865 ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 1000 ਪ੍ਰਰਸ਼ਾਂ ਪਿਛੇ 851 ਇਸਤਰੀਆਂ

ਹਨ। ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਣਤੀ 1,54,280 ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਲੌਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 7 ਬਣਦੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚੇ 30.9%, ਕਾਮੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰਾਜ਼ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 28.9 ਸੀ। ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚੇ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 24.7 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 25.8% ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਖਤੀਬਾੜੀ :

ਉ. ਭੌ' ਵਰਤੌ' :--

ਸਾਲ 1973–74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 553 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਰੰਲ ਥੀਜਿਆ ਰਕਬਾ 511.2 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ (92.3%), ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ 5.3 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ (1.0%) ਚਾਲੂ ਬਾਂਝ ਭੇਂ 1.1 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ (0.2)% ਭੇਂ ਜਿਹੜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ 36 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ (6.5%) ਬਣਦਾ ਹੈ , ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਕੁਲ ਰਕਬਾ (692.8 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ) ਨਿਰੰਲ ਬੀਜ਼ੇ ਰਕਬੇ ਦਾ 135.5% ਬਣਦਾ ਹੈ ।

ਅ. ਸਿੰਚਾਈ

ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਨਿਰੌਲ ਬੀਜ਼ੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ 67.6% ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ 72.4% ਹੈ। ਕੁਲ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿਚੋਂ 75% ਰਕਬਾ ਨਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ 25% ਰਕਬਾ ਖੁਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦ, ਕਰੋਪਿੰਗ ਪੈਟਰਨ :

ਦੇ ਫਸਲੀ ਹਰ ਸਾਲਾ, ਦੋ ਫਸਲੀ ਦੋ ਸਾਲਾ, ਇਕ ਫਸਲੀ ਹਰ ਸਾਲਾ, ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਦਾ ਆਮ ਰਿਵਾਜ਼ ਹੈ । ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਮੌਸਮ ਯਕੀਨੀ ਨਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਰਾਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਜਿਨਸਾ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ।

ਅਨਾਜ਼ੀ ਫਸਲਾਂ ਵਿਚੇ' ਕਣਕ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਰਾ ਮੁਖ ਫਸਲਾਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਅਨਾਜ਼ੀ ਫਸਲਾਂ ਵਿਚੇ' ਜੋ', ਜਵਾਰ, ਮੱਕੀ, ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਛੋਲੇ ਮਾਂਹ, ਮੂੰਕਾ, ਮੌਠ ਅਤੇ ਮਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀਆਂ ਬੀਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਚੇ' ਹਨ। ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਣ ਕਪਾਹ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਪਾਰਕ ਫਸਲ ਹੈ। ਸਾਲ 1973-74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲ ਫਸਲ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿਚੋਂ 58.1% ਅਨਾਜ (ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ) 7.6% ਤੇਲ ਬੀਜ ਅਤੇ 18.9% ਕਪਾਹ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਂਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਕਪਾਹ ਅਤੇ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੇ ਕਿ ਗੰਨੇ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ, 1973-74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ 26.2% ਨੌਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

H. ਝਾੜ :

ਜ਼ਿਲੇ ਅਤੇ ਰਾਜ਼ ਵਿਚ ਮੁਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਝਾੜ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਅੰਕੜਿਆਂ. ਤੋਂ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :-

ਕ੍ ਮ ਅੰਕ	ਫਸਲ	ਸਾਲ 1973-74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟਅਰ ਝਾੜ (ਕਿਲੋ ਗਰਾਮ)		
	1.8.	ਬਠਿੰਡਾ	ਪੰਜਾਬ	
1.	वटव	1,940	2,214	
2.	ਚਾਵਲ	2,466	2,287	
3.	ਜੌ	925	855	
4.	ਮੁੱਕੀ-	1,261	1,346	
5,	ਛੱਲੇ	1,158	896	
6.	ਗੰ ਨਾ	4,200	5,289	
7.	ਕਪਾਹ (ਦੇਸੀ)	345	303	
8.	ਕਪਾਹ (ਅਮਰੀਕਨ)	433	4 30	

5. ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ :

ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ 10 ਰੰਗੁਲੇਟਿਡ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਨ। ਔਸਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰਕੀਟ ਅਧੀਨ 52 ਪਿੰਡ ਅਤੇ 555 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰਕਬਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।

6. ਸਹਿਕਾਰਿਤਾ :

ਸਾਲ 1973-74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1297 ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਦਿਯਸਤਾ 1.35 ਲੱਖ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ 643 ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਬਰਸ਼ਿਪ 85 ਹਜ਼ਾਰ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ 48% ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ 88% ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ, 1973-74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਚਾਲੂ ਪੂੰਜੀ 3.49 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਸਾਲ 1973-74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ 3.23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵੰਡ ਜੇ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ 380 ਰੁਪਏ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਰਾਜ਼ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਹ ਅੰਕੜੇ 379 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਸਾਲ ਦੇ ਅਤ ਤੇ 2.0 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕੌਲੇ ਉਗਰਾਹੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

ਸਾਲ 1973–74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ 43 ਸਾਂਝੀ ਵਾਹੀਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, 49 ਮਜ਼ਦੂਰ ਉਸਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਰਮਵਾਰ ਸਦਿਯਸਤਾ 991 ਅਤੇ 3,686 ਸੀ।

7. ਪਸ਼ੁ ਪਾਲਣ :

ਸਾਲ 1973-74 ਦੇ ਦੌਰਾਠ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ 21 ਡੰਗਰ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ 28 ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਸਨ। ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ 100 ਪਿੰਡ ਅਤੇ 100 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਿਛੇ ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 9.5 ਅਤੇ 0.9 ਬਣਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਹ ਅੰਕੜੇ 4.4 ਅਤੇ 1.6 ਬਣਦੇ ਸਨ। ਔਸਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਂ 16 ਹਜ਼ਾਰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅੰਕਿੜਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। 31 ਮਾਰਚ, 1974 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ 2 ਮਸਨੂਈ ਵੀਰਜ਼ ਸੀਜ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਸਨ। 8. ਸੜਕਾਂ:

ਸਾਲ 1973-74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਪੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਕੱਚੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਲੰਬਾਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1,673 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ 298 ਕਿਲੌਮੀਟਰ ਸੀ। 100 ਵਰਗ ਕਿਲੌਮੀਟਰ ਪਿਛੇ ਪੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਕੱਚੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 30 ਕਿਲੌਮੀਟਰ ਅਤੇ 5 ਕਿਲੌਮੀਟਰ ਬਣਦੀ ਸੀ।

9. ਬਿਜਲੀ :

31 ਮਾਰਚ, 1974 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਕੁਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ 33.6% (174 ਪਿੰਡ) ਬਿਜ਼ਲੀ ਕਰਨ ਹੋਂ ਚੁਕੇ ਸਨ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਹੋਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪਤੀਸ਼ਤਤਾ ਰਾਜ਼ ਵਿਚ ਸੱਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।

10. ਉਦਯੋਗ :

ਉਦਯੋਗ ਪੱਖ ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜਿਲਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਸੇਸ਼ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ। ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਕੋਵਲ 137 ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਾਰਖਾਨੇ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 1701 ਔਸਤ ਕਾਮੇ ਲਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਲ 1973 ਦੇ ਦੌਰਾਨ 44 ਲਕੜੀ ਅਤੇ ਕਾਰਕ (ਫਰਨੀਚਰ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ) ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਾਰਖਾਨੇ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਔਸਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 119 ਸੀ । ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਮਸ਼ੀਨ ਉਤਪਾਦਨ, ਮੁਢਲੀਆਂ ਧਾਤਾਂ, ਰਸਾਇਣਿਕ ਉਤਪਾਦਨ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਤੇ ਸਮਾਨ ਯੰਤਰ ਤੇ ਸਪਲਾਈ, ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਛਪਾਈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਵੇਲਣੀਆਂ ਅਤੇ ਗਠਾਂ ਬਣਨਾਂ ਆਦਿ ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

11. ਸਿਖਿਆ:

1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਤਤਾ 22.4 ਸੀ ਜਦੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 33.7 ਸੀ। 15 ਮਈ, 1974 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ 8 ਕਾਲਜ, 103 ਹਾਈ ਅਤੇ ਹਾਇਰ ਸਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, 70 ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਅਤੇ 415 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਲ 1973–74 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹਰ 1,823 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਿਛੇ 1 ਸਿਖਿਆ ਸੰਸਥਾ ਆਉਂਦੀ ਸੀ।

12. ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

ਸਾਲ 1973 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਪੇ'ਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 40 ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਡਿਸਪ'ਸਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 330 ਬੈਂਡ ਸਨ, ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਲ, 1972-73 ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਂਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਡਾਕਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 25,780; 3,300; ਅਤੇ 6,020; ਬਣਾਦੀ ਸੀ ਜਦ' ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 23,564; 1,381; ਅਤੇ 2,514; ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਲਤਾਂ ਘੱਟ ਹਨ।

SOCIO-ECONOMIC REVIEW OF BHATINDA DISTRICT-

Physical Features:—The district does not have any striking natural features. It is an aluvial plain and the land in the greater part of the district is sandy. Major varieties of soil in the district are clay-loam, loam, sandyloam, sandy and sand dumes. There is no major river flowing in the district. However, the Ghaggar runs through the southern strip of Mansa Tehsil and then averts into Hissar district where it is known as 'Nali' The district falls in the south-dry region of Punjab and its weather is greatly influenced by the sand and dust storms of Rajasthan desert. The district has a very hot summer. Mild rainy season and dry but bracing winter.

- 2. Administrative set-up.—Bhatinda consists of 3 Sub-Divisions, 3 Tehsils and 4 Sub-Tehsils. There are 11 towns, 518 inhabited and 10 uninhabited villages covered by 9 Community Development Blocks.
- 3. Area and Population:—Total area of the district is 5,551 square kilometres with an estimated population of 10.87 lakhs (mid -year estimate) in 1973-74, whereas it was 10.25 lakhs according to 1971 census. According to Census of India, 1971, the density of population works out to 185 per square kilometre as against 269 of the State as a whole. 82 percent of the total population resides in rural area as against 76% in the case of the State. The number of female per thousand of male was 851 in the district while it was 865 in the State as a whole. There were 1,54,301 occupied residential houses and the number of persons per occupied census house was 7. The ratio of workers was 30.9— of the total population as against 28.9% in case of State. Scheduled castes as percentage of total population were 25.8 as against 24.7 in the State.

4. Agriculture:--

- (a) Land Utilisation:—Classification of the area of the district according to 1973-74 figures reveals that out of 553.6 thousand hectare of geographical area, net area sown accounts for 511.2 thousand hectares (i.e. 92.3 per cent); Forest 5.3 thousand hectares (i.e. 1.0%); current fallows 1.1 thousand hectares (i.e. 0.2 per cent); and land not available for cultivation is 36.0 thousand hectares (i.e. 6.5 per cent). Total cropped area (692.8 thousand) is 135.5 per cent of the net sown area.
- (b) Irrigation:—67.6 per cent of the net area sown of the district is under irrigation as compared to 72.4 percent in respect of

the State. Canals irrigate more than 75 per cent and the wells irrigate the remaining 25 per cent of the total irrigated area.

(c) Cropping Pattern:—Three systems of cropping are in vogue: Dofasli Harsala. Dofasli Dosala and Ekfasli Harsala. Mixed crops are quite familiar particluarly in "BARANI" tracts to provide against the uncertainty of weather

Among foodgrains, wheat and bajra are the important crops and barley, jowar, maize and rice are the other cereals cultivated in the district. Among pulses grown in the district are gram, mash, moong, moth and massar. Cotton (both American and Desi) is the most important commercial crop of the district. In 1973-74, 58.1 per cent of the total cropped area was under food grains (Cereals and Pulses). 7.6 per cent under oilsects and 18.9 per cent under cotton. The study with the previous few years reveals that the area under cotton and oilseeds is increasing and that under sugarcane is decreasing in the district. It was noted that 26.2 per cent of the total cropped area was double cropped during 1973-74.

(d) Yields:—An idea of the yields per hectare of the principal crops in the district vis-a-vis the State can be had from the following figures:—

	Cenn		Average yield per Hect are in kilograms (1973- 74)		
	Crop	A		Bhatinda	Punjab
1	Wheat		* *	1,940	2,216
2	Rice			2,466	2,287
3	Barley			925	855
4	Maize			1,261	1,348
5	Gram		v 4	1,158	896
6	Sugarone			4,200	5,289
7	Cotton De	si		345	303
8	Cotton Am	erican		433	430

- 5. Marketing:— There are ten regulated markets in the district. On an average a regulated market covers 52 villages and an area of 555 Sq. Km.
- 6. Co-operation:— There were 1,297 co-operative societies with the membership of 1.35 lakhs in 1973-74. Out of these 643 were agricultural credit service societies with a membership of 85 thousand. These societies covered 48 per cent of the rural population as against 88% in the State. The total working capital of these societies in 1973-74 was 3.49 crores. These societies advance Rs. 3.23 crores as loans during 1973-74 which works out to Rs. 380 per member as against Rs. 379 for the State. At the close of the year Rs. 2.0 crores were still outstanding against the members.

There were 43 co-operative farming societies and 49 labour and construction societies with the membership of 991 and 3,686, respectively in 1973-74.

- 7. Animal Husbandry:—There were 21 veterinary hospital and 28 permanent outlying dispensaries in the district in 1973-74. There were 9.5 institutions per hundred inhabited villages and 0.9 per 100 square kilometers as against 4.4 and 1.6 in case of Punjab respectively. On an average an institution served about 16 thousand livestock. It is almost equal to the State as a whole. There were two artificial insemination centres in the district on 31st March, 1974.
- 8. Roads:—In 1973-74, the length of metalled roads was 1,673 kilometres and those of un-metalled 298 kilometres. There were 30 kilometres of metalled roads and 5 kilometres of un-metalled roads per 100 square kilometre of area.
- 9. Electricity:— Over all 33.6 per cent of villages (i.e. 174 villages) of the district were electrified on 31st March, 1974. The percentage of villages electrified in Bhatinda District is the lowest in Punjab.
- 10. Industries:— From Industrial point of view Bhatinda District is not very much important in the State. It had only 137 registered working factories employing 1701 average number of workers. There were 44 registered working factories of wood and cork (except furniture employing 119 average number of workers during the year 1973. Manufacture of machinery, basic metals, chemical products, electrical machinery apparatus and apliances and printing, publishing and allied works and cotton ginning and pressing were the other industrial products of the district.

- 11. Education:—According to 1971-Census figures the literate persons formed 22.4 per cent of the total population in the district as against 33.7 per cent of the State. There were 8 colleges, 103 high/higher secondary schools, 70 middle schools and 415 primary schools in the district as on 15th May, 1974. There was one educational institution for every 1,823 persons in the district in 1973-74.
- 12. Medical and Health:—40 Hospitals and dispensaries with 330 beds were serving the rural and urban areas of the district in 1973. In 1972, Population served per institution, per bed and per doctor was 25,780; 3,300 and 6,020 in the district as against 23,564; 1,381 and 2,514 in case of Punjab, respectively. This shows that the district has poor medical facilities than the State as a whole.

ਸੈਕਸ਼ਨ 1

ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਕੜ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਰਕਬੇ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਦੀ ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 1,3 ਵਿੱਚੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਡੈਟੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ, 1975 ਤੱਕ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 1.1 ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ 1961–-1971 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 1.2 ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਬੇਚਰਾਗ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 1.3 ਅਤੇ 1.4 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ 1971 ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਵਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੇ ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,000 ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਪਿਛੇ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 1.5 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉ**ਮਰ** ਗਰੁਪ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 1.6 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਲਈ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਇਕ ਮਕਾਨਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾ– ਉੱਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣ ਨੰ. 1·7 ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ 1971 ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਰੇ-ਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ । ਸਾਰਣੀ 1.8 ਅਤੇ 1.9 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1971 ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਵਾਰ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ–ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੌਂ ਉਦ– ਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਰ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ ਨੰ: 1.10 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1971 ਲਈ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਅਨੁ – ਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 1.11 ਵਿਚ ਸਾਲ 1971 ਲਈ ਜ਼ਿਲੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਰਕਬੇ ਅਨੁ-ਸਾਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਵਾਰ ਸਾਖਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 1.12 ਵਿੱਚ 1901 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਆਬਾ**ਦੀ** ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 1.13 ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਾਲ 1980–81 ਤਕ ਅਨੁ– ਮਾਨਤ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਅੰਕੜੇ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 1.14 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਰ ਲਿੰਗ ਵਾਰ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ~ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

SECTION 1

Area and Population

This section contains data relating to Area and Population of Bhatinda district according to 1971 Census. Figures have been given Tehsil-wise.

The Area figures have been taken from Table No. 1.3 of State Statistical Abstract —1974.

There have been changes in the jurisdication of Tehsil and district boundaries. All the changes upto 31st March, 1975 have been taken into consideration in presentation of data.

- Table 1.1. shows tehsil-wise population growth during 1961-1971.
- Table 1.2. gives Tehsil-wise number of villages. un-inhabited inhabited and number of Towns according to 1971 Census.
- Table 1.3 1.4 depicts Area Sex-wise and Area wise population of Bhatinda district according to 1971 census. Persons per square kilometre and number of females per 1000 males have also been given.
- Table 1.5 Sex-wise and area wise 1971 census population in Bhatinda district according to various Age groups have been given in this table.
- Table 1.6 presents number of occupied Residential Houses and number of house holds in Bhatinda district.
- Table 1.7 shows the number and population of villages according to various population ranges in Bhatinda district for 1971 Census.
- Table 1.8 and 1.9 depicts sex-wise number of workers and non-workers and also classification of workin g force into nine industrial categories in Bhatinda district (Tehsilwise) for 1971 Census.
- Tabel 1.10 shows sex-wise and area wise number of scheduled castes according to 1971 Census for each tehsil of Bhatinda district.
- Table 1.11 classifies the number of literates according to areawise and sex-wise in the various tehsils of Bhatinda District according to 1971 Census.
- Table 1.12 shows the trend in population since 1901 of all the towns of Bhatinda District.
- Table 1.13. Economic and Statistical Organisation Punjab has projected population upto the year, 1980-1981. In this table tehsilwise figures have been worked out in the same ratio as they constitute in the 1971 Census.
- Table 1.14 In this table sex wise and area wise 1971 Census population figures for each district have been given.

1. ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

1. Area and Population

1961 ਤੋਂ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਵਾਧਾ

Increase in population since 1961 by Tehsils &: No. 1.1

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		ਆਬਾਦੀ Popula- tion 1971	ਆਬਾਦੀ Popula- tion 1961	ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਘਾਟਾ/ ਵਾਧਾ Varia- tion in Popu- lation 1961 1971	1961 ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percent- age inc- crease over 1961
I		2	3	4	5
ਬਠਿੰਡਾ B hatinda		4,54,490	3,70,052	+84,438	2 2.8
ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	4,02,099	3,20,803	+81,296	25.3
Mansa ਫੂਲ Phul	• 1 •	1,68,682	1,37,565	+31,117	22.6
ਜੋੜ Total		10,25,271	8,28,420	1,96,851	23.8

ਨੌਟ:–ਪਿੰਡ ਪਿਊਰੀ ਫਰੀਦਕੌਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਟੇਬਲ 1.1 ਤੋਂ 1.14 ਤੱਕ ਦੀ ਸਚਨਾ ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

Note:—The figures of Table 1.1 to 1.14 do not tally with the Figures given in State Statistical Abstracts due to the transfer of village Peori from Bhatinda to Faridkot District.

ਸਾਧਨ .-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ। Source: Census of India, 1971.

1. ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ

1. Area and Population 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ Number of villages in the District according to 1971 Census

0			_
τ.	7 I A	1	$\boldsymbol{\gamma}$
ਨ:	No.	- 1	.2

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	be za oı	ਅਧਿਕਾਰ ਏ ਖੇਤਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ otal Num- er of Mau- as borne n the Juris- iction lists	ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of unin- habited Mauzas	ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of inha- bited	ਗਿਣਤੀ Number of
1		2	3	4	5
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	* * *	216	6	203	7
ਮਾਨਸਾ Mansa ਵ੍ਰਲ P hul		244 76	4	239	1
ਜੌੜ Total		536	10	518	11

ਸਾਧਨ:–ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ । Source: Census of India, 1971.

I. त्यका भन्ने भाषाची
I. Area and Population
डांगमीछट्टा त्यका भन्ने भाषाची: 1971
Area and Population by Tehsils, 1971

ð: No. 1.3							
	-21			स्री 1971 ttion 1971		i Co	
Tehsil		ਵਰਗ। ਕਲਾ- ਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਕਬਾ (1971)	1	ион (енэдмі ~~;~~ Male Female T	नेड Total	ਵਿਕਲਮੀਟਰ ਪਿਛੇ ਵਿਅਕਤੀ	ਪ੍ਰਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂ ਪਿਛੇ ਇਸਤਰੀਆਂ
		Area in square kilo-				Persons per square	_
		metres (1971)				kílo- metre	
1		2	3	4	က	9	L
मिटेंडर Bhatinda		2,500	245,342	209,148	454,490	182	852
gæ Phul		883	91,387	77,295	168,682	191	846
ਜੌਝ Total		5,551	5,53,798	4,71,473	1,025,271	185	851
	:			Ė	1071 23 123	- Petro 7	

ਸਾਧਨ:-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸੁਮਾਰੀ । Source :--Census of India, 1971.

I. ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ
I. Area and population
1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ
Rural and Urban Population 1971

ਨੰ: No. 1.4

ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਹਾਤੀ ਆਬਾਜੀ ਜੀ	Rural Ropulation as percentage of total popula-	8	76.3	87.2	86.1	82.2	ਸੁਮਾਰੀ । 1971.
	feнзавмі Female	7	49,185	24,167	11,028	84,380	ਸਾਧਨ:-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸੁਮਾਰੀ Source-Census of India, 1971.
प्रचारी Urban	ਪੂਰਸ Male	9	58,306	27,210	12,378	97,894	:-ਭਾਰਤ ਦੀ 19 e-Census
	ਜ਼ੇੜ Total	52	1,07,491	51,377	23,406	1,82,274	Source Source
	Enselwi Female	4	1,59,963	1,60,863	66,267	3,87,093	
स्चित्रज्ञे Rural	ਪ੍ਰਰਸ਼ Male	co	1,87,036	1,89,859	79,009	4,55,904	
3	ਮੁੰਤ Total	7	a346,999	350,722	145,276	8,42,997	
स्तामिक Teheil -		1	र्षाउडा Bhatinda३४६,९९९	ਮਾਨਸਾ Mansa	gz Phul	नेत्र Total	

I. ਰਕਬਾ ਅਤੇ
I. Area and
1971 ਵਿਚ ਉਮਰ ਗਰੁਪ
Distribution of Population

ਨੇਂ: **No.** 1.5

ਉਮਰ ਗਰ_ਪ	ਦਿਹਾ		
Age Group	ਪੁਰਸ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੌੜ Total
1	2	3	4
0-14	1,84,069	1,57,884	3,41,953
15-19	46,103	41,113	87,216
20-24	40,229	35,581	75,810
2 5-29	31,694	25,815	57, 509
3 0-39	49,951	39,870	89,821
4 0-49	36,890	31,687	68, 577
5 0-59	30,724	30,553	61,277
60+	36,242	24,588	68,830
ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ A.N.S.	2	2	4
ਜੰਡ Total	4,55,904	3,87,093	8,42,997

ਨੋਟ:–ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਉਮਰ ਗਰੂਪ ਦੇ ਵਿਚ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੰਧੇ ਹੋਏ ਹਨ ।

Note:—Figures in various age groups have been adjusted according to present set up in the same ratio as they constitute for the earst-while Bhatinda District.

ਆਬਾਦੀ Population ਅਨੁਸਾਰ ਅਬਾਦੀ by age-groups, 1971

ਸ਼ਹਿਰੀ Urban				ਜੌੜ Total	
ਪੁਰਸ਼ M ale	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੰਡ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੰਡ Total
5	6	7	8	9	10
40,161	35,642	75,803	2,24,230	1 ,93,526	4,17,756
10,989	9,316	20,305	57,092	50,429	1,07,521
8,673	7,602	16,275	48,902	43,183	90,085
6,734	6,069	12,803	38,428	31,884	70,312
11,086	10,265	21,351	61,037	50,135	1,11,172
8,991	7,301	16,292	45,881	38,988	84,869
5,726	4,121	9,847	36,450	34,674	71,124
5,534	4,064	9, 598	41,776	28,652	70,428
••	3		2	2	4
97,894	84,380	1,82,274	5,53,798	4,71,473	10,25,271

ਸਾਧਨ:--ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ, 1971. Source:--Census of India, 1971.

1. ਰਕਬਾ ਅਤੇ 1. Area and ਸਾਲ 1971 ਵਿੱਚ; ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ Number of Residential Houses, persons per occupied ਨੰ: No. 1.6

ਭਹਿਸੀਲ Tehsil	ਰਿਹਾਇਜ਼ ਅਧੀਨ ਮਕਾਨ Number of occupied Residential Houses	ਪਰਿਵਾਰ Households	
1	2	3	
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	68,443	74,342	
ਮਾਨਸਾ Mansa	60,615	63,668	
दृष्ठ Phul	25,243	26,499	
ਜੋੜ Total	1,54,301	1, 64, 509	

ਆਬਾਦੀ
Population
ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਬੇਘਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
House and Houseless population in Bhatinda District, 1971

ਪ੍ਰਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮ Persons pe	ਬੇਘਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ		
ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਜੋੜ Total	ਦੀ ਗਿਣਤੀ Houseless persons
4	5	6	7
	, and a construction of the construction of th		الله وهي الله وهي دول دول الله الله الله الله الله الله الله ال
7	7	7	• •
7	6	7	• •
7	7	7	• •
	at went went with most with land was some limit help with either was such a		enny any and aller spile skills may analyse year year any any and spile all any we
7	7	7	

ਸਾਧਨ:-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ 1971 . Source:--Census of India, 1971.

I. ਰਕਬਾ ਅਤੇ I. Area and 1971 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਰੇ'ਜਾਂ Villages classified by various

ਨੇ: No. 1 ·7

ਭਹਿਸੀਲ Tehsil	ਆਬਾਦ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ Total Number of inhabi- ted villages	ਆਬਾਦੀ Total Rural Popula-	ਗਿਣਤੀ	ਦੇ' ਘੱਟ ਆਬਾਦੀ Population
1	2	3	4	5
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	203	3,46,999	1	189
ਮਾਨਸਾ Mansa	239	3,50,722	3	484
ਵੂਲ Phul	76	1,45,276		• •
គំន Total	518	8,42,997	4	673

ਆਬਾਦੀ Population ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡ Population Ranges, 1971

9	500-99	200-499		
ਆਬਾਦੀ Population	ਗਿਣਤੀ Number	ਆਬਾਦੀ Population	ਗਿਣਤੀ Number	
9	8	7	6	
30,420	40	3,197	9	
53,37	70	7,135	18	
14,58	19	1,070	3	
98,38	129	11,402	30	

I. ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ I. Area and 1970 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਰੇ'ਜਾ Villages classified by various

ਨੋ: No. 1.7-ਚਲਦਾ contd.

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	fi To n of bi	ਬਾਦ ਡਿਂਡਾਂ ਦੀ ਗਣਤੀ otal umber inha- ted llages	ਕੁਲਗਿਣਤੀ ਆਬਾਦੀ Total Rural Popula- tion	ਗਿਣਰੀ	–1,999 ਆਬਾਦੀ Population
1		2	3	10	11
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	203	3,4 6,999	93	1,30,677
ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	239	3, 50,722	97	1,31,453
ਵੁਲ Phul	•••	76	1,4 5,276	28	38,8 05
ਜੋੜ Total		518	8,42,997	218	3,00,935

ਆਬਾਦੀ Population ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ ਕੀਤੇ ਖਿੰਡ Population Ranges, 1971

2,000-4,999		5,000-9	,999	10,000 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ		
ਗਿਣਤੀ Num- ber	ਆਬਾਈ Popula- tion	ਗਿਣਤੀ Num- ber	ਆਬਾਦੀ Popula- tion	fazəl Num- ber	ਆਬਾਦੀ Popula- tion	
12	13	14	15	16	17	
57	1,63,577	3	18,933	v 6	• •	
47	1,33,012	4	25,265		• •	
21	62,648	5	28,166	• •	• •	
125	3, 59,237	12	72,3 64			

ਸਾਧਨ:-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਮਾਰੀ Source:--Census of Indla, 1971.

I. ਰਕਬਾ ਅਤੇ I. Area and 1971 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਵਰਕਰ Workers and Non-workers

ਨੇ: No. 1.8 ਸਮਾਪਤ concld.

ਤਹਿਸੀਲ Tehšil				ह्वब्रव Wo	ker
			ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੌੜ Total
	1		2	3	4
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	•••	1,36,708	2,238	1,38,946
ਮਾਨਸਾ	Mansa	***	1,24,128	1,077	1,25,205
ਫੂਲ]	Phul	•••	52,175	658	52,8 33
	ਜੌੜ Total	•••	30,13,011	3,973	3,16,984

ਆਬਾਦੀ Population ਅਤੇ ਗੈਰਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ by Tehsils, 1971

ਨੰ: No. 1.8

ਗੋਰ ਵਰਕਰ No	Non-workers ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰ		
ਇਸਤਰੀਆਂ Fęmale	ਜੌੜ Total	Workers as per centage of Tota population	
6	7	8	
2,06,910	3,15,554	30.6	
1,83,953	2,76,894	31.1	
76,637	1,15,849	31.3	
4, 67, 500	7,08,287	30.9	
	ਇਸਤਰੀਆਂ Female 6 2,06,910 1,83,953 76,637	Female Total 6 7 2,06,910 3,15,554 1,83,953 2,76,894 76,637 1,15,849	

ਸਾਧਨ:-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ਮਾਰੀ Source :--Census of India, 1971

I. ਰਕਬਾ I. Area 1971 ਵਿੱਚ ਨੌ' ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ Working population classified into ਨੈ: No. 1.9 (ਚਲਦਾ contd.)

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil

1. ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ As cultivators

		ਪੁਰਸ਼ M ale	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	
1		2	3	4
घटिङ Bhatinda	140	70,149	172	70,321
ਮਾਨਸਾ Mansa	• • •	71,530	93	71, 623
ਵੂਲ Phul	•••	30,329	41	30,370
ਜੋੜ Total	•••	1,72,008	306	1,72,314

ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ and population ਸ਼੍ਰੇਣੀ–ਬੱਧ ਕੀਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ nine Industrial categories 1971

2. ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ As Agricultural labourers 3, ਪਸ਼ੂ– ਪਾਲਣ ਵੱਣ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਸ਼ਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪੌਦੇ ਲਾਉਣੇ ਬਾਗਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਵਰਕਰ

Live-stock, Forestry, Fishing Hunting and plantation Orchards and allied activities

ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਜੌੜ Total
5	1 Alban masa nelas negas negas nesa mere nelas nega setas 6	7	8	9	10
30,202	353	30,555	1,237	3	1,240
26,932	182	27,114	2,153	9	2,162
11,600	153	11,753	602	5	607
68,734	688	69,422	3,992	17	4,009

1. ਰਕਬਾ 1. Area 1971 ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ Working Population classified into ਨੰ: No. 1.9 (ਚਲਦਾ contd.)

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		4. ਖਾਣਾ, ਪੱਬਰ ਖਾਣਾ Mining and Quarying			
	Ŋ	ਪੁਰਸ਼ M ale	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਜੌੜ Total	
1	. <del> </del>	11	12	13	
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	_	_	_	
ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	32	andahud	32	
ਵੂਲ Phul		6		6	
ਜੰਡ Total		38		38	

ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ and Population ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਬੱਧ ਕੀਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ nine Industrial categories 1971

5. ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਾਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸਬੰਮਤਾਂ Manufacturing, Processing and repairs

- (ੳ) ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ
- (a) At household Industry
- (ਅ) ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੌਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ
- (b) In manufacturing other than household Industry

ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਜੌੜ Total
14	15	16	17	18	19
3,791	449	4,240	4,225	87	4,312
4,017	105	4,122	2,760	49	2,809
1,734	51	1,785	1,010	47	1,057
9,542	605	10,147	7,995	183	8,178

1. ਰਕਬਾ 1. Area 1971 ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ Working population classified into ਨੰ: No. 1.9 (ਚਲਦਾ *contd.*)

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	6. ਉਸਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ In construction				
		ਪੁਰਸ਼ Male	हिमज्ञीलां Female	ਜੋੜ Total	
1		20	21	22	
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	1,691	15	1,706	
ਮਾਰਸਾ Mansa	***	1,521	9	1,530	
ਵੂਲ Phul	•••	759	28	787	

3,971

4,023

52

ਜੌੜ Total

ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ and Population ਸ਼ੇਣੀ ਬੱਧ-ਕੀਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ nine Industrial categories, 1971.

e and	8 ਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿਚ ort Storago munication	n Transpo		7 ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਿਚ ਲਗੇ In Trade and Commerce		
	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਜੋੜ Total	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	
28	27	26	25	24	23	
5,02	49	4,980	10,604	106	10,498	
1,37	9	1,365	7,920	26	7,894	
629	25	601	3,040	15	3,025	
7,02	83	6,946	21,564	147	21,417	

1. ਰਕਬਾ 1. Area 1971 ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਗਾ ਵਿਚ Working population classified into ਨੈਂ: No. 1.9 (ਚਲਦਾ contd.)

ਤੁਧਿਸੀਲ Tehsil		9 ਹੌਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ In o ther Services					
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤੀਆਂ Female	ਜੇੜ Total			
1		29	30	31			
ਬਾਠੰਡਾ Bhatinda	•••	9,935	1,004	10,939			
ਮਾਨਸਾ Mansa	• • •	5,924	595	6,519			
ਵੂਲ Phul	***	2,509	293	2,802			
ਜੌੜ Total	•••	18,368	1,892	20,260			

ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ and Population ਸ਼ੋਣੀ -ਬੰਧ ਕੀਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ nine Industrial categories 1971

1 ਤੋਂ 9

ਕੁਲ ਵਰਕਰ Total Workers

ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਜੋੜ Total
32	33	34
1,38,708	2,238	1,38,946
1,24,128	1,077	1,25,205
52,175	658	52,833
3,13,011	3,973	3,16,984

ਸਾਧਨ:-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸੁਮਾਰੀ Source: Census of India, 1971

1. ਰਕਬਾ ਅਤੇ 1. Area and 1971 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Scheduled Castes by

ਨੇ: No. 1.10					
	ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ By sex				
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female		
1		2	3	4	
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	63,390	53,359	1,16,749	
ਮਾਨਸਾ		55,958	48,036	1,03,994	
Mansa z z Phul	0 0 0	23,631	19,877	43,508	
ਜੋੜ Total	•••	1,42,979	1,21,272	2,64,251	

ਆਬਾਦੀ Population ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ Tehsils 1971

ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Scheduled	ng gang ning sawa dalah sagan magi salah	ਾ ਅਨੁਸਾਰ rding to Are	
Castes as Percentage to total Population	ਜੌੜ Total	มโบฮ์ใ Urb an	ਦਿਹਾਤੀ Rural
	7	6	5
The second state $oldsymbol{q}$ and $oldsymbol{q}$ are second $oldsymbol{q}$ and $oldsymbol{q}$	1,16,749	17,5 12	99,237
25,9	1,03,994	9, 1 17	94,877
25.	43,508	4,439	39,069
25.	2,64,251	31,068	2,33,183

ਸਾਧਨ:-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ Source:-Census of India 1971

1. ਰਕਬਾ ਅਤੇ 1. Area and 1971 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Tehsilwise

र्ते: No : 1.11				
			ਪੜੇ ਲਿਖੇ Literates	
			ਦਿਹਾਤੀ Rural	The autor cupus tillig tilled fil ~~dir latin pants~~ .
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੌੜ Total
1		2	3	4
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		47,045	15,842	62,887
ਮਾਨਸਾ		41,721	13,779	55,500
Mansa ਵ੍ਰਲ Phul	,,,	20,295	8,626	28,921
ਜੌੜ Total		1,09,061	38,247	1,47,308

ਆਬਾਦੀ Population ਪੜੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕ Literates 1971

The state of the s		
	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	
ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਜੌੜ Total
5	6	7
31,469	18,347	49,816
14,003	8,179	22,1 82
€,197	3,918	10,115
51,669	30,444	82,113

1. ਰਕਬਾ ਅਤੇ 1. Area and 1971 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Tehsilwise

సే: No. 1.11	(ਚਲਦਾ cotd)				
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil			ਪਿਛੋ ਪੜ੍ਹੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ Numb Litera male		ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਸੀਆਂ ਇਸ– ਆਂ ਦੀ ਭਤੀ nber of
1				8	9
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda			things mean record using temper hiller account	320	163
ਮਾਨਸਾ Mansa ਵੂਲ Phul	erenine.	***	TATE OF	257	119
ਜੌੜ Total				290	146

ਆਬਾਦੀ Population ਪੜੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕ Literates 1971

ਕ੍ਰੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਪੜੇ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Literate and Educated persons as percentage to Total Population

	ਦਿਹਾਤੀ Ru r al	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਜੌੜ Tot al
	10	11	12
The same with the same the same same to the same the same to the s	18.1	46.3	24.8
	15,8	43.2	19.3
	19.9	43.2	23.1
	17.5	45.0	22.4

ਸਾਧਨ:-ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ Source: Census of India 1971

I. ਰਕਬਾ ਅਤੇ I. Area and ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ Trend in Population

ຮື: **N**o. 1.12

नेंद्र Total		182,247	147,551
।। ਭੂਚੌਮੰਡੀ Bhuchcho Mandi	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	2,945	2,277
10. ਸੰਗਤ Sangat	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	3,531	2,874
9. बेट हडा Kot Fateh	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	4,308	3,808
8. ਗੈਨਿਆਨਾਮੰਡੀ Gonia- na Mandi	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	6,408	8,054
7. ਬਰੇਟਾ ਮੰਡੀ Bareta Mandi	ਮਾਨਸਾ Mansa	8,313	7,041
6. ਰਾਮਾ ਮੰਡੀ Raman Mandi	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	11,574	9,507
5. ਬੁਢਲਾਡਾ Budhlada	ਮਾਨਸਾ Mansa	11,713	8,620
4. ਮੌੜ ਮੰਡੀ Maur- mandi	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	13,407	10,944
3. ਰਾਮਪੁਰਾਫੂਲ Ram- pura Phul	ਰਾਮਪੁਰਾਫੂਲ Rampura Phul	23,406	19,700
2. ਮਾਨਸਾ Mansa	ਮਾਨਸਾ Mansa	31,351	22, 473
1. ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	65,318	52,253
1	2	3	4
Name of Town	Tehsil	1971	1961
ਕਸਬੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ		

ਆਬਾਦੀ Population ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ of Towns

ਆਬਾਦੀ	Population	on			
1951	1941	1931	1921	1911	1901
5	6	7	8	9	10
34,991	24,833	22,771	20,154	15,037	13,185
15,251	11,729			* *	* •
14,409	9,515	6,836	4,943	5,415	4,964
3,847		٠,		* *	• •
7,077	• •			4 4	
6,446					• •
5,317	.60	• •			* *
3,948		v .	4 +	* *	• •
640		• •	•	* 4	• •
933		• •	• •	• •	
1,624	• •		• •	• •	• •
94,483	4 6,077	29,607	25,097	20,4 52	18,149

ਸਾਧਨ: ਭਾਰਤ ਦੀ 1971 **ਦੀ** ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ । Source: Census of India, 1971.

I. ਰਕਬਾ I. Area and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Tehsilwise

<u>δ. No. 1.13</u>				
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1950-51	1961~62	1965-66	1970-71
1	2	3	4	5
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	••	3,72,562	4,06,040	4,51,874
ਮਾਨਸਾ Mansa	• •	3,29,615	3,59,233	3,99,784
ৰুষ Phul	• •	1,38,274	1,50,699	1,67,710
ਜੰਡ Total	• •	8,40,451	9,14,972	10,19,368

ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ Population ਅਨੁਮਾਨਤ ਆਬਾਦੀ Projected Population

ธ์: No.	1.13(ਸਮਾਪਤ	concld)		(ਮਧ ਵਿਤੀ ਸ <u>(Mid-ye</u>	
1 97172	1972-73	1973-74	1974-75	1978-79	1980-81
6	7	8	9	10	11
4,61,629	4,71,578	4,81,745	4,92,134	5,35,908	5,59,201
4,08,415	417,217	426,212	4,35,404	4,74,131	4,94,739
1, 71,331	1,75,024	1,78,797	1,82,653	1,98,900	2,07,544
10,41,375	10, 63,810	10,86,754	11,10,191	12,08,939	12,61,484

ਸਾਧਨ: ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ। Source: Economic and Statistical Organisation, Punjab.

I. ਰਕਬਾ I. Area 1971 ਵਿੱਚ Districtwise

•			
ਨ:	No.	1.14	Ļ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	District		ਪੁਰਸ਼ Male
	1		2
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	Gurdaspur		6,50,282
ਅ ੈਮ੍ਰਿਤਸਰ	Amritsar	MASS	9,88,923
ਕਪੂਰਝਲਾ	Kapurthala		2.27,331
ਜਲੰਧਰ	Jullundur		7,72,416
ਹ_ਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	Hoshiarpur		5,53,946
ਰੂ ਪਨਗਰ	Rup Nagar	0±1.14	2,95,934
ਲੁਧਿਆਣਾ	Ludhiana		7,68,753
ਫਿਰੇਜ਼ਪੁਰ	Ferozepur		5,57,266
ਫ ਰੀਦਕੋਟ	Faridkot		6,18,780
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	F817	5,53,798
ਸੰਗਰੂ <u></u> ਰ	Sangrur		6,23,090
ਪਟਿਆਲਾ	Patiala		6,55,996
ਜੋੜ	Total		72, 66, 515

ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ and Population ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਿਲੇਵਾਰ ਆਬਾਦੀ Population of Punjab 1971

1,03,34,881 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸਮਾਰੀ	32,16,179 ਸਾਧਨ ਭਾਰ	62,84,545
8,94,994	3,16,309	5,55,307
9,13,754	2,32,896	5,23,560
8,42,997	1,82,274	4,71,473
9,25,878	2,27,882	5,34,980
8,13,386	2,31,550	4,87,670
9,25,359	4,94,062	6,50,668
4,66,207	82,595	2,52,868
9,24,930	1,27,223	4,98,207
1,017,337	4,37,164	6,82,085
3,29,844	99,670	2,02,183
13,00,030	5,35,470	8,46,577
9,80,165	2,49,084	5,78,967
5	4	3
ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਇਸਤਰੀਆਂ Female
C	-6-3	C

ਸਾਧਨ: ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ, 1971 Source: Census of India, 1971.

ਸੈਕਸ਼ਨ 2

ਜਲਵਾਯੂ

ਬਾਰਸ਼ ਦਾ ਡੈਟਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲ ਸਦਰ ਮੁਕਾਮਾਂ ਤੇ ਮਾਲ ਅਮਲੇ ਵੱਲੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹੀ ਡੈਟਾ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 2.1.—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਾਸਕ ਔਸਤ ਵਰਖਾ ਸਾਲ 1973 ਦੋ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 2.2.—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਾਸਿਕ 5 ਸਾਲਾਂ (1969—73) ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਰਖਾ ਦੇ ਔਸਤ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

SECTION II

Climate

Rainfall data in district is recorded at the Tehsil Headquarters by the Revenue Staff. Data given in two tables is based upon that data.

Table 2.1.—Gives Tehsilwise monthly average rainfall for the year 1973 in Bhatinda district.

Table 2.2.—Shows Tehsilwise monthly rainfall data average for 5 years (1969—73) in the District.

2. ਜਲਵਾਯੂ II. CLIMATE

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਾਸਕ ਔਸਤ ਵਰਖਾ: 1973 Monthly Average Rainfall by Tehsils 1973 (ਸੈੱਟੀਮੀਟਰ)

(Centimeters) ธ์: No. 2.1 ਤਹਿਸੀਲ Tehsil ਮਹੀਨਾ Month ਬਠਿੰਡਾ ਮਾਨਸਾ ਫ਼ੂ ਲ Bhatinda Phul Mansa 4 3 मतह्नी January 0.70 0.20 हतहती February 0.90 0.25 March ਮਾਰਚ ਅਪਰੈਲ April May ਮਈ 5.00 June ਜਨ 4.00 9.60 6.60 ਜਲਾਈ July 6.80 4.30 17.00 August 17.40 ਅਗਸਤ 24.30 15.30 ਸਤੰਬਰ September 2.60 1.00 2.00 October ਅਕਤੂਬਰ 1.20 November ਨਵੰ ਬਰ ਦਸੰਬਰ December 2.00 0.20 1.60 ਜੌੜ Total 34.70 4465 43.60

ਸਾਧਨ: ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

2. ਜਲਵਾਯੁ II. CLIMATE

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਾਸਕ ਵਰਖਾ: 1969 ਤੋਂ 1973 ਤੱਕ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਔਸਤ

Monthly Rainfall by Tehsils: Average of 5 years 1969-1973 (ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ)

ธ": No. 2.2				(Centir	neters)
u calma			ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		
ੰਮਹੀਨਾ Mon th			ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	ਮਾਨਸਾ Mansa	ਫੂਲ Phul
and the state of t	1		2	3	4
ਜਨਵਰੀ	January	4	0.55	0.50	1.40
ਫਰਵਰੀ	February		0.68	1.27	1.66
ਮਾਰਚ	March	* * *	0.62	0.64	0.26
ਅਪਰੈਲ	April		0.12	0.28	
ਮਈ	May	***	1.30	1.24	1.62
ਜੂਨ	June		2.34	4.81	3.06
ਜੁਲਾਈ	July		9.90	10.39	11.60
ਅਗਸਤ	August	• • •	11.12	11.90	15.18
ਸਤੰਬਰ	September	***	6.14	6.57	6.88
ਅਕਤੂਬਰ	October	•••	0.24	0.28	
ਨਵੰਬਰ	November	4+1	0.96	0.96	0.48
ਦਸੰਬਰ	December	•••	0.64	0.18	0.60
ਜੌੜ	Total		34. 50	39.01	42.54

ਸਾਧਨ: ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

ਸੈਕਸ਼ਨ 3

ਪੇਤੀਬਾੜੀ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ 8 ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਾਲ 1950-51, 1955-56, 1960-61, 1965-66 ਤੋਂ 1973-74 ਦੇ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਧਿਕਤਰ ਅੰਕੜੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੌਰਟ ਵਿਚੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਸਾਲ 30 ਜੂਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦੇ ਹਨ।

ਅਪਰੈਲ, 1970 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਠਿੰਡਾ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚੇ'ਫੂਲ ਤਹਿਸੀਲ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਸਾਲ 1969–70 ਤੇ' ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੂਲ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਬਠਿੰਡਾ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 3.1 ਅਤੇ 3.2 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਰ ਵੰਡ ਵਰਤੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 3.2 ਵਿਚ ਡਹਿਸੀਲਵਾਰ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 3.3:—–ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਹੇਠ ਰਕ**ਬਾ** ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੰਜੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਵਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 3.4 :--ਇਸ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡੇ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.5:—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਪਜ ਦੋ ਅੰਕੜੇ ਔਸਤ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ ਨੂੰ ਫਸਲ ਹੇਠ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਗਣਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 3.6 :—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਾਲ 1973-74 ਲਈ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਦਰਸਾਉ'ਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.7:—ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰਕਬੇ ਤੇ ਭੋ' ਮਾਮਲਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 3.8 :—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ (ਮੀਟਰਿਕ ਟਨਾਂ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

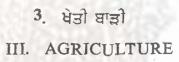
SECTION—III

Agriculture

This section contains 8 tables in which tehsilwise data on Agriculture have been given for the year 1950-51, 1955-56, 1960-61 and 1965-66 to 1973-74. Most of the data has been taken from the season and crop report prepared in the office of Deputy Commissioner, Bhatinda. The data relate to agricultural year ending on 30th June.

Phul tehsil was carved out of Bhatinda Tehsil in April, 1970. Data prior to 1969-70 of Bhatinda Teshil includes the data of Phul Tehsil also.

- Tables 3:1 and 3:2.—Present classification of area according to use of Bhatinda District. In table 3:2 tehsilwise figures have been given.
- Table 3.3.—In this table area under important crops is given tehsilwise. Separate details for irrigated area for that crop have also been given.
- Table 3.4.—Gives the average yield per Hectare in Kilograms of important crops in Bhatinda District.
- Table 3.5.—Depicts tehsilwise production of various crops in Bhatinda District. Production figures have been worked out by multiplying the average yield per hectare and area under that crop.
- Table 3.6.—Presents tehsilwise area under fruits and vegetables during the year 1973-74 in Bhatinda District.
- Table 3.7.—Shows the incidence of land revenue assessment of area in Bhatinda District.
- Table 3.8.—Contains the data regarding distribution of fertilizer in Bhatinda district.

3. ਖੇਤੀ III Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ Classification of Area

ත්: No. 3.1

ਵੇਰਵਾ Particulars	1950-51	195556
1	2	3
ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ Geograpical area according	4,37,080	4,96,008
to village papers. 2. ਜੰਗਲ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ		171
Area under Forests.	• •	171
3. ਭੌ' ਜਿਹੜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ Land not available for cultivation	17,461	19,221
4. ਬਾਂਝ ਭੋਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਹੌਰ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਭੋਂ Other uncultivated land excluding fallow land	13,639	11,764
5. ਬਾਂਝ ਭੌਂ' Fallow land	17,787	2,977
6. ਬੀਜਿਆ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬਾ Net area sown	3,88,193	4,61,875
7. ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ Area sown more than once	28,000	94,000
8. ਫਸਲ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total cropped area	4 ,16,193	5,55,875

ਬਾੜੀ culture ਸ਼ੇਣੀ-ਵੰਡ in District Bhatinda

1967-68	1966-67	1965-66	1960-61
7	6	5	4
5,43,037	5,42,984	5,42,824	5,42,947
5,324	5,324	5,324	171
25,9 90	25,929	26,000	24,075
3,328	3,578	3,500	11,077
	5,740	14,000	21,303
5,08,395	5,02,413	4,94,000	4,86,321
1,44,511	96,311	73,000	77,871
6, 52,90 6	5,98,724	5, 67,000	5, 64,192

3. ਖੇਤੀ III Agri-ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ Classification of Area

ਨੰ: No. 3 .1

हेत्रहा Particulars	1968-69	1969-70
1	8	9
1 ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ Geographical area according to village papers	5,42,577	5,54, 587
2. नंगल भपीत व्यवा Area under Forests	5,324	5,324
3. ਭੋ' ਜਿਹੜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ Land not available for cultivation	35,241	36,490
4. ਬਾਂਝ ਭੋ' ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਹੌਰ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਭੋ' Other uncultivated land excluding fallow land	 	
5. ਬਾਂਝ ਭੌਂ' Fallow land	4,994	6,007
6. ਬੀਜਿਆ ਨਿਰੋਲ ਰਕਬਾ Net area sown	4,97,018	5,06,766
7. ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ Area sown more than once	1,08,882	1,75,697
8. ਫਸਲ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total Cropped area	6,05,900	6 ,82,463

ਨੈਂਟ:—ਪਿੰਡ ਪਿਉਰੀ ਦੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਟੇਬਲ 3.1 ਤੋਂ 3.8 ਤੱਕ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

Note: The figures of Table 3.1 to 3.8 do not tally with the figures given in state statistical Abstracts due to the transfer of village Peori from Bhatinda to Faridkot District.

ਬਾੜੀ culture ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ in District Bhatinda

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares) 1971-72 1972-73 1970-71 1973-74 10 11 12 13 5,54,033 5,54,033 5,53,630 5,53,630 5,324 5,324 5,324 5,324 34,671 33,077 34,416 35,572 1,556 1,594 400 2,479 2,059 4,070 1,099 5,11,559 5,11,979 5,08,264 5,11,235 1,29,585 1,98,747 1,87,936 1,81,546 6,41,564 7,07,011 6,92,781 6,99,495

ਸਾਧਨ:--ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source:--Deputy Commissioner Bhatinda.

3. ਖੇਤੀ Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ Classification of Area in

ਨੰ:	No.	3.2	(ਚਲਦਾcont d)
-----	-----	-----	--------------

ਵੇਰ	ਵਾ /Particulars	1950-51	1955-56
	1	2	3
1.	ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ Geographical area according to village papers	2,19,093	2,78,407
2.	ਜੰਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ	• •	171
3.	Land not available for	9,370	11,002
4.	cultivation ਬਾਂਝ ਭੌ ' ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੌਰ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਭੌ ' Other cultivated land excluding fallow land	5,624	5,118
5.	ਬਾਂਝ ਭੌੰ	4,612	1,132
6.	Fallow land ਬੀਜਿਆ ਨਰੋਲ ਰਕਬਾ	1,99,487	2,60,984
ъ.	Net Area Sown	1,35,407	2,00,3 04
7.	ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ	8,000	42,000
8.	Area sown more than once ਫਸਲ ਅਧੀਨ ਕੁਲ ਰਕਬਾ Total Cropped area	2,07,487	3,02,984

ਬਾੜੀ culture ਸ਼ੇਣੀ ਵੰਡ District Bhatinda

ਤਹਿਸੀਲ ਬਰਿੰਡਾ Tehsil Bhatinda

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectare)

-	1960-61	1965-66	1966–67	1967-68
		ويسود المقادمة والمعادمة و	لمالك المالية القالية الوجد والحد أدامية والحدد والتحدد والمالة والمالة والمالة المالية	
	4	5	6	7
	3,25,353	3,24,913	3,25,356	3,2 5,412
	171	3,913	3,913	3,913
	15,076	11,000	11,334	11,394
	5,738	3,000	3,084	2,835
	19,832	8,000	3,461	
	2,84,536	2,99,000	3,03,564	3,0 7,270
	45,627	43,000	47,383	84,083
	3,30,163	3,42,000	3,50,947	3,91,353

3. ਖੇਤੀ III Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ Classification of area in

ਨੈ : No. 3.2 (ਚਲਦਾ contd)

ਵੇਂ ਰਵ	इंग	1968-69	1969-70
	1	8	9
			<u> </u>
1.	ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ Geographical area according	3,25,094	2,64,841
	to village paper		
2.	ਜੰਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Forests	3,913	2,437
3.	ਭੌ' ਜਿਹੜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲ ਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ Land not available for	19,204	16,292
4.	cultivation ਬਾਂਝ ਭੌ' ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤ ਭੌ' Other cultivated land		• •
5	excluding fallow land ਬਾਂਝ ਭੌ'	4,994	3,620
٠,	Fallow land	1,00.1	0,020
6.	ਬੀਜਿਆ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬਾ Net area sown	2,96,983	2,42,492
7.	ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ	64,542	74,024
	Area sown more than once		
8.	ਫਸਲ ਅਧੀਨ ਕੁਲ ਰਕਬਾ Total Cropped area	3, 61, 52 5	3,16,616

ਬਾੜੀ culture ਸ਼ੇਣੀ ਵੰਡ District Bhatinda

ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ Tehsil Bhatinda (ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectare)

11000010)				
1973- 74	1972-73	1971-72	1970-71	
13	12	11	10	
2,63,531	2,63,531	2,63,530	2,63,530	
2,437	2,437	2,437	2,437	
16,8 52	16,406	15,707	16,309	
156	602	602		
541	2,109	625	769	
2,43,545	2,41,977	2,44,159	2,44,015	
75,2 07	70,148	48,226	92,025	
3,18,725	3,12,125	292,385	3,36,040	

ਸਾਧਨ :--ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: Deputy Commissioner,
Bittindia

3. ਖੇਤੀ III Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ Classification of Area in

ਨ : No. 3.2 (ਚਲਦਾ/contd.)

ਵੇਰ	ਵਾ Particulars	1950–51	1955-56
	1	2	3
1.	ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ Geographical Area according to village papers	2,17,987	2,17,601
2.	ਜੰਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Forests		• •
3,	ਭੌ' ਜਿਹੜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ Land not available for cultivation	8,091	8,219
4.	ਬਾਂਝ ਭੌ' ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਸ਼ਤ ਭੌ' Other un-cultivated land excluding fallow land	8,015	6,646
5.	ਥਾਂਝ ਭੌਂ' Fallow land	13,175	1,845
6.	ਬੀਜਿਆ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬਾ Net area sown	1,88,706	2,00, 891
7.	ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ	20,000	52,000
8.	Area Sown more than once ਫਸਲ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total cropped Area	2,08,706	2,52,891

ਬਾੜੀ culture ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ District Bhatinda

ਤਹਿਸੀਲ ਮਾਨਸਾ Tehsil Mansa (ਹੈਕਟੇਅਰ)

		(ਹੌਕਟੇਅਰ) Hectares		
1960-61	1965~66	1966-67	1967-68	
4	5	6	7	
2,17,594	2,17, 911	2,17,628	2,17,625	
	1,411	1,411	1,411	
8,999	15,000	14,595	14,596	
5,339	500	494	493	
1,471	6,000	2,279	• •	
2,01,785	1,95,000	1,98,849	2,01,125	
32,2 44	30,000	48,928	60,42 8	
2,34,029	2,25,000	2,47,777	2, 61, 5 53	

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ Classification of area in

ਨੰ : No. 3.2 (ਚਲਦਾ/contd)

- हेत	₹ /Particulars	1968-69	1969~70
	1	8	9
1.	ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ Geographical Area according	2,17,483	2,08,999
2.	to village papers ਜੰਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Forests	1,411	1,411
 4. 	Land not available for cultivation	16,037	15,398
5.	Other un-cultivated land excluding fallow land ais grant		1,706
6.	Net Area sown	2,00,035	1,90,484
7. 8.	ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ Area Sown more than once ਫਸਲ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total cropped Area	44,340 2,44,375	74,103 2,64,587
	zorar orobban tran		

ਬਾੜੀ culture ਸ਼ੌਣੀ ਵੰਡ District Bhatinda

District	Bhatinda	(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectare)	ਤਹਿਸੀਲ ਮਾ Tehsil N	
	1970-71	1971-72	1972-73	1973-74
	10	11	12	13
	2,09,756	2,09,756	2,09,756	2,09,756
	1,411	1,411	1,411	1,411
	14,324	13,831	14,462	14,831
	40,3	493	493	124
	1,543	1,416	1,843	474
	1,92,478	1,92,605	1,91,547	1,92,916
	68,156	53,479	90,165	73,743
	2,60, 634	2,4 6,08 6	2,81,712	2,66,659

ਸਾਧਨ:--ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ Source : Deputy Commissioner, Bhatinda.

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਕਬੇ ਦੀ

ਨ : No. 3.2 (ਸਮਾਪਤ/concld)

ਵੇਰਵਾ /Particulars			1969-70	
-	1	ing alleg eated-reports while	2	
1.	ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਬਾ Geographical area according to village papers.		80,747	
2.	ਜੰਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Forests	• • •	1,476	
3.	ਭੌ' ਜਿਹੜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ Land not available for cultivation	• • •	4,800	
1.	ਬਾਂਝ ਭੌ' ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਗੈਰ/ਕਾਸ਼ਤ ਭੌ' Other un-cultivated land excluding fallow-land	•••		
5.	ਬਾਂਤ ਭੌ' Fallow land		681	
8.	ਬੀਜਿਆ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬਾ Net area sown	• • •	73,790	
7.	ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਬੀਜਿਆ ਰਕਬਾ Area sown more than once	•••	27,570	
	ਫਸਲ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total cropped area	***	1,01,360	

ਨੌਟ:—ਸਾਲ 1968-69 ਤੱਕ ਦੋ ਅੰਕੜੇ ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਫੁਲ ਤਹਿਸੀਲ ਅਪਵੇਲ, 1970 ਵਿਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ।

Note: The figures up to the year 1968-69 have been included in Bhatinda Tehsil as phul Tehsil was created in April, 1970

ਬਾੜੀ culture ਸ਼ੌਣੀ ਵੰਡ

	(ਹੌਂ ਕਰ (Hec	ਟੇਅਰ) ਤਹਿਸੀਲ tar) Tehsi	/ਵੁਲ l Phul
1970-71	1971-72	1972-73	1973-74
3	4	5	6
80,747	80,747	80,343	80,343
1,476	1,476	1,476	1,476
4,038	3,539	3,548	3,889
	499	461	120
167	18	118	84
75,066	75,215	74,740	74,774
27,755	27,880	38,434	32,596
1,02,821	1,03,095	1,13,174	1,07,370

ਸਾਧਨ :--ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ, Source : Deputy Commissioner, Bhatinda

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲ	ਤਹਿਸੀਣ Tehs		19	50-51
·Crop	Tens		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1	_	1 (प्टे)	2	3
ਚਾਵਲ Rice	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	3	3
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	2	-
	ਫੂਲ	Phul		-
	ਜੇੜ	Total	5	3
महात Jowat	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	657	182
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	917	187
	ਫੂ ਲ	Phul		_
	ਜੋੜ	Total	1,574	3 69
ਬਾਜਰਾ Bajra	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	21,806	9,378
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	44,089	19,824
	ਫੂਲ	Phul	_	-
	ਜੌੜ	Total	65,895	29,202

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops—tehsilwise

		(ਹੈਕਟੇਅ (Hect	ਗ) ares)
1955-56		1960-61	
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigat ed area
4	5	6	7
1	1	15	15
7	7	112	110
-		-	-
8	8	127	125
367	* • •	102	83
403	108	143	68
*******	_	-	-
770	108	245	151
10,826	4,653	15,904	7,115
30,766	10,530	36,745	12,979
		_	
41,592	15,183	52, 649	20,049

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil –			1950-51	
Crop	CHS			ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1		1 (ව්)		2	3
ਮੁੱਕੀ Maize	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		415	415
	ਮਾਨਸਾ	Mansa		1,433	1,433
	ਵ_ਲ	Phul			-
	ਜੌੜ	Total		1,848	1,848
ਕਣਕ Wheat	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	_	36,281	25,588
	ਮਾਨਸਾ	Mansa		25,167	19,290
	ਫ ਼ ਲ	Phul			_
	ਜੋੜ	Total	. –	61,448	44,878
ਜੌ' Barley	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	-	14,759	1,228
	ਮਾਨਸਾ	Mansa		5,814	725
	ਵ੍ਰਲ	Phul			
	ਜੋੜ	Total		20, 573	1,9 53

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops—tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ (Hectare)

		(12001210)		
1955-56		1960-61		
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
4	5	6	7	
1,465	1,465	4,887	4,886	
1,101	1,096	2,640	2,588	
_			-	
2,566	2,561	7,2 57	7,474	
54,747	35,006	57,528	50,468	
35,508	21,899	43,664	32,176	
_				
90,255	56,905	101,192	82,644	
16,287	1,420	7,962	1,772	
4,228	474	2,469	799	
	—			
20, 51 5	1,894	10,431	2,571	

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਵਜਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

		1965-	-66
ਫਸਲ Crop	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1	1 (형)	8	9
ਚਾਵਲ Rice	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	128	127
	ਮਾਨਸਾ Mansa	252	246
	ਵੂਲ Phul		
	ਜੋੜ Total	380	373
ਜਵਾਰ Jowar	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	135	130
	ਮਾਨਸਾ Mansa	112	83
	ਵੂਲ Phul	-	_
	ਜੋੜ Total	247	213
ਬਾਜਰਾ Bajra	ਬਢਿੰਡਾ Bhatinda	18,222	6,655
	ਮਾਨਸਾ Mansa	40,387	16,653
	ਫੂਲ Phul		
	ਜੋੜ Total	58, 609	23,308

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ orops—tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hecta**r**e) 1966-67 1967-68 ਸਿੰਜਿਆ ਸਿੰ ਜ਼ਿਆ ਕੁੱਲ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Irrigated Irrigated Total Total area area area area 11 12 10 13 54 74 74 55 139 138 142 129 216 203 194 192 164 87 78 243 81 219 109 112 355 24 5 306 187 27,254 13,513 32,274 14,622 43,243 44,424 19,500 18,408 70,497 31,921 76,698 34,122

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂੋਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Important

ਨੰ No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਵਸਲ Crop	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	19	965-66
		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total Area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1	1 (환)	8	9
ਮੁੱਕੀ Mazie	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	4,262	4,259
	ਮਾਨਸਾ Mansa	2,171	2,141
	ਵੂਲ Phul		
	ਜੋੜ Total	6,433	6,400
ਕਣਕ Wheat	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	70,184	63,680
	ਮਾਨਸਾ Mansa	44,602	29,245
	ਵੂਲ Phul	• •	• •
	ਜੋੜ Total	1,14,786	92,925
ਜੋ' Barley	ਬਠਿੰਡਾ Bhatında	3,131	1,556
	ਮਾਨਸਾ Mansa	1,844	1,341
	ਵੂਲ Phul	• •	• •
	ਜੋੜ Total	4,97.5	2,897

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ crops—tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectare)

1966-	-67	1967-6	88
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total a rc a	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Itrigated area
10	11	12	13
8,415	8,400	8,601	8,596
3,196	3,161	3,544	3,498
		• •	• •
11,611	11,561	12,145	12,094
75,504	70,410	97,829	89,847
52,276	45,102	56,345	48,740
 • •		• •	• •
1,27,780	1,15,512	1,54,174	1,38,587
2,722	1.215	6,909	3,593
2,725	1,650	4,725	2,630
••	•• ,	• •	••
 5,447	2,865	11,634	6,223

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੈ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd)

ਫਸਲ		ਤਹਿਸੀਲ Tehsil _		8-69
Crop	Lette		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigatrd area
1		1 (ਏ)	14	15
ਚਾਵਲ Rice	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	40	40
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	270	258
	ಕ್ಷಣ	Phul	976	• •
	ন্ত্র	Total	310	298
न्नराव Jowat	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	132	118
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	86	55
	ਵੂਲ	Phul	• •	• •
	ন্ত্ৰ	Total	218	173
ਬਾਜਰਾ Bajta	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	29,851	16,468
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	45,076	24,643
	ಕ್ಷಣ	Phul	• •	• •
	ন্ত্র	Total	34,927	41,111

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ crops—tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ (Hectare)

1969-70		1970-7	1
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
16	17	18	19
1	1	5	5
350	344	692	675
41	41	49	49
392	386	74 6	729
186	171	44	35
187	132	94	89
57	55	140	133
430	3 58	278	257
 27,075	14,478	23,635	15,011
45,114	27,673	49,958	29,974
9,556	6,976	9,147	4,363
 81,74 5	49,127	82,740	49,348

3.ੱਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1968	1968–69	
Crop			ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1		1 (8)	14	15	
ਮੱਕੀ Maize	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	11,006	10,872	
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	4,385	4,322	
	ಕೃಷ	Phul	• •	• •	
	ਜੋੜ	Total	15,391	1 5, 194	
ਕਣਕ Wheat	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	1,09,518	1,05,459	
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	74,689	59,893	
	ਵ ੂਲ	Phul		• •	
	ਜੋੜ	Total	1,84,207	1,65,352	
ਜੌ' Barley	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatiada	3,567	2,396	
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	4,766	3,069	
	ਫੂਲ	Phul	• •	• •	
	ਜੋੜ	Total	8,333	5,465	

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ crops—tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

1969-70		1970-71	
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total a re a	ਸਿੰਜ਼ਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigate d area
16	17	18	19
3,548	3,547	2,720	2,720
4,290	4,205	4,838	4,371
8,458	8,350	7,53 3	7,516
16,296	16,102	15,091	14, 607
81,021	80,593	86,875	85,910
76,011	68,307	78,886	71,799
44,534	40,191	44,680	41,866
2,01,566	1,89,091	2,10,441	1,99, 575
4,259	1,965	1,916	751
2,308	1,375	1,877	1,075
394	249	316	213
6,961	3, 589	4,109	2,039

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd)

		ਤਹਿਸੀਣ		1071	70
Crop Crop		Tehs		1971-72	
		10110	•	ਕੁੱਲ	ਸਿੰਜਿਆ
				ਰਕਬਾ	ਰਕਬਾ
					Irrigated
				агеа	area
	1	1	(§)	20	21
ਚਾਵਲ	Rice	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	4	4
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	1,297	1,283
		ਵੂਲ	Phul	81	81
		ਜੇ ੜ	Total	1,382	1,368
ਜਵਾਰ	Jowar	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	183	181
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	105	101
		ਫੂ ਲ	Phul	10	10
		ਜੰੜ	Total	298	292
ਬਾਜਰਾ	Bajra	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	16,227	9,360
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	29,944	19,728
		ಕ್ಷಣ	Phul	5,888	4,400
		ਜੌੜ	Total	52,059	33,488

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ crops—tehsilwise

crops—tensitwise		(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hecta ਝ e)		
1972-73		1973–7	4	
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
22	23	24	25	
•••	••	5	5	
789	788	721	704	
101	101	127	127	
890	889	8 53	836	
12	11	40	33	
103	99	59	49	
		10	10	
115	110	109	92	
16,462	9,345	17,189	10,655	
32,789	2 0,015	35,338	22,276	
8,374	5,003	5,361	4,177	
57, 6 52	34,3 63	57,888	37,108	

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ No. 33 (ਚਲਦਾ contd)

ਫਸਲ Crop	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil			1971-72		
Crop		тедзи		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
	1		1(8)	20	21	
ਮੁੱਕੀ	Maize	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	2,208	2,200	
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	6,548	6,478	
		ਵੂਲ	Phul	7,254	7,176	
		ਜੋੜ	Total	15,010	15,854	
ਕਣਕ	Wheat	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	82,070	82,000	
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	78,511	74,456	
		ਵੂਲ	Phul	43,191	41,363	
		ਜੇੜ	Total	2,03,772	1,97,819	
ਜੌ' B	arley	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	1,087	537	
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	1,243	861	
		ਫੂਲ	Phul	945	320	
		ਜੋੜ	Total	3,275	1,718	

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ area tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

1972-73	3	1973-7	4
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total a re a	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
22	23	24	25
2,480	2,480	2,178	2,170
8,697	8,577	7,994	7,974
8,667	8,667	6,306	6,294
19,844	19,724	16,478	16,438
83,670	83,569	78,304	78,2 52
87,565	84,435	73,187	71,082
45,197	43,477	39,812	39,122
2,16,432	2,11,481	1,91,303	1,88,456
1,848	986	4,519	3,031
2,454	1,532	6,585	5,150
^{''} 581	362	2,652	2,074
4,883	2,880	13,766	10,255

3. ਖੇਤੀ III. AGRI-ਮੁੱਖ ਵਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ—Contd)

ਵਸਲ Ctop		ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1950-51			
	Crop		1 en	211		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ iffigated area
	1			1(8)		2	3
हेंसे	Gram	•••	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	***	79,554	10,648
			ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	88,886	19,817
			ਫੂਲ	Phul	•••	• •	• •
			नेष्ठ T	otal		1,68,440	30,465
ਮਾਹ	Mash	•••	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	•••	396	356
			ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	400	213
			ਵੂਲ	Phul	***	• •	• •
			ਜੋੜ	Total	•••	796	569
ਮੁੰਗ	Moong	•••	ਬਠਿੰਡ	Bhatinda	a	1,731	1,301
			ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	1,202	727
			ਵੂਲ	Phul	•••	• •	••
			सेझ 🏅	Total		2,933	2,028

ਬਾੜੀ CULTURE ਰਕਬਾ ਹਿਸੀਲ ਵਾਰ crops Tehtilwise

			(ਹੈਕਟੋਅਰ) (Hectare	s)
	1955-56		1960-6	1
was done drop may stall drive would	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
	4	5	6	7
	1,21,005	15,018	1,09,547	23,615
	1,00,687	13,707	68,793	22,022
	• •	• • .	* *	• •
	2,21,692	28,725	1,78,340	45,637
	802	799	459	382
	233	168	117	104
	• •	6 9		
	1,035	967	576	486
	2,586	2,575	847	770
	1,937	846	583	323
		• •		• •
	4,523	3,421	1,430	1,093

3. ਖੇਤੀ III. AGRI– ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ Contd)

ਫਸਲ	ਤਹਿਸੀਲ			1 950	-51
Crop	Tehsi			ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1		1(§)		2	3
ина Massar	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	•••	115	114
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	***	95	95
	ਫੂਲ	Phul	***	• •	
	ਜੋੜ T	otal		210	209
ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ Other Pulses	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	\$ * \$		
	ਮਾਨਸਾ	Mansa	***		• •
	ਵੂਲ	Phul	***		
	ਜੋੜ	Total	***	• •	4 4
ਮੁੰਗਫਲੀ Ground	ਬਠਿੰਡ	Bhatinda	***	* *	
nut	ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	••	• •
	ਵ੍ਵਲ	Phul	•••	••	••
	ਜੋੜ	Total	•••	• •	

ਬਾੜੀ CULTURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

(ਹੈਕਟੋਅਰ) (Hectares)

	1955-56		1960-6	51
	ਕੁੱਲ	ਸਿੰਜਿਆ	ਕੁੱਲ	ਸਿੰਜਿਆ
	ਰਕਬਾ	ਰਕਬਾ	ਰਕਬਾ	ਰਕਬਾ
	Total	Irrigated	Total	Irrigated
	area	area	area	area
1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 -	4	5	6	7
	85	85	137	136
	60	58	114	111
		• •	• •	
	145	143	251	247
	• •	• •		
	• •	• •	q A	• •
•••		å s	g o	• •
	• •	6 ·		• •
	9 6	• •	24	10
	2	• •	45	3
	• •	• •	• •	• •
	2	• •	69	13

3. ਖਤੀ III. AGRI-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਰੰ : No. 3.3 (ਚਲਵਾ—Contd.)

ਫਸਲ	ਤਹਿਸੀਲ Tabeil		1965-6	6
Crop	Tehsil		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total Ir area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ rigated area
1	1(ਏ)		8	9
ਛੇਲੇ Gram	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		1,03,832	21,107
	ਮਾਨਸਾ Mansa		59,828	19,323
	ਫਲ Phul		* *	4 •
	ਜੋੜ Total	,	1,63,660	40,430
ਮਾਂਹ Mash	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		68	59
	ਮਾਨਸਾ Mansa		37	32
	ਵੂਲ Phul			• •
	ਜੋੜ Total	. ,	105	91
ਮੂੰਗ Moong	ষঠিৱা Bhatinda	• •	415	362
	ਮਾਨਸਾ Mansa	• •	232	192
	ਫੂਲ Phul		• •	••
	ਜੋੜ Total		647	5 54

ਬਾੜੀ CULTURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

			(ਹੈਕਟੋਅਰ) (Hectai	es)
	1966-67		1967-6	8
	ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total a re a	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰ ਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
	10	11	12	13
	95,569	25,093	76,482	20,775
	65,797	23,833	62,648	27,251
	• •	• •	* *	• •
	1,61,366	98,926	1,39,130	48,026
	151	140	128	102
	66	54	94	80
		٠.	* •	• •
	217	194	222	182
-8	696	614	546	463
	383	325		551
	• •	• •		• •
	1,079	939	546	1,014

3. ਖੇਤੀ III. AGRI ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ; No. 3.3 (ਚਲਦਾ--Contd.)

ਫਸਲ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1965-66		5-66
Crop	Tensii		ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated arc
1	1(ਏ)		8	9
нна Massar	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		223	223
	ਮਾਨਸਾ Mansa		193	144
	ਵੂਲ Phul		• •	• •
	ਜੌੜ Total	•••	416	3 67
ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ Other	ষঠিন্ত Bhatinda	,		
Pulses	ਮਾਨਸਾ Mansa		• •	
	हुस Phul	•••		• •
	नेत्र Total		• •	
	ঘঠিন্তা Bhatinda		57	41
nut	ਮਾਨਸਾ Mansa		258	39
	ਵੂਲ Phul		•	• • •
	ਜੋੜ Total		31 !	5 80

ਬਾੜੀ CULTURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

1966-67		1967-68	3
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ [rrigated area
10	11	12	13
284	282	286	284
238	225	278	2 72
• •		• •	
522	507	5 64	5 5 6
••			
• •	. • •		. •
	• •	• •	• •
	• •	• •	• •
236	181	1,354	1,144
444	85	1,596	775
• •	• •	• •	••
680	266	2,9 50	1,919

3. ਖੇਤੀ III. AGRI ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ: No.33 (ਚਲਦਾ—Contd)

हमछ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1968	-69		
Crop		161	1211		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1			1(ਏ)		14	15
ਛੱਲੇ Gram		ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		63,076	18,108
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	39,327	16,512
		ਵੂਲ	Phul	•••	Market	
		ਜੌੜ	Total		1,02,403	34, 620
ਮਾਂਹ Mash	•••	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		216	172
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	43	38
		ਫੂਲ	Phul	•••	-	_
		ਜੌੜ	Total		2 59	210
ਮੂੰਗ Moong	•••	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		523	474
		ਮਾਨਸਾ	Mansa		374	29 3
		ਵ੍ਹਾਲ	Phul	•••		
	_	ਜੌੜ	Total	•••	897	767

ਬਾੜੀ CULTURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

			ਹੇਕਟੇਅਰ) Hectares)
1969-70		197	0-71
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total arca	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigate d area
16	17	18	19
66,899	17,241	63,080	15,1 76
51,861	22,608	46,435	17, 497
12,127	2,763	12,612	3,166
1,30,867	42, 612	1,22,127	3 5,839
94	80	54	51
70	63	69	64
68	58	53	52
232	201	176	167
536	468	383	334
539	445	421	357
78	71	60	48
1,153	984	864	739

3. ਖੇਤੀ III. AGRI ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ--Contd)

ਫਸਲ		ਸੀਲ hsil		1968-69		
Crop	16	व्यक्षा		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigat ed area	
1		1(ਏ)		14	15	
ਮਸਰ Massar	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		270	257	
	ਮਾਨਸਾ	Mansa		181	169	
	ਫੂ ਲ	Phul	• • •	- Angliantina		
	ਜੌੜ	Total		4 51	426	
ਹੋਰ ਦਾਲਾਂ Other	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		582	178	
Pulses	ਮਾਨਸਾ	Mansa		344	79	
	ತ್ತ ಜ	Phul		• •		
	ਜੌੜ	Total		926	2 57	
ਮੂੰਗਫਲੀ Ground	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		1,277	1,010	
nut	ਮਾਨਸਾ	Mansa		1,609	781	
	ਫੂ <i>ਲ</i>	Phul				
	ਜੋੜ	Total		2,886	1,791	

ਬਾੜੀ CULTURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops Tehsilwise

			(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)	
	1969-70		1970-71	
And the control of th	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total a r ea	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
	16	17	18	19
	190	190	178	178
	210	207	179	179
_	63	62	64	64
	4 63	4 59	421	421
D The season was very white the con-	7~			
	e all long		-97.08	and ***
	Panel	******		
	117	105	64	54
	1,273	658	759	322
	247	160	143	115
	1, 637	923	966	491

3. ਖੇਤੀ III. AGRI ਮੁਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ: No. 3.3—(ਚਲਦਾ Contd.)

ਫਸਲ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1971-72
Crop	1 ensu	ਕੁਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irrigated area area
1	(₺)	20 21
ਛੋਲੇ Gram	ঘঠিন্তা Bhatinda	53,142 15,145
	ਮਾਨਸਾ Mansa	35,228 15,4 60
	ਵੂਲ Phul	10,940 2,9 50
		99,310 33,555
ਸਾਂਹ Mash	ষঠিন্তা Bhatinda	61 50
	ਮਾਨਸਾ Mansa	50 50
	ਵੂਲ Phul	56 50
	ਜੋੜ Total	167 150
หู๊ส Moong	ষঠিন্তা Bhatinda	357 329
	ਮਾਨਸਾ Man sa	330 296
	ਫੂਲ Phul	96 83
	ਜੋੜ Total	783 7 08

ਬਾੜੀ CULTURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares) 1972-73 1973-74 ਸਿੰਜਿਆ ਸਿੰਜਿਆ ਕੁੱਲ ਕੱਲ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irrigated Total Irrigated area area area area 23 22 24 25 57,189 13,519 60,362 13,568 34,819 13,294 39,168 14,540 10,884 2,060 11,698 2,204 1,11,228 1,02,892 28,873 30,312 57 54 100 95 57 56 56 50 79 79 221 214 193 189 377 3 59 532 472 870 790 320 286 398 341 334 293 180 148 1,602 1,424 1,032 906

3. ਖੇਤੀ III. AGRI ਮੁਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੇ: No. 3.3--(ਚਲਦਾ Contd)

ਫਸਲ	ਤਹਿਸੀਲ	197	1-72
Crop	Tehsil -	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1	1(ਏ)	20	21
ਮਸਰ Massar	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	166	136
	ਮਾਨਸਾ Mansa	196	196
	ਫੂਲ Phul	52	52
	ਜੋੜ Total	414	384
	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	403	125
Pulses	ਮਾਨਸਾ Mansa	232	119
	ਫੂਲ Phul	83	35
	ਜੌੜ Total	718	279
ਮੁੰਗਫਲੀ Ground	. ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	90	79
nut	ਮਾਨਸਾ Mansa	729	412
	ਵੂਲ Phul	219	189
	ਜੋੜ Total	1,038	680

ਬਾੜੀ CULTURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops Tehsilwise

			(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)
1972-7	3	1973-74	
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigat ed area
22	23	24	25
169	169	205	205
201	199	209	209
54	54	47	47
424	4 2 2	4 61	4 61
527	132	552	204
158	49	187	95
158	47	111	61
843	228	850	3 60
82	70	36	34
888	570	944	495
132	90	258	246
1,102	730	1,238	775

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੈ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲ [†]	ਤਹਿਸੀਲ	1950-51	
Crops	crops Tehsil		
1	1(ਏ) (a)	2 3	
ਤੌਰੀਆ ਤੇ ਰਾਈ Rape and Mustard	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	7,194 —	
	ਮਾਨਸਾ Mansa	7,661	
	ਫੁਲ Phul		
	ਜੇੜ Total	14,855	
ਤਿੱਲ Sesamum	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	16 16	
Besamani	ਮਾਨਸਾ Mansa	56 52	
	ਵੂਲ Phul		
	ਜੋੜ Total	72. 68	

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops–Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hecta**r**es)

	1955- 5 6	19	960-61
ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated	ਕ੍ਰੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
4	5	6	7
6,443	-	20,194	-virin
5,842	-05	8,302	and the same of th
•	• •		• •
12,285		28,49 6	
33	2	41	27
46	35	51	41
	_		
79	37	92	68

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਰ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ ਿ ****		ਤਹਿਸੀਲ Tehsil –		195	0-51	
Crops				ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1			1(ਏ)(a)		2	3
ਅਲਸੀ Linseed	ξ	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		-	~-
		ਮਾਨਸਾ	Mansa		1	1
	ĵ	ਫੂ ਲ	Phul	•••		modeland
	•	ਜੌੜ	Total	***	1	1
ਗੰਨਾ Sugarcane	1	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	•••	537	• •
5 8	:	ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	890	
	i	ਵ ੂਲ	Phul	•••		
		ਜੋੜ	Total		1,427	

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

1	042	281	2,001	1,985
				
(	3 5 5		1,384	1,375
;	387	281	617	610
•	- 16		79.	
	_	-	11-	
	-	_	77 -	dade syute
	!	5	6	7
ਕੁੱ ਰਕਾ Tot are	al	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
		5-56		60-61

3. ਖੇਰੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ—contd.)

ਣਫਸਲਾਂ ਤਹਿਸੀਲ 				1965	5-66
Сторѕ	i ons	Tehsil -		ਕੁਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1		1(ව්) (a)		8	9
ਤੌਰੀਆ ਤੇ ਰਾਈ Rape and Mustaro		Bhatinda		12,136	
Kape and Musan	ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	12,559	
	ਵ ੂ ਲ	Phul			• •
	ਜੌੜ	Total	• • •	24, 69 5	auriumg
ਤਿੱਲ Sesamum	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	•••	7	7
Sesamum	ਮਾਨਸਾ	Mansa		14	
	ਫੂ <i>ਲ</i>	Phul			<del></del>
	ਜੌੜ	Total		21	7

ਬਾੜੀ
culture
ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ
Crops-Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

1966-67 1967-68 ਸਿੰਜਿਆ ਸਿੰਜਿਆ ਕੁੱਲ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Irrigated Total Irrigated Total area area area area 11 13 10 12 5 8 19 11 27 16

3. ਖੇਤੀ III. Agrı-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Atea under Important

ਨੈ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd)

ਫਸਲਾਂ		ਤਹਿਸੀਲ ਨਾ-ਨਿਹਾ		1965	i-66	
Crops		Tehsil -			ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1			1(형) (a)		8	9
ਅਲਸੀ Linseed		ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	•••		черьня
Linsecu		ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	1	1
		ਫ ੂ ਲ	Phul	•••		
		नेझ	Total		1	1
ਗੈਨਾ Sugarcane	•••	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		2,730	2,631
Dagareane		ਮਾਨਸਾ	Mansa		3,421	3,299
		ਵ੍ਹਲ	Phul		***************************************	~~~
		ਜੌੜ	Total		6,151	5,930

ਬਾੜੀ
culture
ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ
Crops-Tehsilwise

(ਰੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

	1966-67		1967-68
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total a re a	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
10	11	12	13
	_		
	-		
			erationD
		-	and the state of t
3,698	3,590	2,557	2,478
3,408	339	1,849	1,449
7,106	3,929	4,409	3,927

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ ਵਿਸ਼ਲਾਂ			
Crops	Tehsil	ਰਕਬਾ ਰ Total Irri	ਜਿਆ ਹਕਬਾ gated area
1	1(ਏ)	14	15
	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	6,823	3,306
Rape and Mu	ਮਾਨਸਾ Mansa	8,581	3,811
	ਵੂਲ Phul	• •	• •
	ਜੋੜ Total	15,404	7,117
ਤਿੱਲ Sesamum	ষঠিঙা Bhatinda	6	6
2c2amum	ਮਾਨਸਾ Mansa	15	15
	दुष्ठ Phul	-	
	ਜੋੜ Total	21	21

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

1969-70		1970-71	
ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigate d area
16	17	18	19
8,631	• •	9,610	4,549
9,592		9,318	5,188
1,708		1,992	764
19,931		20,920	10, 501
Adaptive State - Land Land, for the State County speed wheel conference among speed wheel county desired and speed wheel county desired and speed wheel county desired and speed	mage repart and diffe and office and recent and diffe and and	5	5
-	-	9	9
-		MI	- Professional
		14	14

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੈ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ Trabail	1968-69
Crops	Tehsil -	ਕੁੱਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irrigated area area
1	1(g) (a)	14 15
ਅਲਸੀ Linsecd	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	6 6
Linsecd	ਮਾਨਸਾ Mansa	-
	ਵੂਲ Phul	
	ਜੰਡ Total	6 6
ਗੰਨਾ	ਬ්රිਡਾ Bhatinda	10,874 10,8 52
Sugarcane	ਮਾਨਸਾ Mansa	3,953 3,872
	ਵੂਲ Phul	branch Control Control Control
	ਜੌੜ Total	14,827 14,724

ਬਾੜੀ culture ਰਕਥਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops—Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

	1969–70		1970-71	
	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
The mag time might gloss and dups any	16	17	18	19
	1	1	1	I
	a	_	3	3
	Personne			A
	1	1	4	4
	3,246	3,244	2,611	2,611
	3,905	3,813	3,318	3,238
	1,215	1,163	970	875
	8,366	8,220	6,899	6,724

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੈ: No. 3.3 (ਚਾਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1971-72		
Crops	1 ensii		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1	1(ਏ)(a)		20	21	
ਤੌਰੀਆ ਤੇ ਰਾਈ Rape and Must	_		12,548	9,256	
Rape and Muse	ਮਾਨਸਾ Mansa		13,588	9,014	
	ਫੂਲ Phul	•••	2,795	1,701	
	ਜੋੜ Total	•••	28,931	19,971	
ਤਿੱਲ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	6	6	
Sesamum	ਮਾਨਸਾ Mansa	• • •	30	30	
	ਵੂਲ Phul	•••	1	1	
	ਜੌੜ Total		37	37	

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops — Tehsilwise

Crops — Tensilwise	(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)		
1972-73		1973-74	
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
22	23	24	25
25,087	13,034	23,092	15,517
24,661	12,245	24,254	14,015
4,465	2,449	4,032	2,633
54,213	27,728	51,378	32,165
1	1	2	2
22	15	9	9
20	20		and the second
43	36	11	11

3. ਖੇਤੀ III. Agri-ਮੁੱਖ ਫਸਤਾਂ ਅਯੀਨ Area under Important

ਨੰ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ cont

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1971-	1971-72		
Crops	1 e.	nsu		ਕੁੱਲ ਸਿੰਜਿ ਰਕਬਾ ਰਕਬ Total Irrigat area are		
1		1(ਏ) (a)	)	20	21	
ਅਲਸੀ Linseed	 ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		I	1	
	ਮਾਨਸਾ	Mansa		1	1	
	ಕ್ ಹ	Phul	e = 0	2	2	
	ਜੋੜ	Total		4	4	
ਗੰਨਾ	 ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		1,933	1,921	
Sugarcane	ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	2,812	2,756	
	ಕ್ಷಜ	Phul		670	621	
	ក់ន	Total		5,415	5,298	

ਬਾੜੀ **culture** ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਸ਼ਵਾਰ Crops—Tehsilwise

	(Hectar	esj
1972-73	1973-74	
ਕੁੱਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irrigated area area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
22 2 3	24	25
1 1	1	1
11 11	6	6
_		-
12 12	7	7
1,669 1,669	1,126	1,125
2,861 2,841	2,650	2,583
765 749	723	723
5,295 5,259	4,499	4.431

3. ਖੇਤੀ--III. AGRICUL--ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Important

ਨ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਵਸਲਾਂ Crops		ਤਹਿਸੀਲ Tehsils		1950–51		
				ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1		1(ਏ)		2	3	
ਆਲੂ Potato	•••	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	16	7	
		ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	3	3	
		ਵੂਲ Phul	•••			
		नंत्र Total	•••	19	10	
ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ	• • •	ষঠিङ Bhatinda	•••	6,378	6,378	
Cotton American		ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	405	405	
		ਵੂਲ Phul	***	guidade		
		ਜੌੜ Total	* * *	6,783	6,783	

ਬਾੜੀ TURE ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops--Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares) 1960-61 1955-56 ਸਿੰਜਿਆ ਕੁੱਲ ਕੁੱਲ ੰਜਅ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Irrigated Irrigated Total Total Агеа area area area 5 6 7 4 23 5 23 4 2 11 1 24 25 16 25,129 25,129 33,733 33,703 11,929 11,941 2,749 2,741 37,058 37,070 36,482 36,444

3. ਖੇਤੀ III. AGRICUL-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under Important

ਨੇ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ Crops	ਤਹਿਸੀਲ Tehsils	ਤਹਿਸੀਲ Tehsils		1950–51		
			ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area		
1	1(ਏ)		ż	3		
ਕਪਾਹ ਦੇਸੀ Cotton Desi	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		9,308	9,308		
Cotton Desi	ਮਾਨਸਾ Mansa		5,037	5,037		
	ਵੂਲ Phul	•••	-			
	ਜੌੜ Total	•••	i4,34 5	14,34 5		
ਮਿਰਚਾ Chillies	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		260	260		
Chimes	ਮਾਨਸਾ Mansa		240	240		
	ਵੂਲ Phul	•••	pagation			
	ਜੋੜ Total		500	500		

ਬਾੜੀ TURE ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops--Tehsilwis e

Crops Tensilwi	(ਹੈਕਟੇ (He	(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares) 1960-61 ਕੁਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irrigated area area 6 7 26,460 26,418	
	1955-56	196	0-61
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total a re a	ਸਿੰਜਿਆਂ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਰਕਬਾ Total	ਰਕਬਾ Irrigate d
4	5	6	7
13,759	13,759	26,460	26,418
13,390	13,358	21,550	21,309
ndi ng			weening
27, 149	27,117	48,010	47,727
250	250	171	171
144	144	238	238
	ngreat		
394	394	409	409

3. ਖੇਤੀ III. AGRICUL-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੇ : No.3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਵਸਲਾਂ Cana	ਤਹਿਸੀਲ Tehsils				1965-61		
Crops		Tel	12112	ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irriga		ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1			1(ਏ)		8	9	
ਆਲੂ Potato	•••	ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	•••	17	17	
		ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	2	2	
		ਵ ੂ ਲ	Phul		house:		
		ਜੋੜ	Total	•••	19	19	
ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ		ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		34,301	34,301	
Cotton American		ਮਾਨਸਾ	Mansa	***	3,513	3,509	
		ਵ੍ਭਲ	Phul	•••		tudont	
		নীল্ল	Total		37,814	37,810	

ਬਾੜੀ TURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops—Tehsilwise

1966-6	7	19676	8
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigate area
10	11	12	13
28	27	51	51
10	10	15	15
***	-		600-4
38	37	66	66
26,931	26,908	36,402	36,402
2,185	2,183	6,234	6,204
person			th the set
29,116	29,091	42,636	42,606

3. ਖੇਤੀ III—AGRICUL-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ Canada		ਤਹਿਸੀਲ Tehsils		1965-66	
Crops		Tensus		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1		1(형)		8	9
ਕਪਾਹ ਦੇਸੀ Cotton Desi		ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		39,297	38,579
Cotton Door		ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	22,243	20,764
		ਵੂਲ Phul	***		607-66A
		तैंड Total		61,540	59,343
ਮਿਰਚਾਂ Chillies	•••	ਬੀਠੈਂਡਾ Bhatinda		109	109
Cililles		ਮਾਨੇਸਾ Mansa	***	283	283
		ਵੂਲ Phul		No. was	
		ਜੋੜ Total	•	392	392

ਬਾੜੀ TURE ਰਕਬਾ ਡਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops—Tehsilwise

(ਹੈਕਟੋਅਰ) (Hectares) 1966-67 1967-68 ਸਿੰਜਿਆ ਸਿੰਜਿਆ ਕੱਲ ਕੱਲ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irrigated Total Irrigated area area area area 11 12 10 13 32,942 32,795 26,650 26,387 22,174 21,391 22,227 20,725 54,09.6 48,877 55,116 47,112

3. ਖੇਤੀ-III. AGRICUL-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੇ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ		ਤਹਿਸੀਲ		1968-69		
Crops	1	ehsils		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1		1(형)		14	15	
ਆਲੂ Petato	ප්රී	ਭਾ Bhatinda		42	42	
Potato	ਮਾਨ	ਜਾ Mansa	• • •	20	20	
	ಕೃಜ	Phul	•••			
	ਜੌੜ	Total	•••	62	62	
ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ Cotton Ame		ਡਾ Bhatinda	•••	41,455	41,453	
Cotton Ame		Mansa	•••	6,723	6,716	
	ढु स	Phul				
	ਜੌੜ	Total		48,178	48,169	

ਬਾੜੀ TURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops—Tehsilwise

33	33		
		43	43
10	10	28	28
12	12	5	5
16	17	18	19
area	area	area	area
ਰਕਬਾ Total	ਰਕਬਾ Irrigated	ਰਕਬਾ Total	ਰਕਬਾ Irrigat e
ਕੁੱ ਲ	ਸਿੰਜਿਆ	ਕੁੱਲ	ਸਿੰਜਿਆ

3, ਖੇਤੀਂ– III. AGRICUL ਮੁੱਖ ਫ਼ਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਰੈ: No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ ਹਨ੍ਹਾਂ	1968-69		
Crops	Tehsil —	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total l area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ rrigated area	
1	1(황)	14	15	
ਕਪਾਹ ਦੇਸੀ	ঘঠিঙ্গ Bhatinda	24,670	24,638	
Cotton Desi	ਮਾਨਸਾ Mansa	22,912	21,543	
	ਵੂਲ Phul			
	ਜੌੜ Total	47, 582	46,181	
ਮਿਰਤਾ	ঘঠিল Bhatinda	142	142	
Chillies	ਮਾਨਸਾ Mansa	130	129	
	ਵੂਲ Phul	gap area		
	ਜੌੜ Total	272	271	

ਬਾੜੀ TURE ਰਕਬਾ ਤਰਿਸੀਲਵਾਰ Crops Irrigated

	1970-71	100	1969-70
ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irriga te d area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area
19	18	17	16
26,350	26,351	25,451	25,460
18,525	19,687	22,361	23,962
6,346	6,415	5,413	5,418
51,221	52,453	53,125	54,840
108	108	101	101
164	164	140	143
19	19	14	14
291	291	255	258

3. ਖੇਤੀ-III. AGRICUL-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੇ : No. 3.3 (ਚਲਦਾ contd.)

ਫਸਲਾਂ Cross	ਤਹਿਸੀਲ Tehsils		19	71-72
Crops	Tensus		ਕੁੱਲ ਰਕਸ਼ਾ Total area	ਸਿੰ ਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1	1(형)		20	21
ਆਲੂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		13	13
Potato	ਮਾਨਸਾ Mansa		12	12
	ਵ੍ਵਲ Phul	•••		
	ਜੌੜ Total		25	25
ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		46,100	46,007
Cotton American	ਮਾਨਸਾ Mansa		7,991	7,940
	ಕ್ಷಣ Phul		4,349	4,343
	ਜੋੜ Total		58,440	58,290

ਬਾੜੀ TURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

		(ਹੈਕਟੇਅਰ (Hecta	
1972-73		1973-74	
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated a rea
22	23	24	25
3	3	8	8
5	5	16	16
243	243	192	192
2 51	251	216	216
39,349	39,347	54,546	54,545
6,403	6.400	9,591	9, 359
3,899	3,899	7,757	7,733
49,651	49, 64 6	71,894	71,837

3. ਖੇਤੀ-III. AGRICUL-ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under Important

ਨੰ: No. 3.3 ਚਲਦਾ contd.

ਫਸਲ [†]		ਤਹਿਸੰ			197	1-72
Crops		Tehs	SIIS		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1			1(형)		20	21
ਕਪਾਹ ਦੇਸ਼ੀ	8	ਠਿੰਡਾ	Bhatinda		27,600	27,532
Cotton Desi	}	ਮਾਨ ਸਾ	Mansa		29,666	26,838
	ē	[ස	Phul	•••	9,407	9,178
	Ť	तेइ T	otal	•••	66,673	63, 548
ਮਿਰਚਾਂ	8	ਬਿੰਠੇਡਾ	Bhatinda		105	105
Chillies	}	ਮਾਨਸਾ	Mansa	•••	323	323
	ē	[B	Phul		34	34
	1	ក់នៃ T	otal		4 62	4 62

ਬਾੜੀ TURE ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Crops-Tehsilwise

Crops-Tensilwise			ਟੇਅਰ) ctares)
1972-73		1973-	74
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆਂ ਰਕਬਾ Irrigated area
22	23	24	25
35,701	35,692	21,467	21,409
33,363	32,190	28,732	27,1 57
11,926	10,243	9,009	8,929
80,990	78,125	59,208	57,49 5
105	105	94	94
486	486	224	223
61	61	38	38
652	652	356	355

3. ਖੇਤੀ III Agricul ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under

ร้ : No. 3.3 หม่นร concld.

ਫਸਲਾ	ਤਹਿਸੀਲ ਹਨ੍ਹਾਂ		19	50-51
Crops	Tehsil		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Tota area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ rrigated area
1	1(ਏ)		2	3
ਤੰਬਾਕੂ Tobacco	ষ্বতিহ্ব Bhatinda	//		
	ਮਾਨਸਾ Mansa	***		Million and State of
	දින Phul	•••		
	ਜੋੜ Total	•••		
ਹੌਰ ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatind a	•••	• •	• •
Other Food Crops.	ਮਾਨਸਾ Mansa	•••		• •
Crops.	e s Phul	•••		
	ਜੋੜ Total			

ਬਾੜੀ ture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Important Crops-Tehsilwise

			(ਹੈਕਟੋਅਰ)
			(Hectares)
195	5-56	190	60-61
ਕੁਲ ਰਕਬਾ Total a re a	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
4	5	6	7
4 Province of the dispersion was and and the subjection of the province of	99-19-19 (1995)	<u> </u>	
	-	georgies.	
ste mp.	palitica	-	
		ar elementario de la composition della compositi	
• •	• •		
		57979	
P P		to plate tillio dispertition way	والمالية وا
		****	

3. ਖੇਤੀ III Agri ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under

ਨੰ : No. 3.3 ਸਮਾਪਤ concid.

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ	<del></del>	195	50-51
Crops	Tehsil		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1	1(ਏ)		2	3
ਹੌਰ ਬਿਨਾ ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	28,061	• •
Other non-fo	n-food ਮਾਨਸਾ	• • •	26,408	
crops	Mansa දූප Phul	•••		
	सेंझ Total	•••	54,469	
ਕੱਲ ਫਸਲਾਂ Total crops	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	, and the same same same same same same same sam	2,07,487	
2000-0002	ਮਾਨਸਾ	***	2,08,706	estit me
	Mansa ਵੂਲ Phul		~~	
	ਜੌੜ Total	•••	4,16,193	

ਬਾੜੀ culture ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Important Crops-Tehsilwise

1955-56		1960-	61
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total a re a	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
4	5	6	7
48,789		_	******
45,939	• •		
-		Allen was	
94,728			
3,02,984	• •		
2,52,891		• •	• •
			othorig
5, 5 5, 8 7 5		5, 64, 192	2,38,141

3. ਖੇਤੀ III Agri ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under

ਨੰ : No. 3.3 ਸਮਾਪਤ concld

ਵਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ (Toboil			1965-66		
Crops	Crops Tehsil		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area		
1	1(ਏ)		8	9		
ਤੰਬਾਕੂ Tobacco	্ষঠিভ Bhatinda	* * *				
	ਮਾਨਸਾ Mansa		manife bentrets	profession .		
	ਫੂਲ Phul	-				
	ਜੇੜ Total					
ਹੌਰ ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		• •	• •		
Other Food Crops	ਮਾਨਸਾ Mans a		• •			
	ਵੂਲ Phul					
	ਜੇੜ Total		• •			

(ਹੈਕਟੇਅਰ)

ਬਾੜੀ culture

ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ

Important Crops-Tehsilwise

			(090110)
			(Hectares)
1966-6	67	1967-6	58
ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total á re a	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
10	11	12	13
		-	7
gradita	Section	4	- Trans
gentants		deal	-,made
	ang again atau atau dipin-adha asan may rapa. Peril dina pagisilang dipin baha Bay yan ay again dipin atau atau atau rapa rapa sana atau ay atau atau atau atau atau atau		
6 B	• •	• ^	• •
• •		•	• •
	• •		
	• •		• •

3, ਖੇਤੀ III Agri ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Area under

ਨੰ : No. 3.3 ਸਮਾਪਤ concld.

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1965–66		
Crops			ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1	1(ਏ)		8	9	
ਹੋਰ ਬਿਨਾ ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		52,746	42,717	
Other non-food Crops	ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	33,048	28,5 09	
Crops	ਵੂਲ Phul	•••			
40	नेड Total	•••	85,794	71,226	
ਕੁੱਲ ਫਸਲਾਂ Total crops	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	,,.	3,42,000	2,16,560	
	ਮਾਨਸਾ	*.*	2,25,000	1,30,760	
	Mansa ਵੂਲ Phul				
	ਜੋੜ Total		5, 67,000	3,47,320	

ਬਾੜੀ culture

ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ

Important Crops-Tehsilwise

1,27,600	92,262	1, 58,336	80,739
	and the second s		
51,381	34,074	57,213	23,340
	34,074	57,213	35,940
76,219	58,188	1,01,123	44,799
10	11	12	13
Total area	Irrig a ted area	Total area	Irrigated area
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ	ਸੰਜਿਆ ਰਕਬਾ	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ	ਰਕਬਾ
	26		ਸਿੰਜਿਆ

3. ਖੇਤੀ III Agri ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under

ਨੰ. No. 3.3 ਸਮਾਪਤ concld.

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ		1968-69	
Crops	Tehsil		ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1	1(ਏ)		14	15
ਤੰਬਾਕ Tobacco	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda			ili iggi (iliyenin kiriy iliye
•	ਮਾਨਸਾ Mansa		puttentina	*****
	ਫ਼ਲ Phul	•••		
	ਜੇੜ Total			
ਹੌਰ ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	1,218	1,218
Other Food Crops	ਮਾਨਸਾ Mansa		717	686
	ਵੂਲ Phul	•••	• •	
	ਜੋੜ Total		1,935	1,904

ਬਾੜੀ culture ਰਕੜਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Important [Crops-Tehsilwise

196	69-70	1	970-71
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigrted area	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
16	17	18	19
क्षाप्रकृति कारणे स्थापन कर्मान प्रमान सुवाद कार्या ग्रीता कारणे स्थापन स्थापन स्थापन स्थापने स्थापन स्थापन स स्थापना	a rapasi ustas jugas emergiarente trapa entrebentar della di unaventara egga dana. Sendensad		
	and the g		
**************************************			
	4 6	* d	e distribution of the employer
• •			• •
• •	et estimate	MEST.	• •
and all the control when the control the control that the	com a nimet nimet tillstatterilligt ansar avsgansstat synin såtnat systemating syllni • •	• •	gall gaugano-very-morphosphane and sold-und and quid some with

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under

ਨੈ: No. 3.3 ਚਲਦ--contd.

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1968-69		
Crops	Tensit	ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total a r ea		ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1	1(ਏ)		14	15	
ਹੌਰ ਬਿਨਾ ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		56,231	41,460	
Other non Food Crops	ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	30,174	19,165	
	ਵ੍ਰਲ Phul	• • •			
and the second s	ਜੋੜ Total		86405	60,625	
ਕੁੱਲ ਫਸਲਾਂ Total Crops	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		3,61,525	2,78,675	
•	ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	2,44,375	1,66,069	
	ਵੂਲ Phul	***			
	ਜੌੜ Total		6,05,900	4,44,744	

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Important Crops—Tensilwise

	1969-70			1970-71	
ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irrigated		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਰਕ I rr i	ਜਆ ਬਾ ga ted ea
	16	17	1	18	19
	55,967	44,161	81,1	101	65,843
	39,836	34,100	39,	140	26,760
	14,958	11,064	15,	984	14,124
1	,10,761	89,325	1,36	,225	1,06,727
The state of the s	3,16,516	2,30,981	3,36,	040	2,56,991
2	2,64,587	1,91,357	2,60,	634	1,85,061
1	1,01,360	78,952	1,02,	821	82,223
(	5,82,463	5,01,290	б,99 ,	,495	5,24,275

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under

ਲੈ : No. 3.3—ਚੜਦ '--contd.

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ		1971-72		
Crops	Tehsil		ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	
1	1(ਏ)		20	21	
ਤੰਬਾਕੂ Tobocco	ਬਠਿੰਡਾ Bhatin d a				
	ਮਾਨਸਾ Man sa	***			
	ਵੂਲ Phul	,,,			
	ਜੋੜ Total				
ਹੌਰ ਖੁਰਾਕ ਵਾਲਅੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	• • •	1,44	5 1,445	
Other Food Crops	ਮਾਨਸਾ Mansa	•••	55	4 527	
-	ਫੂਲ Phul	•••	35	353	
	ਜੌੜ Total	•••	2,35	2,325	

ਬਾੜੀ culture ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ

Important Crops--Tehsilwise

	100	1972-73	19	973-74		
	ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Total Irrigated		ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ Irrigated Tota	ਰਕਬਾ ਰਕਬਾ ਰ Irrigated Total Irr	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigat ed area
-	22	23	24	25		
	Mini vand	- and		August Prisite		
	quinty strong		-	40.0 —PI		
				Amay areas		
# 	1,744	1,741	1,467	1,467		
	725	725	733	733		
	186	186	335	335		
	2,655	2,652	2,535	2,535		

3, ਖੇਤੀ III. Agri ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਅਧੀਨ Area under

ร์: No. 3.3--म_{н'ч}ฮ concld.

ਫਸਲਾਂ	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1971	-72
Crops	Letter		ਕੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area
1	1(ਏ)		20	21
ਹੌਰ ਬਿਨਾ ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		46,636	33,241
Other non Food Crops	ਮਾਨਸਾ Mansa		36,694	26,387
Crops	हु Phul		16,669	11,598
	ਜੋੜ Total	•••	99,999	71,296
ਕੁਲ ਵਸਲਾਂ Total Crops	ঘঠিছা Bhatinda		2,92,385	2,29,673
.0000	ਮਾਨਸਾ Mansa		2,46,084	1,93, 268
	ਵੂਲ Phul		1,03,095	84,540
	ਜੇੜ Total		6,41,564	5,07,481

ਨੌਟ :—–ਸਾਲ 1968-69 ਤਕ ਦੇ ਫੂਲ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਸਾਮਲ ਹਨ।

Note—The Figures of Tehsil Phul up to the year 1968-69 have been included in Tehsil Bhatinda

ਬਾੜੀ
culture
ਰਕਬਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ
Important Crops—Tehsilwise

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

1972-	73	1973-	74
 ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irrigated area	ਕੁੱਲ ਰਗਬਾ Total area	ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ Irriga ted area
 22	23	24	25
45,437	28,967	52,589	35,823
44,335	27,338	35,598	23,628
17,202	11,305	18,347	11,756
 1,06,974	67,610	1,06,534	71,207
 3,12,125	2,31,367	3,18,752	2,39,033
2,81,712	2,12,156	2,66,659	2,00,894
1,13,174	89,243	1,07,370	87,208
1,07,011	5,32,766	6,92,781	5,27,135

ਸਾਧਨ :—ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਠਿੰਡਾ Source—Deputy Commissioner Bhatinda.

3. ਖੌਤੀ III. Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਮਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ Average yield per Hectare

ත්: No 3.4

ਫ ਸਲ Сгор	1950-51
	2
ਚਾਵਲ Rice	
ਜਵਾਰ Jowar	229
ਬਾਜਰਾ Bajra	303
ਮੁੱਕੀ Maize	• •
ৰক্ৰ Wheat	744
ਜੌ' Barley	586
ਛੱਲੇ Gram	503
ਮੂੰਗਫਲੀ Ground Nut	• •
ਗੰਨਾ Sugar cane	2,718
ਆਲੂ Potatoes	3,469
ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ Cotton American	261
ਕਪਾਹ ਦੇਸ਼ੀ Cotton Desi	20

ਬਾੜੀ culture ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ (ਕਿਲੌਂ ਗਰਾਮ) of Important crops in district Bhatinda (Kilograms)

1955-56	1960-61	1965-66	1966-67
3	4	5	6
epiter value	1,505		1,000
229	241	1107	
456	333	566	723
628	764	1,444	1,333
982	1,361	1,259	1,443
456	656	1,000	714
624	656	559	574
• •	914	829	946
5,945	3,596	2,885	3,333
• •	13,833	13,500	9,851
119	245	316	332
82	187	312	313

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਮੁਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ Average yield **p**er hectare

ਨੇ: No 3.4 –ਚਲਦਾ contd

ਫਸਲ Crop	196768	1968-69
1	7	8
ਚਾਵਲ Rice	1,000	1,000
ਜਵਾਰ Jowar	729	850
ਬਾਜਰਾ Bajra	1,126	1,305
ਮੁੱਕੀ Maize	1,235	1,333
ਕਣਕ Wheat	1,939	2,272
ਜੌ Barley	885	885
ਛੇਲੇ Gram	981	424
ਮੂੰਗ ਫਲੀ Ground Nut	1,086	1,042
ਗੰਨਾ Sugar cane	3,875	3,294
ਆਲੂ Potatoes	10,049	10,000
ਕਪਾਹ ਅਮਰੀਕਨ Cotton American	365	399
ਕਪਾਹ ਦੇਸ਼ੀ Cotton Desi	325	363

ਬਾੜੀ
culture
ਹੈਕਟੇਅਰ ਝਾੜ (ਕਿਲੌ ਗਰਾਮ)
of Important crops in district Bhatinda (Kilograms)

1969 -70	1970-71	1971-72	1972 -73	1973-74
9	10	11	12	13
1,000	1,380	2,000	1,750	2,466
1,000	726	894	478	862
1,048	1,233	1,079	895	714
1,374	1,263	1,942	1,647	1,261
2,278	2,121	2,513	1,817	1 940
1,000	830	1,330	995	925
1,125	746	606	705	1,158
1,000	880	1,000	1,670	969
4,400	3,555	3,875	4,600	4,200
8,000	9,500	9,000	12,000	13,000
402	416	416	416	433
339	378	373	360	345

ਸਾਧਨ: ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰ । Source. State Statistical Abstract.

3. ਖੇਤੀ III Agri-ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ Production of

ਨੇ: No 3.5

ਫਸਲ Crops	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1950–51	1955–5 6	1960-61	1965-66	1966-67
	1	2	3	4	5	6
ਚਾਵਲ Ric	e					
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda		-4	23	Styrifer Hase	55
ਮਾਨਸਾ	Mansa		Alligo replac	168		139
ਫੂਲ	Phul					
	ਜੋੜ Total		a diligara milana samuna diligara munina deglar garding gardan	191		194
ਜਵਾਰ Jow	ar					
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	150	84	25		Total ~~Ser~~
ਮਾਨਸਾ	Mansa	210	92	34	·	
ਵੂਲ	Phul			Window.	*****	
	ਜੋੜ Total	360	176	59		

ਬਾੜੀ culture ਉਪਜ crops in the District

ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ Metric tons

		57	101	9		9
63 160	112 73	186 187	32 68	163 94	6 49	34 51
216	310	392	1,029	2,764	1,558	2,103
	_ ~~-~~	41	67	162	1 78	313
142	270	350	955	2,594	1,380	1,778
74	40	1	7	8	gan, arts	12
7	8	9	10	11	12	13
1967~ 68	1968~ 69	1 ~~969-~~ 70	1970- 71	1971- 72	1972- 73	1973- 74

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ Production of

ਰੰ: No 3.5—ਚਲਦਾ Contd.

ਫਸਲ Crops	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1950-51 1	955-56	1960- 61	1965- 66	1966- 67
	1	2	3	4	5	6
ਬਾਜਰਾ Bajı	ra					
	ਬਠਿੰਡਾ Bhati	nda 6,60°	7 4,937	5,296	10,314	19,704
н	ਾਨਸਾ Mansa	13,359	14,029	12,236	22,859	31,265
ਫ <u>਼</u>	ਲ Phul					
	ਜੰਡ Total	19,966	18,966	17, 532	33,177	50,969
ਮੁੱਕੀ Maize						
	ਬਠਿੰਡਾ Bhat	inda	920	3,734	6,154	11,217
	ਮਾਨਸਾ Мал	nsa	691	2,017	3,135	4,260
	ਫੂਲ Phul					
	ਜੋੜ Total		1,611	5,751	9,289	15,477

ਬਾੜੀ culture ਉਪਜ Crops in the District

(ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ) (Metric tons)

		11,621	9,514	14,087	14,274	7,952
4,377	5,845	5,895	6,111	12,716	14, 324	10,080
10,622.	14,671	4,875	3,435	4,288	4,085	2,747
86,362	97,780	85,669	1,07,018	56,172	55	41,332
		10,015	11,278	6,353		3,828
50,021	58,824	47,279	61,598	32,310	49	25,231
36,341	38,956	28,375	29,142	17,509	6	12,273
7	8	9	10	11	12	13
967- 68	1968- 69	1969 - 70	1970- 71	1971- ਣ72	1972- 73	1973 74

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ Prodcution of

ਨ: No 3.5--ਚਲਦਾ Contd

ਮਾਨ ਫੂ ਜੌੜ ਜੌ [*] Barley ਬਠਿੰਡਾ	-		9,555		4,974	3,889
ਬਠਿੰਡਾ ਮਾਨ ਫੂ ਜੌੜ ਜੌ ² Barley ਬਠਿੰਡਾ	Phul		~			
ਬਠਿੰਡ ਮਾਨ ਫੁ ਜੌੜ ਜੌੜ Barley	Mansa	3,407	1,928	1,620	1,844	1,946
ਬਠਿੰਡਾ ਮਾਨ ਫੂ ਜੋੜ	Bhatinda	a 8,649	7,427	5,223	3,131	1,943
ਬਠਿੰਡ ਮਾਨ ਫੁ						
ਬਠਿੰਡਾ ਮਾਨ	Total	4 5,717	88, 637	1,37,722	1,44,516	1,84,387
ষচি ৱ	ਲ Phul					
	ਨਸਾ Mans	a 18,724	34,868	59,427	56,154	75,434
ਕਣਕ Wheat	Bhatind	la 26,993	53,761	78,295	88,362	1,08,953
	1	2	3	4	5	6
	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1950—— 51	1955- 56	1960- 61	1965 6 6	1966~ 67

ਬਾੜੀ culture ਉਪਜ crops in the District

(ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ) (Metric tons)

10,296	7,375	6,961	3,410	4,356	4,8 59	12,724
		394	262	1,257	578	2,453
4,182	4,218	2,308	1,558	1,653	2,442	6,091
6,114	3,157	4,259	1,590	1,446	1,839	4,180
2,98,943	4,18,518	4, 59, 167	4,4 6,34 5	5,12,079	3,93,257	3,71,128
		1,01,448	94,766	1,08,539	82,123	77,235
1,09,253	1,69,693	1,73,153	1,67,417	1,97,298	1,59,106	1,41,983
1,89,690	2,48,825	1,84,566	1,84,262	2,06,242	1,52,028	1,51,910
					<del></del>	
7	8	8	10	11	12	13
1967- 68	1968- 69	1969– 70	1970- 71	1971- 72	1972- 73	· 1973- 74
1000	1000	1000	1050	1051	1000	10=0

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ Production of

ਨੰ: No 3.5--ਚਲਦਾ Contd

ਫਸਲ Crops	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1950~ 51	1955- 56	1960 61	1965- 66	1966- 67
	1	2	3	4	5	6
ਛੱਲੇ Gram						
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	40,016	75,507	71,863	58,042	54,857
ਮਾਨਸਾ	Mansa	44,709	62,829	45,128	33,444	37,76 7
ਫੁਲ]	Phul				philabs share-	,
~~-~~	ਜੋੜ Total	84,725	1,38,336	1,16,991	91,486	92,624
ਮੂੰਗਫਲੀ Grou	ındnut					_
ਬਠਿੰਡ	Bhatind	la	Spille Aprile	22	47	223
ਮਾਨਸ	Mansa			41	214	420
ਵ ੂਲ ੁ	Phul	~-			w	
~~,~~	ਜੋੜ Total			63	261	643

ਬਾੜੀ culture ਦੀ ਉਪਜ crops in the district

(ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ) (Metric tons)

3,204	3,007	1,537	850	1,038	1,840	1,200
		247	126	219	220	250
1,733	1,676	1,273	6 68	729	1,483	915
1,471	1,331	117	56	90	137	35
1,36,487	43,419	1,47,248	91,107	60,182	72, 539	1,28,802
		13,643	9,409	6,630	7,673	13,546
61,458	16,675	58,344	34,640	21,348	24,548	45,357
75,029	26,744	75,261	47,058	32,204	40,318	69,89
7	8	9	10	11	12	13
1967– 68	1968 69	1969– 70	1970- 71	1971:- 72	1972- 73	1973- 74

3. ਖੇਂਤੀ III Agri ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ Production of

ਨੰ: No. 3.5-- ਚਲਦਾ Contd.

ਫਸਣ Croj		ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1950 - 51	1955- 56	1960- 61	1965 67	1966- 67
		1	2	3	4	5	6
ਗੰਨਾ Sugar-	ষঠিঃ	g Bhatind	a 1,460	2,301	2,219	7,876	12,325
cane	ਮਾਨ	मा Mansa	2,419	3,894	4,977	9,870	11,359
	ਵੂਲ	Phul	-				
	ਜੋੜ	Total	3,879	6,195	7,196	17,746	23,684
ਆਲੂ Potatos		ਡਾ Bhatino	da 56		69	230	276
Totatot		H Mansa	10		152	27	98
	ਫੂਲ	Phul					
	ਜੋੜ	Total	66		221	2 57	374

ਬਾੜੀ culture ਦੀ ਉਪਜ crops in the district

(ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ/ਗੰਢਾਂ) (Metric tons/bales)

512 151	420 200	96 80 264	48 266 408	117 108	36 60 2,916	104 208 2,496
512	420	96	48	117	36	10-
17,073	48,840	3 6,810	24, 52 6	20,983	24,3 57	18,89
		5,346	3,448	2,596	3,519	3,03
7,165	13,021	17,182	11,796	10,897	13,161	11,13
9,908	35,819	14,282	9,282	7,490	7,677	4,72
7	8	9	10	11	12	13
1967– 68	1968- 69	1969- -70	1970 ~~-~~ 71	1971- 72	172 – 73	19 73 74

3. ਖੇਤੀ III. Agri ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ Production of

ਨੰ: No. 3.5—ਚਲਦਾ Contd.

ਫਸਲ Crops	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	1950– 51	1955- 56	1960– 61	1965- 66	1966 - 67
	1	2	3	4	5	6
_	Bhatinda		(B) (C)	45,914		
American	ਮਾਨਸਾ Mansa	1 5,895	7,894	3,742	6,167	4,030
	ਫੂਲ Phul -					
	ਜੰੜ Total	15,179	24,507	49,656	66,384	53,703
	ৰচিত্ৰা Bhatinda	10,497	6,268	27,489	68,115	57,282
ਕਪਾਹ ਦੇਸ਼ੀ Cotton desi	ਮਾਨਸਾ Mansa	5,681	6,097	22,388	38,555	38,558
Cotton desi	ਫੂਲ Phul _					

ਜੰਡ Total 16,178 12,365 49,877 1,06,670 95,840

ਨੌਂਟ:—ਕਪਾਹ ਦੀ ਉਪਜ 180 ਕਿਲੰਗਰਾਮਾਂ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂਵਿਚ ਹੈ। Note:— Production of Cotton is in terms of bales of 180 Kg. each

ਬਾੜੀ culture ਦੀ ਉਪਜ crops in the district

(ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ/ਗੰ ਢਾਂ) (Metric ten/bales)

1967- 68	1 968~ 69	1 ~~969~~ – 70	1970- 71	1971- 72	1 972 – 73	19 73- 74
7	8	9	10	11	12	13
73,815	91,892	87,484	86,191	1,06,542	90,940	23,618
12,641	14,903	11,001	10,999	18,468	14,798	4,153
design further			6,011	10,051	9,011	3,359
86,456	1,06,795	98,485	1,03,201	1,35,061	1,14,749	31,130
48,119	49,751	47,950	55,337	57,193	71,402	7,406
40,132	46,206	45,128	41,343	61,475	66,726	9,913
		10,204	13,472	19, 493	23,852	3,108
88,251	9 5,9 57	1,03,282	1,10,152	1,38,161	1, 61,980	20,427

ਸਾਧਨ: ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਅਫਸਰ, ਬਣਿੰਡਾ। Source:-District Statistical Officer, Bhatinda

3—ਖੇਤੀ III—Agrⁱ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਸਾਲ 1973-74 ਵਿਚ Area under Fruits and

ਨੈ: No. 3.6—ਚਲਦਾ Contd.

				ਫਸਲ Crop		
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸੰਬ Apples	ਅੰਗ੍ਰਰ Grapes	ਕੋਲੇ Bana- nas	ਨਿੰਬੂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਫਲ Citrus Fruits	Man	ਆੜੂ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ਪਤੀ - Peach es and Pears
1	2	3	4	5	6	7
ਬਠਿੰਡਾ Bhatind ਮਾਨਸਾ Mansa ਫੁਲ Phul	a			egentur.	ternal come	
ਜੌੜ Tota	1		Allegation		freedikkelesse van eeste se	

ਬਾੜੀ culture ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ (ਹੈਕਟੇਅਰ) Vegetables in the District to 19/3-74 (Hectares)

ਨੈ: No. 3.6 (ਸਮਾਪਤ Concld.)

ਵਲ other	Dry Fruits	Topi-		Onion	ਹੋਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ Other Vege- tables	
8	9	10	11	12	13	14
821		unant dipon	20	41	517	1,399
134			452	30	65	681
16		many man	28	30	241	315
971			500	101	823	2,39 5

ਸਾਧਨ : ਡਿਪਟੀ ਕਟਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source : Deputy Commissioner, Bhatinda

3--ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ III--Agriculture ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਭੇਂ ਮਾਮਲਾ ਨਿਰਧਾਰਣ

Incidence of Land Revenue Assessment on Area in District ਰੁਪਏ Rupees) ຣໍ: No. 3.7

ਸਾਲ Year	ਭੌ' ਤੋਂ' ਕੁਲ ਮਾਮਲਾ (ਉਪਕਰਾਂ ਨੂੰ ਛਤ ਕੇ) Total Revenue from land (excluding cesses)	ਪੂਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤਿ ਰਕਬੇ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਭੌ ਸ਼ਾਮਲਾ (ਉਪਕਰਾਂ ਨੂੰ ਛਡ ਕੇ) Land Revenue -	ਰਕਬੇ ਭੌ' Inciden tare of nue full	ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਰਿਤ ਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਕਟੇਅਰ ਮਾਮਲਾ ce per Hec- Land Reve- ly assessed rea
	cesses)	assessed on fully assessed Area (excluding Cesses)	ਕੁਲ ਬਕਬੇ ਲਈ For Total Area	ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਰਕਬੇ ਲਈ For Culti- vated Area
1	2	3	4	5
19 55–56	16,10,226	16,10,226	1.02	1.10
1960-61	10,85,081	10,85,081	0.65	0.73
1965-66	16,72,157	16,55,593	3.15	3.95
19 66-67	16,42,459	16,69,358	2.49	2.70
1967-68	16,02,662	16,69,358	2.49	2.60
1968-69	15,94,481	16,69,085	2.49	2.7 2
1969-70	15,99,635	16,76,719	2.46	2,62
1970-71	16,03,232	16,93,870	2.48	2,63
19 71-72	15,92,929	15,38,756	2.25	2.39
1972-73 1973-74	••	••	••	••

ਸਾਧਨ : ਡਿਪਟੀ ਕਸ਼ਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ । Source : Deputy Commissioner, Bhatinda.

3. ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ III. AGRICULTURE

3—ਖੇਤੀ III— Agri ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਖਾਦਾਂ ਦੀ Distribution of Fertilizers

ਨੰ: No. 3.8

ਖਾਦ ਦੀ ਕਿਸਮ Item	196 0 –61 *	1965 –66 *	1966 ~~-6~~ 7 **	196 7-68 *
To the second se	2	3	4	5
ਨਾਈਟਰੋਜਿਨਸ (20%) Nitrogenous	2,800	18,400	8,054	38,364
ਵਾਸਫੋਟਿਕ (16%) Phosphatic	10	700	887	2,999
ਪੈਣਾਸ਼ਿਕ (60%) Potashic			35	217
ਜੌੜ Total	2,810	19,160	18,976	41,580

^{*}ਨੌਟ: ਇੰਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਫਰੀਦਕੈਟ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
*Note Figures for the year from 1960-61 to 1970-71

*Note Figures for the year from 1960-61 to 1970-71 are inclusive of the Faridkot Tehsil.

ਬਾੜੀ culture ਵੰਡ in District Bhatinda

(ਮੀਟਰਿਕ ਟਨ) (Metric Tons)

19 6869 *	1969–70 *	1970–71 *	1971-72	1972-73	1973-7 4
6	7	8	9	10	11
5 7,200	57,024	74,394	57,219	68,744	71,489
3,800	3,831	11,430	16,244	21,643	22,009
400	363	524	715	752	1,298
		anna anna suan suan suad suna della Cille union s			where regard entering shapes register and an entering section entering section entering section entering section en
61,400	61,218	86,348	74,178	91,139	94,796

ਸਾਧਨ: ਮੁੱਖ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ। । Source Chief Agriculture Officer, Bhatinda.

ਸੈਕਸ਼ਨ 4

ਸਿੰ ਚਾਈ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ 5 ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ, ਕੁਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਟਿਯੂਬਵੈਲਾਂ ਅਤੇ ਖੂਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਠਿਡਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੌਰਟ ਵਿਚੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਕੜੇ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੌਕਿ 30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧਿਕਤਰ ਨਹਿਰਾਂ, ਟਿਯੂਬਵੈਲਾਂ ਅਤੇ ਖੂਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ ਸਾਲ 1950–51, 1955–56, 1960–61, 1965–66 ਤੋਂ 1973–74 ਤੱਕ ਦੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 4.1 ਅਤੇ 4.2:—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਅੰਕੜੇ ਸਾਰਣੀ 4.2 ਵਿੱਚ ਵਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ।

ਸਾਰਣੀ 4,3:–ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਕੁਲ ਸਿੰਜਿਆ ਰਕਬਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4.4:–ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਸਿੰਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਕੁਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਅਤੇ ਸਾਲ ਵਾਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4.5:—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ 30 ਜੂਨ, 1974 ਨੂੰ ਟਿਯੂਬਵੈਲਾਂ ਅਤੇ ਖੂਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION IV

Trrigation

This section comprises of 5 tables showing source-wise area under irrigation, gross irrigated area and number of tubewells and wells.

These data have been taken from the season and crop report which is prepared by the Deputy Commissioner, Bhatinda. The data relate to Agricultural year which ends on 30th June, every year.

In Bhatinda district the irriagtion is mainly by canals, wells and tubewells. Data are given for the years, 1950-51, 1955-56, 1960-1961 and 1965-66 to 1973-74.

Tables 4.1 and 4.2 show source-wise irrigated area of Bhatinda district. Similar figures for each tehsil have been given in table 4.2.

Table 4.3 gives the tehsil-wise gross irrigated area in Bhatinda district.

Table 4.4 Percentage of gross irrigated area to total cropped area for each tehsil and years has been given in the table.

Table 4.5 shows tehisl wise number of tubewells and wells as on. 30th June, 1974 in Bhatinda district.

Ē	
Æ	
Ī	
4	

IVIrrigation

ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬਾ

Net Area under Irrigation in District Bhatinda

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

है: No. 4.1

, 6 4	1		
ਬੀਜੇ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸਤਤਾ Percentage to net area sown	7	41.3	48,1 62,5
नंत्र Fotal	9	1,60,333	2,33,900
ਹੁੰਚ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ Other Sources	22	1	e l
ਖ਼ੂਹਾਂ ਨਾਲ Wells*	4	1,178	3,100
ਤਲਾਬਾਂ ਨਾਲ ਖੁਹਾਂ ਨਾਲ Tanks Wells*	3	Parameter and the second secon	} [
ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਹਿਰਾਂ ਨਾਲ Government and Private Canals	67	1,59,155	2,30,800 2,94,700
		: :	: :
ਸਾਲ Year	1	1950-51 1955-56	1960-61 1965-66

Bhatinda	ਸਾਧਨ:–ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਠਿੰਡਾ Source; Deputy Commissioner Bhatinda	ਮਿਸ਼ਨਰ ਬਠਿੰਡਾ puty Com	मापतः–ज्ञिपदो व्यभिप्तरुव Source; Deputy	wells.	भक्ष यह ।	न पुरा प्र 116 an	*ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਊਬਵੈਲ ਤੇਹੌਰ ਖੂਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ । Wells include Tubewells and other wells.	¥
9.79	3,45,600	}	86,200	1	2,59,400	:	73-74	19
65.7	3,34,000	}	71,100	}	2,62,900	:	72-73	19
79.3	4,06,000	}	71,100	1	3,34,900	:	1971-72	19,
70.7	3,61,727	1	1,01,218	I	2,60,509	:	70-71	19
71.5	3,62,279	1	1,01,600	ļ	2,60,679	:	99-70	<u>क</u>
66.4	3,30,141	-	75,341	-	2,54,800	:	69-85	<u>8</u>
57.8	2,94,100	1	39,300	[	2,54,800	:	27-68	5
59.3	2,97,200	. }	26,300	-	2,70,900	*	1966-67	<u>8</u>

4-ਸਿੰਜਾਈ IV—Irrigation ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਰੌਲ ਰਕਬਾ

(ਹੈਕਟੇਅਰ)

NET AREA UNDER IRRIGATION IN TEHSIL BHATINDA (Hectares) π̂: No. 4.2

ਬੀਜੇ ਨਿਰੇਲ ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਮਤੀਕਤਤਾ	Percentage to net Area sown	7	43.8	46.1	52.6	65.1	55.6	55.8	69,3
<u>ज</u> ्ञ	Total	9	87,456	1,20,387	1,49,800	1,94,600	1,68,900	1,71,600	2,05,761
ਹੌਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ	Other	25	1	1	1	[	{	1	ł
क्रां ठाख्र∗	s Wells	4	į	1,345	1,700	10,300	14,200	27,200	61,361
उद्धायां राष्ट	Tanks	က	ļ	ł	-	1		1	
ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਜਿਸ਼ਾਂ ਬਾਲ	Government Tanks Wells and Private Canals	7	87,456	1,19,042	1,48,100	1,84,300	1,54,700	1,44,400	1,44,400
			:	:	:	;	:	:	;
нтв Year		-	1950-51	1955-56	1960-61	1965-66	1966-67	1967-68	69-8961

67.3	1,63,800		33,600	1	1,30,200	:	1973-74
9.99	1,61,200	1	31,000	1	1,30,200	;	1972-73
75.3	1,83,800	To the state of th	31,000	******	1,52,800	:	1971-72
9.10	1,99,954	ţ	69,189	1	1,30,765	:	1970-71
d a		Paragraph of the same of the s	096'69	ļ	1,30,763	:	1969-70

4-मिन्नर्ध IV—Irrigation ङीण्मीस्न भारतम हिंच मिन्नर्स भयोर तिरोक ठवधा

NET AREA UNDER IRRIGATION IN TEHSIL MANSA (Hectares) ਨੇ: 4.2 ਚਲਦਾ contd

яв Vear		ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪਾਈਵੇਟ	ਤਲਾਬਾਂ ਨਾਲ	भूतां ठाछ*	ਹੌਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ	मा	ਬੀਜੇ ਨਿਰ ੋਫ਼ ਰਕਬੇ ਨਾਲ
		र्तेग्गं राष्ट्र Government 1 and Private Canals	Tanks	Wells	Other Total sources	Total	प्रीप्तराय Percentage to net area sown
1		2	8	4	2	9	7
		-					
1950-51	:	71,699	1	1,178	1	72,877	38.6
1955-56	•	75,682		1,419	{	77,101	38,4
1960-61	:	82,700	demande	1,400	1	84,100	41.7
1965-66	•	1,10,400	1	3,800	-	1,14,200	58.6
1966-67	•	1,16,200	- Constitution of the Cons	12,100	i	1,28,300	64.5
1967-68	:	1,10,400	1	12,100	1	1,22,500	6.09
1968-69	•	1,10,400	1	13,980	1	1,24,380	62.2
1969-70	:	95,078	į	16,840	1	1,11,918	58.8

hatinda.	nissioner, B	त, बठिडा ty Com	ਸਾਧਨ:–ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿਤਾ Source.—Deputy Commissione r, Bhatinda.		माभक्ष यह। s and other	a 3 d a a a a a a a a a a a a a a a a a	*ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਊਬਵੈਲ ਤੇਹੌਰ ਖੂਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। Wells include Tube-wells and others.
62.9	1,27,200	1	31,100	ı	96,100	:	1973-74
63,7	1,22,000	}	22,400	1	009'66	:	1972-73
80.3	1,54,600	I	22,400	1	1,32,200	:	1971-72
58.3	1,12,135	}	17,056	1	95,079	:	1970-71

<del></del>
٣
牛
44
4

IV Irrigation ਤਹਿਸੀਲ ਫੁਲ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਨਿਲੋਲ ਚਕਬਾ Net Area under Irrigation in Tehsil Phul

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

ਨੰ: 4.2 ਸਮਾਪਤ concld

धीने िसेस	ਰਕਵੇ ਨਾਲ	ਪ੍ਰਭੀਸ਼ਤਤਾ	Percentage to net area sown	L	67.3	66.1	89.9
Ħ,	Total			9	49,638	49,638	67600
ਹੌਰ ਸਾਧਨਾਂ	3.00 3.00 3.00 3.00 3.00 3.00 3.00 3.00	Other	sources	ro.		y damey	1
ਖ਼ੂਹਾਂ ਲਾਲ				4	14,800	14,973	17,700
	उन्छ			6	1	Break) - A	1
ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ	ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ	ਨਹਿਰਾਂ ਨਾਲ	Government and Private Canals	07	34,838	34,665	49,900
			ifelia		!	:	:
ਸਾਲ	Year				1969-70	197071	1971–72

1972-73	:	33,100	parties and	17,700	-	50,800		0.89
1973-74	;	33,100	į	21,500		54,600		73.0
					enter manual si inchi e della galla per e esta e	And the state of t		
*ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਉਬਵੈਲ ਅਤੇ ਹੌਰ ਖੂਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। Wells include pube-wells and other wells — Source: Denuty Commissioner Bhatinda	ਹੌਰ ਖੂਹ ਸ਼	miss as 1	wellc	Hrtto:-fa	ਸਾਧਨ:ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ , ਬਠਿੰਡਾ urce: Denuty Commiss	afðar mmissio	ner Rh	atinda
ਨੋਟੋ:-ਸਾ ਲ 1968-69 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।	ਅੰਕਤੇ ਤਹਿ। ਅੰਕਤੇ ਤਹਿ।	ਮੂਹ ਹਵਾਹ ਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱ	च माभछ	Jö. 1			TOT TOTAL	
Note: The figures upto the year 1968-69 have been included in Bhatinda Tehsil	s upto	the year	1968-6	9 have bee	in include	ed in Bh	natinda	Tehsi

4.
IV.
ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਿੰਜਿਆ
Tehsilwise Gross

ਨੰ: No. 4.3		
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1950-51
1		2
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda ਮਾਨਸਾ Mansa		
eੂਲ Phul		
	ਜੰਡ Total	

ਨੌਂਟ :—ਫੂਲ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਸਾਲ 1968-69 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Note.—The figures of Phul Tehsil upto the year 1968-69 have been included in Bhatinda Tehsil.

बුස ਰ	ation	ed			(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)
	1955-56	1960-61	1965-66	1966-67	1967–68
	3	4	5	6	7
	enadipoliti	1,53,977	2,16,560	2,41,492	2,49,700
		84,164	1,30,760	1,51,078	1,67,879
	and the same of th	_	name.		

3,38,141

3,47,320

ਸਾਧਨ :-ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source :--Deputy Commissioner, Bhatinda.

3,92,570

4,17,579

4. IV. ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਿੰਜਿਆ Tehsilwise Gross

ਨ : No. 4.3 ਸਮਾਪਤ co	oncid 	
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1968-69
1		8
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda ਮਾਨਸਾ Mansa ਫੁਲ Phul		 2,78,6 75 1,66,06 9
	ਜੌੜ Total	 4,44,744

ਨੌਟ :---ਫੂਲ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਸਾਲ 1968-69 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
Note.-The figures of Phul Tehsil upto the year 1968-69
have been included in Bhatinda Tehsil.

ਸਿੰਜਾਈ Irrigation ৰুজ বৰ্ষা Area Trrigated

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

1969-70	1970-71	1971-72	1972-73	1973-74
9	10	11	12	13
2,30,981	2,56,991 1,85,061	2,29,700	2,31, 400 2,12,2 0 0	2,39,00 0 2,00,90 0
78,952	82,223	84,500	89, 200	87,200
5,01,290	5,24,275	5,07,500	5,32,800	5,27,100

ਸਾਧਨ:--ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source:--Deputy Commissioner Bhatinda.

4 IV. ਕੁਲ ਸਿੰਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਕੁਲ ਬੀਜ Gross Area irrigated as Percentage

ਰੰ: No. 4.4		* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		1950-51
1		2
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda ਮਾਨਸਾ Mansa		
ਵੂਲ Phul		
	ਜੋੜ Total	

ਨੌਟ :—ਸਾਲੇ 1968–69 ਤੱਕ ਫੂਲ <mark>ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਅੰ</mark>ਕੜੇ ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿਡਾ ਵਿ**ਚ** ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Note.—The figures upto the year 1968-69 of Phul Tehsil have been included in Bhatinda Tehsil.

ਸਿੰਜਾਈ Trrigation ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ of Total Cropped Area

	1955–56	1960-61	1965∵66	1966-67	196768
	3	4	5	6	7
<u> </u>	mag upd van ang ang disa disa and and and bersama ana ana	46.6 36.0	63.3 58.1	68.8 60.9	63.8 64.2
-		59.9	61.3	65.6	64.0

ਸਾਧਨ: ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ, ਬਾਠਡਾ। Source. District Statistical Office, Bhatinda. ਪਿ. ਕੁੱਲ ਸਿੰਜੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਬੀਜੇ ਰਕਬੇ ਨਾਲ Gross Area irrigated as percentage ਨੰ: No. 4.4 (ਸਮਾਪਤ concld)

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil			1 968 -69
1			8
ਬਠਿੰਡਾ Bh atinda		*. ,	77.1
ਮਾਨਸਾ Mansa ਫੂਲ Phul			68.0
	ਜੋੜ Total		73.4

ਨੌਟ:—ਸਾਲ 1968-69 ਤਕ ਫੂਲ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ।

Note.—The figures upto the year 1968-69 of Phul Tensil have been included in Bhatinda Tensil.

ਸਿੰਜਾਈ Irrigation ਰਕਬੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ of Total Cropped Area

1973 -74	1972-73	1971-72	1970-71	1969-70	
and the second appropriate to be selected to the second second second second second second second second second	palainangapanta tipiba ping paming basin sasta manggitti dalam sasta sasta sasta sasta				******
13	12	11-	10	9.	
		NY TERMINANA AMIN'NY TRANSPORTENTANTAN'I PROSESSA NA SANSA AMIN'NY TANÀNA AMIN'NY TRANSPORTENTANTAN'I PROSESSA		and the result and the safe will represent the safe and safe to be safe and safe to be safe and the safe and safe to be safe and saf	
75.0	74.1	78.6	76.5	73.0	
75,3	75.3	78.6	71.0	72.3	
81.2	78.8	82.0	80.0	77.9	
gen Mar gan syn Maranto gala jina gan	allin 1900. Data phin 1900, dans that the sales are the other o	agan igan. Pilir servi paj i divi pere guju yan yan ya			
76.1	75.4	79.1	75.0	73.5	
alasi sahar arasa sampilikka arasa <u>sambi, upik upili</u>				and the same and first and same and bridge	

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ, ਬਠਿੰਡਾ। Source.- District Statistical Office, Bhatinda.

4 IV ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਟਿਊਬਵੈਲ ਅਤੇ Tehsilwise Tubewells

T .	No.	4.5
().	110.	7

ਤਹਿਸੀਲ Teħsil		ਟਿਊਬ ਵੈਹ Tubewell	ਵ ਲਈ ਵਰਤੇ ਤ ਅਤੇ ਪੰਪਿੰਗ ਸੈ s and Pur irrigation	ਟ nping Sets
			ਸਰਕਾਰੀ Govern- ment	
and the state of t	ranka shangi angiy-tiyadi dirind qayda. Barir sanka ranka Tuguya ngana shana	2	3	4
ਬර්්ਡਾ Bhatinda		3,248	******	3,248
ਮਾਨਸਾ		2,932	h mphroditi	2,932
Mansa ਵਲ Phul		2,203	ruinne	2,203
			يرد پرديار الكان فيست الحادة واست لينيار والدنة بواقعه وا	en medil i literal igano medaja miner melaja melaja di Pers
संज्ञ Total		8,383		8,383

ਸਿੰਜਾਈ Irrigation ਹੌਰ ਖੂਹ and other Wells (ਗਿਣਤੀ) (Number) 30 ਜੂਨ, 1974 ਦੀ ਸਥ੍ਰਿਤੀ As on 30th June, 1974

Other Wells	ਕੇਵਲ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਮੰਤਵਾਂ used for irrigat	ਲਈ ਵਰਤੋ ਜ਼ਾਂਦੇ ਹੋਰ ਖੂਹ ion purpose only
	ਸਰਕਾਰੀ Govern	ment
ਜੋੜ Total	ਪੱਕੇ Masonary	ਕੱਚੇ Non-Masona ry
5	6	7
and the second	Andread	
	the stars	цицими
्राम्य क्रमा प्राप्त प्राप्त क्रमां क्रमां क्षेत्र पति	होत्र पर्वाति आहे अपन्न पहुंची पहुंच्या. असे सेविक विद्युत्त करने प्याप्त स्थिति सेवेड्ड करन्य पर्वाति सेवेड्ड	
<del></del>		. · <del></del>

ਸਾਧਨ : ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

4 IV. ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਟਿਊਬਵੈਲ ਅਤੇ Tehsilwise Tubewells

ਨੈ: No. 4·5-- ਸਮਾਪਤ concld

Other wells ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		or irriga		
		ਜੋੜ Total	นัสิ Maso- nary	
		8	9	10
ষ্ঠিহ্ব Bhatinda		115	115	-
ਮਾਨਸਾ Mansa		132	132	-
es Phul		638	638	
		فند زميد کاف واحد وسيد وسيد وميد	ش پدند وشد پرود بانده ټخه وحث ننت	، هي هد سه رك دان البه دانا را
ਜੇੜ Total	,	885	885	

ਸਿੰਜਾਈ Irrigation ਹੰਰ ਖੂਹ and others Wells	(ਗਿਣਤੀ) (Number) 30 ਜੂਨ, 1974 ਦੀ ਸਥਿਤੀ As on 30th June, 1974
ਕੇਵਲ ਘਰੇਲੂ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖੂਹ Wells used for Domestic purposes only	ਨਾ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖੂਹ Wells not in use
11	12
60	- III
182	-
25	ma /m

ning many 1988, Henry volum vaglis, dalari vagan kraya, Salka, many dingh 1984 braya qabar dajibi Mani kapita kinab, Mani aman i

267

ਸਾਧਨ: ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

ਸੈਕਸ਼ਨ–5 Section–V ਹੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸੇਮ

FLOODS AND WATER LOGGING

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਰਣੀ 5.1 ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੌ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਾਲ 1960-61, 1965-66 ਤੋਂ 1972-73 ਤਕ ਸੇਮ ਅਤੇ ਬੁਰ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਇਆ ਰ**ਕਬਾ** ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 1970-71 ਤਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ, ਪੁਰਾਣਾ ਜਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ, ਪੁਰਾਣੀ, ਫਰੀਦਕੌਟ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮੇਤ, ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ।

In this section one table has been given which shows the area under Sem and Thur in the district for the years 1960-61 and 1965-66 to 1972-73. The data upto 1970-71 relate to the erstwhile Bhatinda district i. e. including erstwhile tehsil of Faridkot.

V. ਹੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸੇਮ V. FLOODS AND WATER LOGGING

V.—ਹੜ੍ਹ V—FLOODS AND ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੇਮ ਅਤੇ ਬੁਰ ਅਧੀਨ ਕੁਲ ਰਕਬਾ Total Area (cultivated, excultivated and uncultivated)

ิธ: No. 5⋅1				
		बुव Thur		
ਸਾਲ Year	ਕਾਸ਼ਤ ਸੁਦਾ	ਸਾਬਕ ਕਾਸਤ	ਗੈਰ ਕਾਸਤ	ਜੋੜ
	Cultivated	ਸਦਾ Ex- cultivated	मुद् Un- cultivated	Tota

1		2	3	4	5
1960-61*	Orangain, IIIIn Sira balan dibu qoba ay				
1965-66	404	252		26	278
1966-77	***	106	8	17	131
1967-68	***	104	8	17	129
1968-69	***	111	8	13	132
1969-70	***	111	8	13	132
1970-71	•••			38	38
1971-72	•••		-	38	38
1972-73	•••			32	32

^{*}ਇਨੰਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਫਰੀਦਕੌਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

^{*}Figures are inclusive of Tehsil Faridkot.

ਅਤੇ ਸੇਮ WATER LOGGING (ਕਾਸਤ ਸ਼ੁਦਾ, ਸਾਬਕਾ ਕਾਸਤ ਸ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਾਸਤ ਸ਼ੁਦਾ) under Sem and Thur in the District.

ਕਾਸ਼ਤ ਸ਼ੁਦਾ cultivated cu	ਸੰਮ Sem ਸਾਬਕ ਕਾਸਤ ਸੁਦਾ Ex- ltivated	ਗੈਰ ਕਾਸਤ ਸ਼ਦਾ Un- cultivated	ਜੌੜ Total	5-9)	ਸਾਂ ਕੀਤੇ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਬੁਰ ਅਤੇ ਸੇਮ ਅਧੀਨ ਰਕਬੇ ਦੀ
6	7	8	9	10	11
53			53	/53	0.01
722		32	754	1,032	0.15
535		20	555	686	0.10
534	_	20	554	683	0.10
479	10	20	509	641	0.09
509	18	12	539	671	0.10
368		397	765	803	0.11
283		177	460	498	0.09
190		116	306	338	0.06

ਸਾਧਨ:--ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ. ਬਠਿੰਡਾ । Source ;--Deputy Commissioner, Bhatinda.

ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਣ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇਕ ਸਾਰਣੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 6.1 ਤਹਿਸੀਲ– ਵਾਰ ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਦਰਸਾਉ'ਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਰਕਬਾ ਸਰਕਾਰੀ ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉ'ਦਾ ਹੈ।

VI-SECTION

Forests

In this section only one table has been given. Table 6.1 shows the tehsil-wise area under forest.

The whole area is under Government forests.

VI ਵਣ VI Forest ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Tehsilwise Area under Forests

ਨੰ: No. 6.1

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ Year	ਸਰਕਾਰੀ ਵਣ Govern- ment Forests	ਪ੍ਰਾਈਵੇ ਟ ਵਣ Private Forests	ਜੌੜ Tota !
1	2	3	4	5
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1960-61	171	process	171
	1965-66	3,913		3,913
	196667	3,913		3,913
	1967-68	3,913	When F	3,913
	196869	3,913	\$000.0 A.—	3,913
	1969-70	2,437	Anominous	2 ⁶ 437
	1970-71	2,437	grandom.	2,437
	1971-72	2,437	g	2,437
	1972-73	2,437		2,437
	1973-74	2,437	-	2,437
ਮਾਨਸਾ Mansa	1960-61	+	-	
	196566	1,411	Annual contracts of the Contract of the Contra	1,411
	196667	1,411	-	1,411
	1967-68	1,411	encounts.	1,411
	1968-69	1,411		1,411
	1969-70	1,411		1,411
	1970-71	1,411		1,411
	1971~72	1,411		1,411
	1972-73	1,411	-	1,411
	1973-74	1,411	-	1,411

(ਹੈਕਟੇਅਰ) (Hectares)

VI ₹₹ VI Forests

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਵਣਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ Tehsilwise Area under Forests

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ Y ear	ਸਰਕਾਰੀ ਵਣ Govern- ment Forests	ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਣ Private Forests	ਜੌੜ Total
1	2	3	4	5
ਫੁਲ Phul	1969-70	1,476		1,476
E:	1970 - 71	1,476	and the	1,476
	1971-72	1,476		1,476
	1972-73	1,476		1,470
	1973-74	1,476	sold ord	1,476
ਜੌੜ Total	1960-61	171		17
	1965-66	5,324		5,324
	1966-67	5,324		5,324
	1967-68	5,324		5,324
	1968-69	5,324		5,324
	1969-70	5,324	and red	5,324
	1970-71	5,324		5,324
	1971-72	5,324	According to control	5,324
	1972-73	5,324		5,324
	1973-74	5,324		5,324

ਸਾਧਨ: ਵਣ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਬਠਿੰਡਾ।

Source. Divisional Forest Officer, Bhatinda

ਸੰਕਸ਼ਨ 7

ਪਸ਼ੂ–ਧਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਸੰਦਾਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਅਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਦਰਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਪਸ਼ੂ-ਧਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਸੰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਸਾਲ 1961, 1966 ਅਤੇ 1972 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਪਸ਼ੂ ਸੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭੂੱ ਰੀਕਾਰਡ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

- ਸਾਰਣੀ 7.1 ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਵਖ ਵਖ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪੌਲਟਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 7.2 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਵਿਚ ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਤੀ ਦਸਦੀ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 7.3 ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਝਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਂਉ'ਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ 7.4 ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਵਿਚ ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 7.5 ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਵਖ ਵਖ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਸੌ ਦਾਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਇਸ ਵਿਚ ਟਰੈ ਕਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਆਇਲ ਇੰਜਨ ਪੰਪਿੰਗ ਸੈਟਾਂ ਸਮੇਤ, ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਟਿਯੂਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਦਰਜ ਹੈ।
- ਸਾਰਣੀ 7.6 ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੀਆਂ ਸ^{*}ਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਸਬੰ**ਧੀ** ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਹੈ ।
- ਸਾਰਣੀ 7.7 ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਵਖ ਵਖ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਵਿਚ ਮਸਨੂਈ ਵੀਰਜ ਸਿੰਜਨ ਕੇ'ਦਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਲਗੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹ ਵਿਸਥਾਰ ਕੇ'ਦਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION—VII Life stock and Animal Husbandry

This section provides data in respect of livestock population Agricultural, Machinery and implements, number of veterinary institutions and the staff working in these Institutions. The figures have been given teshil-wise. Livestock figures are according to quinquennial livestock Census 1961, 1966, and 1972 conducted by the Director, Land Records, Punjab.

In this section seven tables have been given.

- Table 7.1. shows categorywise and tehsil-wise number of livestock and poultry in the district.
- Table 7:2. depicts age-wise and sex-wise number of cattle in each tehsil of Bhatinda district.
- Table 7.3. gives age-wise and sex-wise number of Buffaloes in the district.
- Table 7.4. reveals tehsil-wise and sex-wise number of working cattle in Bhatinda.
- Table 7.5. contains the number of agricultral machinery and implements for each tehsil of Bhatinda district. It also shows number of Tractors, oil engines with pumping sets and electric pumps for tubewells.
- 7.6. In this table tehsil-wise number of veterinary institutions and staff posted therein, has been given.
- Table 7.7. presents data regarding artificial insemination centres Key villages attached therewith, sheep and wool extension centres for each teshil of Bhatinda district.

7. ਪਸ਼ੂਧਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ

VII. LIVESTOCK AND ANIMAL HUSBANDAY

7. ਪਜ਼ੂਧਨ ਅਤੇ VII. Livestock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂਧਨ ਅਤੇ Tehsilwise Livestock

ਨੰ:	96. If	
x .	No.	7.1
Ο.	110.	7.1

	ਤੀਹਾ Te	ਸੀਲ hsil		ਗਉੂਆਂ Cattle	ਮੁੱਝਾਂ Buffaloes
	1		ŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢŢ	2	3
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda ਮਾਨਸਾ Mansa ਫ੍ਰਲ Phul				1,04,091 1,16,207 46,239	1,16,893
	ਜੋੜ Total	1972 1966 1961	TENE	2,65,537 2,23,735 2,11,307	2,77,495 2,31,677 2,00,729

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ Animal Husbandry ਮੁਰਗੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਆਦਿ 1972 and Poultry 1972

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

ਘੌੜੇ ਅਤੇ ਟੱਟ Horses and Ponies	ਖੌਤੇ Donkeys	ਖਚਰਾਂ Mules	ਭੇਡਾ Sheep
4	5	6	7
688	2,776	58	47,614
447	2,604	124	33,482
355	1,199	13	15,065
1,490	6, 579	19 5	96,161
1,532	5,364	54	1,07,513
1,665	5,042	36	86,606

ਸਾਧਨ : ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ ।

Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII. Livestock and ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ Tehsilwise Livestock

ਨੈ: No 7.1—ਸਮਾਪਤ	concld			<u> </u>	
	ਤਹਿਸੀ ਲ	3		ਬਕਰੀਆਂ	ਉਠ
	Tehsi	il		Goats	Camels
·		THE WARE WARE STORE S			
	1			8	9
	<u> </u>				
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda				53,023	17,589
ਮਾਨਸਾ Man sa			•••	36,035	15,612
ਵੂਲ Phul			•••	19,878	4,709
	ਜੌੜ Total	1972	•••	1,08,936	37,910
		1966		1,13,283	33,656
		1961	•••	89,520	26,346

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ Animal Husbandry ਮੁਰਗੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਆਦਿ—1972 and Poultry—1972

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

ਸ਼੍ਰਰ Pigs	ਹੌਰ Other	ਜੌੜ Total	ਮੁਰਗੇ ਮੁਰਗੀਆਂ Poultry
10	11	12	13
462		3,39,399	77,181
1,061		3,22,465	45,366
198	H 0	1,35,160	29,111
1,721		7,97,024	1,51,658
961	<del></del>	7,17,775	92,737
371		6,21,622	68,486

ਸਾਧਨ: ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII. Livestock and ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ Tehsilwise

ธ์: No. 7.2				
	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	Male a	eding ulls Ot	
	1		2	3
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		* * *	371	38,086
ਮਾਨਸਾ Mansa			301	42,498
ਵ੍ਹਲ Phul			117	14,822
ਜੌੜ Total	1972	ifilia	789	95,406
	1966		708	82,368
	1961		625	74,701

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਗਊਆਂ –1972 Cattle–1972

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ' ਵਡੀ ਉ ਮਾਦਾ ਪਸ਼ੂ Females abov			
ਦੁਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ In Milk	ਫੰਡਰ Dry	ਵਛੀਆਂ ਰਹਿਤ Not Calved	ਹੋਰ ਗਊਆਂ Other Cows
4	5	6	7
18,037	11,156	895	p. 195
21,035	1 0,475	657	21
8,136	5,365	270	3
47,208	26,996	1,822	24
36,875	21,784	1,457	85
36,906	22,830	5,164	336

ਸਾਧਨ: ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII. Livestock and ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ Tehsilwise

ත්: ි	No.	7.2ਸਮਾਪਤ	concld
-------	-----	----------	--------

makan mentini um var ena ada um tag ena ulti ane uga ena ulti ane uga ena ulti ane uga ena un ulti ane uga ena	ਤਹਿਸੀਲ		ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਦੇ ਵਛੇ ਵਛ Calves t year	ੀਆਂ inder one
	Tehsil		ਵਛੇ Male	ਵੱਛੀਆਂ Female
	1		8	9
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	9,838	8,596
ਮਾਨਸਾ Mansa			11,564	10,158
ਫ਼ੁਲ Phul		•••	4,745	3,911
	1972	ਜੌੜ Total	36,148	22,665
	1966	•••	21,425	19,360
	1961		23,392	19,541

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਰੰਉਆਂ–1972 Cattⁱe–1972

(ਗਿਣਤੀ) (Number) ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੁਲ ਗਉਆਂ ਉਮਰ ਦੇ ਵਛੇ ਵਛੀਆਂ Total Cattle Calves one to three years ਵਛੀਆਂ ਵਛੇ Male Female 10 11 12 9,080 8,032 1,04,091 9,599 9,898 1,16,207 4,351 4,519 46,239 23,030 22,449 2,66,537 18,399 21,274 2,23,735 14,302 13,510 2,1,307

ਸਾਧਨ : ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

7. ਪਜ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ VIII. Livestock and Animal ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ Tehsilwise

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil		ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ' Male abo	ਵਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਰ ਪਸ਼ੂ ve three years
1 4110-1		ਝੌਟੇ Breeding Bulls	ਹੋਰ ਝੌਟੇ, ਕੱਟੇ _, ਅਤੇ ਕੱਟੀਆਂ Other Bull and Bullocks
1		2	3
ਬਠਿੰਡਾ B hatinda		338	277
ਮਾਨਸਾ		338	170
Mansa ga Phul		108	54
नेत्र Total	1972	784	501
	1966	568	430
	1961	461	336

ਪਾਲਣ Husbandry ਮੱਝਾਂ–1972 Buffalows–1972

65,156

50,858

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

177

248

 Females above three years						
ਦੁੱਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ In Milk	ਫੰਡਰ Dry	ਕੱਟੇ-ਕੱਟੀਆਂ ਰਹਿਤ Not calved	ਹੋਰ ਮੱਝਾਂ Others			
 of secretic sec offs regress and sectors, and was pair regress 4	5	6	7			
31,920	23,969	1,033	17			
32,931	26,018	1,059	38			
12,795	11,143	387	37			
 77, 64 6	61,130	2,479	92			

44,109

42,533

2,259

9,892

ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਦਾ ਪਸ਼ੁ

7. ਪਸੂ ਧਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ VIII. Livestock and Animal ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ Tehsilwise

ਨੰ: No. 7.3 --- ਸਮਾਪਤ concld

ਤਹਿਸੀਲ	ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘ ਕ Calves under (	ਟੀਆਂ
Tehsil	ਕੱਟੋ Male	ਕੱਟੀਆਂ Female
I	8	9
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	12,022	17,276
ਮਾਨਸਾ Mansa	11,672	18,008
ਵੂਲ Phul	5,068	6,419
ਜੌੜ Total 1972	28,762	41,703
1966	25,061	36,080
1961	21,037	34,482

ਪਾਲਣ Husbandry ਮੱਝਾਂ-1972 Buffaloes—1972

(ਗਿਣਭੀ) (Number)

ਕੱਟੀਆਂ	ਇਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤਕ ਦੇ ਕੱਟੇ ਕੱਟੀਆਂ Calves from one to three years			
ಷೆಕಿ Male	ਕੱਟੀਆਂ Fema l e			
To the tight and the tight and the tight are the tight and the tight are the tight and the tight are the tight and the tight and the tight are the tight are the tight and the tight are	11	12		
2,526	23,720	1,13,098		
2,723	23,936	1,16,893		
1,035	10,458	47,504		
6,284	58,114	2,77,495		
4,475	53,362	2,31,677		
3,673	37,209	2,00,729		
Three .	fracial reference reference			

ਸਾਧਨ : ਡਿਪਟੀ ਕਟਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ ।

Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

7. ਪਸ਼ VII Lives-ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ Tehsil-wise

ਨ: No. 7.4

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਗਊਆਂ Cattle ਨਰ Male
1	2
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	37,826
ਮਾਨਸਾ Mansa	42,325
ਫ੍ਰਲ Phul	14,77 4
ਜੌੜ Total 1972	94,92 5
1966	81,218
1 ~~96~~ 1	98,616

ਧਨ tock ਵਾਲੇ ਪਸ਼ੂ 1972 Working Cattle 1972

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

ਮੁੱਝਾਂ	p	11	ffa	loe	c
45.	173	u	па	JUC	3

ਮਾਦਾ Female	ਜੋੜ Total	ਨਰ Male	ਸਾਦਾ Female	ਜੌੜ Total
 3	4	5	6	7
***	37,826	94	16	110
5	42,330	83	38	121
3	14,777	27	37	64
			lay armed resident facility which steems are all resident weight steems	
 8	94,933	204	91	195
 3	81.221	206	37	243
22	98,638	234	108	342

ਸਾਧਨ : ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ।

Sonrse: Deputy Commissioner, Bhatinda

7 ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII Live stock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ Tehsil wise Agricultural

ਨੇ: No. 7.5

				· - · · · · ·
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil			ਹਲ Plou	grs
		utilitie reman, il	ਲਕੜੀ ਦੇ Wooden	ਲੱਹੇ ਦੇ Iron
1			2	3
ਬਠਿੰਡਾ Bhatin ਮਾਨਸਾ	da		29,469 32,225	27, 500 22,1 75
Mansa ਫੂਲ Phul			10,850	8,388
ਜੋੜ Total	1972		72, 544	58,063
Total	1966		62,862	44,895
	1961		67,392	26,722

ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਅਤੇ ਔਜਾਰ---1972 Machinery and Implements---1972

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

		ਗੰਨੇ ਪੀੜਨ ਵਾਲੇ ਬੇਲਨ Sugar cane Cr	
ਜੌੜ Total	ਬਲਦਾਂ ਨਾਲ ਚੜਨ ਵਾਲੇ Worked by Bullocks	ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਚਲਨ ਵਾਲੇ Worked by Power	ਜੋੜ Total
7	6	5	4
205	164	41	56,969
574	543	31	54,400
318	287	31	19,238
1,097	994	103	1,30,607
695	546	149	1,07,757
184	175	9	94,114

7 ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII Live stock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ Tehsil wise Agricultural

ਨ : No. 7.5--ਸਮਾਪਤ concld

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil			ਘਾਨੀਆਂ ਦੀ Ploughs
		ਟਰੈਕਟਰ Tractors	ਪੰਜ ਕਿਲੌ ਅ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ Five kg. ar above
1		8	9
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		 1,307	69
ਮਾਨਸਾ Mansa		 865	41
ਵੂਲ Phul		 582	21
ਜੋੜ Total	1972	 2,754	131
IUIAI	1966	 1,109	314
	1961	 771	45

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandary ਅਤੇ ਔਜਾਰ—1972 Machinery and Implements—1972

(ਗਿਣਤੀ) (N1

ਸਮਰਥਾ Guem's Capacity	175	ਪੰਪਿੰਗ ਸੈਟਾਂ ਨਾਲ ਲਗੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਚਲਣ ਵਾਲੇ	ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪੰਪ
ਪੰਜ ਕਿਲੋਂ ਤੋਂ ਘੱਟ Less than five kg.	ਜੌੜ Total	ਇੰਜਨ Oil engines	Electric pumps for tubewells
10	11	12	13
7	76	3,067	384
2	43	9,910	122
- //4	21	5,198	372
9	140	18,175	878
50	364	1,553	116
22	67	218	9

ਸਾਧਨ :--ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਠਿੰਡਾ

Source: Deputy Commissioner, Bhatinda.

7 ਪਸ਼ ਧਨ ਅਤੇ VII Live stock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸਸਥਾਵਾਂ Tehsilwise Veterinary Institutions

ਨੇ : No. 7.6

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ TehsillYea	r		ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਹਸਪਤਾਲ Veterinary Hospital	ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਪੱਕੀਆਂ ਡਿਸ- ਪੈ'ਸਰੀਆਂ Permanent outlaying dispensaries
1			2	3
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1960-61	•••	4	17
Dilatinda	1965-66	•••	9	18
	1966-67	• • •	9	19
	1967-68	•••	10	18
	1968-69		10	18
	1969-70		7	14
	1970-71	•••	8	14
	1971-72		9	11
	1972-73		9	15
	1973-74		9	15

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ and their staff

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

		(Number)
ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨਾਲ ਲਗੀਆਂ ਆਰਜੀ ਬਾਹਰ ਸਥਿੱਤ ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ Temporary outlying dispensaris attached with hospitals	ਚਲਦੀ ਫਿਰਦੀ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ Veterinary touring dispensaries	ਮੁਢਲੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ'ਦਰ Primary first-aid centres
4	5	6
_	\	
	_	
	I Fig.	***
	-11	
dedda		
	CHILDREN WATER	-
·		_
		ىدىن.

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ 7. Livestock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsilwise Veterinary Institutions ਨੰ: No. 7.6—ਚਲਦਾ contd

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year			ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸਹਾਇਕ ਸਰਜਨ Veterinary Assistant Surgeon	Animal Husbandry
1			7	8
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1960-61	•••	6	4
201100 000000	1965-66	•••	9	3
	1966-67	•••	10	1'
	1967-68		12	ľ
	1968-69	•••	10	1
	1969-70		11	1
	1970-71	•••	11	F
	1971-72		10	-
	1972-73		10	1
	1973-74	•••	15	2

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ and their staff

and then stan		(ਗਿਣਤੀ) (Number)
ਪ੍ਰਾਂਤੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਸਪੈ ਸਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕਪੌਂਡਰ Compounders in Provinciali- sed Dispensaries	ਸਟਾਕ ਸਹਾਇਕ Stock Assistants	ਪੱਟੀਬਨਾਣ ਵਾਲੇ Dressers and forriex
9	10	This state was the safety direct files that the safety direct files and safety
22	5	13
27	10	13
23	15	12
23	10	12
23	16	12
25	14	
17	10	W-496
17	14	
16	15	
16	16	• •

7 ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII Livestock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ-ਚਕਿਤਸਾ Tehsilwise veterinary

ਰੇ : No. 7.6 (ਚਲਦਾ contd.)

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/year		ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ ਹਸਪਤਾਲ Veterinary Hospital	ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਪਕੀਆਂ ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ Permanent outlying dispensaries	
	1		2	3
ਮਾਨਸਾ	1960-61		4	11
Mansa	1965~66		4	7
	1966-67		4	7
	1967-68	•••	4	8
	196869	•••	5	7
	1969-70	. • •	5	9
	1970-71	• • •	6	9
	1971-72	•••	7	9
	1972-73	•••	7	7
	1973-74		8	7

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ Institutions and their staff

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨਾਲ ਲਗੀਆਂ ਆਰਜੀ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਡਿਸਪੈੱਸਰੀਆਂ Temporary out ing dispensaries tched in the hosp	at- Dispensaries	ਮੁਢਲੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ'ਦਰ Primary first-aid Centres
4	5	6
	-	~100mg
t		
1	• •	
1	• •	• •
riping	- 114	
-	NAME OF STREET	
editivate		-
<del></del>	<del></del>	-
	<u>-</u>	_
-201-20	~~-~~	

7 ਪਸ਼ੂਧਨ ਅਤੇ VII Livestock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ Tehsilwise Veterinary

ਨੰ. No. : 7.6--ਚਲਦਾ contd.

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/year			ਪਸ਼ੂ ਚਕਿਤਸਾ ਹਸਪਤਾਲ Veterinary Hospital	ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਪਕੀਆਂ ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ Permanent outlaying dispensaries	
	1		2	3	
ਵੂਲ Phul	1969-70		3	4	
Phui	1970-71		3	4	
	1971-72		3	5	
	1972-73		4	4	
	1973-74	•••	4	6	

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ Institutions and their staff

(ਗਿਣਤੀ Number)

ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨਾਲ ਲਗੀਆਂ ਚਲ ਆਰਜੀ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਡਿਸਪੈ'ਸਹੀਆਂ Temporary outly- ing dispensaries at- tched in the hospitals	ਦੀ ਫਿਰਦੀ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਡਿਸਪੇ'ਸਰੀਆਂ Veterinary touring Dispensaries	ਮੁਢਲੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ'ਦਰ Primary first aid Centres
4	5	6
		on the
- Million	- 1	
- 1	may may	and street
-	-	_
- 10,53	_	

7 ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII Livestock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ Tehsilwise veterinary

ਨੰ: No. : 7.6--ਚਲਦਾ contd

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/year		ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸਹਾਇਕ ਸਰਜਨ Veterinary Assistant Surgeons	ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਸਹਾਇਕ Animal husbandry Assistants	
	1		7	8
ਮਾਨਸਾ Mansa	1960 -61	•••	5	1
	1965-66	•••	4	Ameligados
	1966-67	• • •	4	1.
	1967–68	***	5	1
	1968-69	***	5	I
	1969-70		6	1
	1970-71	•••	7	ľ
	1971-72	•••	8	
	1972-73		8	
	1973-74	•••	12	2

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ Institutions and their staff

(ਗਿਣਤੀ Number)

ਪ੍ਰਾਂਤੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਸਪੈ 'ਸਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਪੌਡਰ Compounders in Provincialised Dispensaries	ਸਟਾਕ ਸਹਾਇਕ Stock Assistants	ਪਟੀ ਬੰਨਣ ਵਾਲੇ Dressers and Farriers
9	10	11
15	5	6
12	9	6
13	11	6
13	9	6
13	9	6
16	10	
16	12	_
14	8	
15	8	
15	9	_

7 ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII Livestock and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਤਸਾ Tehsilwise Veterinary

ਨੰ: No.: 7.6--ਚਲਦਾ contd.

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/year		ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸਹਾਇਕ ਸਰਜਨ Veterinary Assistant Surgeons		
1			7	8
ਫੂਲ Phul	196970		6	1
Pnui	1970-71		6	1
	1971-72		3	
	1972-73	• • •	4	Pillings
	1973-74		3	* 4

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ Institutions and their staff

(ਗਿਣਤੀ Number)

ਪ੍ਰਾਂਤੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਸਪੈ ਸਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਪੋਤਰ Compounders in provincialised Dispensaries	ਸਟਾਕ ਸਹਾਇਕ Stock Assistants	ਪੱਟੀ ਬੰਨਣ ਵਾਲੇ Dressers and Farriers
9	10	11
7	7	
7	7	
13	5	pind
15	5	
15	5	• •

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII Livestock and Animal ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ Tehsilwise Veterinary Institutions

ਨੰ: No. 7.6--- ਸਮਾਪਤ concld

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year		ਪਸੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਹਸਪਤਾਲ Veterinary Hospitals	ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਪਕੀਆਂ ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ Permanent Outlying Dispensaries	
	1		2	3
ਜੌੜ Total	1960-61		8	28
	1965-66		13	25
	196667		13	26
	1967-68		14	26
	1968-69	***	15	25
	1969-70	•••	15	27
	1970-71		17	27
	1971-72		19	25
	1972-73		20	26
	1973-74	•••	21	28

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Husbandry ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ and their staff

(ਗਿਣਤੀ) (Number) ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਲਗੀਆਂ ਚਲਦੀ ਫਿਰਦੀ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਮੁਢਲੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ'ਦਰ ਆਰਜੀ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਡਿਸਪੈ ਸਰੀਆਂ Primary First-aid ਡਿਸਪੈ ਸਰੀਆਂ Veterinary Centres Temporary Out-Touring lying Dispensaries Dispensaries attached to the Hospitals 5 6 1 1 1

7 ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII Livestock and Animal ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਜਾ Tehsilwise Veterinary Institutions ਨੰ: No. 7.6––ਸਮਾਪਤ concld

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year			ਪਸ਼ੂ ਚਿਕਿਤਸਾ ਪ ਸਹਾਇਕ ਸਰਜਨ ਸ Veterinary / Assistant Hus Surgeons Ass	ਹਾਇਕ Animal bandry
	1		7	8
नेत्र Total	1960-61		11	5
	1965-66		13	3
	1966-67	•••	14	2
	1967-68	•••	17	2
	1968-69		15	2
	1969-70	•••	23	3
	1970-71	***	24	3
	1971-72	•••	21	
	1972-73		22	1
	1973-74	•••	30	4

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ H usbandry ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲਾ and their Staff

		(ਗਿਣਤੀ) (Number)
ਪ੍ਰਾਂਤੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਪੳਂਡਰ Compounders in provincia- lised Dispensaries	ਸਟਾਕ ਸਹਾਇਕ Stock Assistants	ਪੱਟੀ ਬੰਨਣ ਵਾਲੇ Dressers and Farriers
9	10	
37	10	19
39	19	19
36	26	18
36	19	18
36	25	18
46	31	was.
40	29	Ameriphys
44	27	Peter
46	28	
46	30	

ਸਾਧਨ :--ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ। Source: District Animal Husbandry Officer, Bhatinda.

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII. Live stock and ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਧਨ Tehsil-wise Livestock

ਨਂ: No. 7.7--ਚਾਲੂ contd

र्जात	A ਜੀਲ/ਸਾਲ	ਸਿੰਜਨ ਕੇ' rtificial	ਦਰ insemi-	ਨਾਲ ਲਾਏ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡ Key village Attached	ਸੂਰ ਕੇ ਦਰ Piggery s Centr ^e
Tehs	sil/year		ਸ਼ਹਿਰੀ Urban		
1		2	3	4	5
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1960-61		1		
Bhathga	1965-66	1		6	
	1966-67	1		6	
	1967-68	1		6	-
	196869	1		6	
	1969-70	1		6	
	1970-71	1		6	
	1971-72	1		6	
	1972-73	1		6	
	1973-74	1	-0-ca	6	

ਪਸ਼੍ਰ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਵਿਕਾਸ ਕੇ'ਦਰ Development Centres

(ਗਿਣਤੀ) (Number)

ਬਕਰੀਆਂ ਦੇ	ਗਧਾ ਸਟਾਲੇ ਸ Working Donkey	ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਉਨ ਵਿਸਥਾਰ ਕੇ'ਦਰ Sheep and wol Ex- tension Centres	ਗੳ ਸ਼ਾਲਾਵਾਂ	ਗੱਸਦਨ Gosad an
6	7	8	9	10
The state and		3	1	
~~		3	1	
	-	3	1	and
		3	1	
-	-	3	1	
		3	1	
	1450-0009	3	1	
<del></del>		3	1	***
		3	1	
		3	1	*****

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII. Live stock and ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਧਨ Tehsilwise Livestock

ਨੇ No. 7.7 -- ਚਾਲੂ contd

		ਮਸਨੂਈ ਵੀ ਸਿਜਨ ਹੈ Artificial I nation Ce	ਕੇ'ਦਰ nsemi- entres	ਨਾਲ ਲਾਏ ਵੱਡ ਪਿੰਡ Key Villages Attached	ਸੂਰ ਕੇ ਦਰ Piggery Centres
	ehsil/year	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban		
	1	2	3	4	5
ਮਾਨਸਾ Mansa	1960-61	1		Agg. disk	
Mansa	196566	1		6	-
	1966-67	1		6	_
	1967-68	1	usderé diffica	6	**************************************
	1968-69	1	-	6	
	1969–70	1 -		6	~-
	1970-71	1		6	-
	1971-72	1		6	
	1972-73	1		6	
	1973-74	1		6	

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਵਿਕਾਸ ਕੇ ਦਰ Development Centres

			(j	(ਗਿਣਤੀ) Number)
ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮ ਬਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕੇਂਦਰ Demostra- tion Centres of Goats and Sheep	ਗਧਾ ਸਟਾਲੇ ਸ Working Donkey	Sheep and wool Ex-	ਵਿਕਸਤ ਗਊ ਸ਼ਾਲਾਵਾਂ Gaushalas Developed	Gosadan
6	7	8	9	10
Basin virial				-
			1	magnic complex
with the second			1	and the second
Acra			1	- Andrews
			1	Aller Hopp
		~~~	1	
		3	1	
		3	1	
		3	1	

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII. Live stock and ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਧਨ Tehsilwise livestock

ਨੰ: No. 7.7- – ਚਲਦਾ contd

	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/year	ਕੇ'ਚ Artificial nation Ce ਚਿਹਾਤੀ	ਮਸਨੂਈ ਵੀਰਜ ਸਿੰਜਣ ਨਾਲ ਲਾਏ ਕੇ ਦਰ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡ Artificial Insemi- Key nation Centres villages ——————— Attached ਦਿਹਾਤੀ ਸ਼ਹਿਰੀ Rural Urban		
	1	2	3	4	5
ਵੂਲ Db.:1	1960-6	51	alte valle (Mily garage) respective valle		
Phul	1965-6	<del></del>	,	Service (IRSP)	
	1966-6	<del></del>	~		
	1967-6	58 <del></del>	Al-ETV d		
	1968-6	69 —	_	West comes	
	1969-7	70	_	7 ng man	
	1970-7	71 —		bred was	
	1971-7	~~-~~			
	1972-	73		-	
	1973-7	74 —	~-		

ਪਮੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਵਿਕਾਸ ਕੇ'ਦਰ Development Centres

ਗਿਣਤੀ Number)

			(]	Number)
ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬਕੱਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕੇ ਦਰ Demonstra- tion centres of Sheep and Goats	ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੱਗ ਗਧਾ ਸਟਾਲੈਂ:ਮ Working Donkey Stallions	ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਉਨ ਵਿਕਾਸ ਕੇ ਦਰ Sheep and Wool Extension Centres		Gosadan
6	7	8	9	10
**************************************				des gla
***			-	
	and the same of th	~~		
	0-1	a - 41		photogrames*
	-			and de record
		_		,eng mg
e nythin hallinge	_	-		
		~~		~~
··				

7. ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ VII. Live stock and ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਪਸ਼ੂ ਧਨ Tehsilwise livestock

ਨ. No. 7.7--ਸਮਾਪਤ concld

	ਤਹਿਸੀਲ/ਸ Feh sil/y	1 ਹਾਲ	ਮਸਨੂਈ ਦ ਸਿੰਜਣ tificial In nation Co ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਕੇ'ਦਰ nsemi- entres ਸ਼ਹਿਰੀ	ਨਾਲ ਲਾਏ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡ K∈y villages Attached	ਸੂਰ ਕੇ'ਦਰ Piggery Centres
		1	2	3	-1	5
ج <u>ج</u>	aul	1960-61	1	1		
PI	ıuı	1965-66	2		12	
		1966-67	2		12	
		1967-68	2		12	-
		1968-69	2		12	
		1969-70	2	~	12	
		1970-71	2	_	12	
		1971-72	2		12	- Companies
		1972-73	2		12	
		1974-74	2		12	

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ Animal Husbandry ਵਿਕਾਸ ਕੇ'ਦਰ Development Centres

· ·				(ਗਿਣਤੀ) (Num ber)
ਪਰਦਰਸਨੀ ਕੇ ਦਿਰ	प्पा मटा से म Working Donkey	Sheep and Wool	ਵਿਕਸਤ ਗਊ ਸ਼ਾਲਾਵਾਂ Gau- shalas Develop	Gosadans
6	7	8	9	10
a. Arthur		3	Ĩ	artinggen
nturn Spirit		3	1	and the same of th
- *	magine to you	3	2	glasteri discorp
and the second	anting compa	3	2	systemical and the second
		3	2	majora anno de
and a passing	-	3	2	CO-marking .
milya mila	And south	3	2	
SHIP IN		6	2	
		6	2	
		6	2	

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲਾ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ ।

Sourse: District Animal Husbandry Officer, Bhatinda

ਸੈਕਸ਼ਨ 8

ਬਿਜਲੀ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੌ ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਹੋਏ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਰ ਖਪਤ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।

ਸਾਰਣੀ 8.1 ਵਿੱਚ ਤਹਿ ਸੀਲ ਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਹੁੰਏ ਨਗਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਲ 1961, ਅਤੇ 1966 ਤੋਂ 1974 ਦੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ 31 ਮਾਰਚ, 1974 ਤੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 536 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ 185 ਪਿੰਡਾਂ ਜੋ ਕਿ 34.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 8,2 ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1967-68 ਤੋਂ 1973-74 ਲਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਖਪਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION VIII

ELECTRICITY

This section contains two tables showing the number of Towns and villages electrified in Bhatinda District.

- Table 8.1 Gives tehsilwise number of towns and villages electrified for the years 1961 and 1966 to 1974. The position given in the table is as on 31st March, up to 31st March, 1974. 185 villages out of 536 villages which is 34.5 per cent.
- Table 8.2 Presents category-wise consumption of electricity in Bhatinda District for the years 1967-68 to 1973-74. Per capita consumption has also been shown.

245

8 ਬਿਜਲੀ VIII. ELECTRICITY

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਹੋਏ ਨਗਰਾਂ/ਪਿਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise Number of Towns/Villages Electrified ਨ: No. 8.1

	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ Y ear	ਨਗਰ Towns	โน้ฮ Villages	ਜੋੜ Total
The second of the second of the second	1	2	3	4	5
ਬਠਿੰਡਾ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ Bhatinda As on 31st March		1st 1961	3	8	11
	Match	1966	7	28	35
		1967	7	31	38
		1968	7	36	43
		1969	7	37	44
		1970	7	63	70
		1971	7	78	85
		1972	7	88	95
		1973	7	98	105
		1974	7	105	112
ਮਾਨਸਾ		1961	2	7	9
Mansa		1966	3	9	12

ਬਿਜਲੀ

ELECTRICITY

ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਹੋਏ ਨਗਰਾਂ/ਪਿਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise Number of Towns/Villages Electrified ਨੰ· No. 8.1 —ਚਲਦਾ contd

				E 3	, -
	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ Year	ਨਗਰ Towns	ใน้ฮ Villages	ਜੌੜ Total
	1	2	3	4	5
		1967	3	10	13
		1968	3	10	18
		1969	3	18	21
		1970	3	20	23
		1971	3	32	35
		1972	3	36	39
		1973	3	38	41
		1974	3	42	45
දූෂ Phul		1961	1	1	2
FHUI		1966	1	8	9
		1967	1	8	9
		1968	1	9	10
-		1969		11	12

8 ਬਿਜਲੀ VIII ELECTRICITY

ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਬਿਜਲੀ ਕਰਣ ਹੋਏ ਨਗਰਾਂ/ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise Number of Towns/Villages Electrified ਨ": No. 8.1 ਸਮਾਂਪਤ concld

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ Year	ਨਗਰ Towns	ਪਿੰਡ Villages	ਜੋੜ Total
	1970	I	11	12
	1971	1	12	13
	1972	ι	12	13
	1973	1	18	19
	1974	1	27	28
ਜੇੜ Total	1961	6	16	22
lotas	1966	11	45	56
	1967	11	49	60
	1968	11	55	66
	1969	11	66	77
	1970	11	94	105
	1971	ti	122	133
	1972	1.1	136	147
	1973	11	154	165
	1974	11	174	185

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ।

Source: u nj ab State Electricity Board

8 ਬਿ VIII ELECTRI-ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ Electricity Units Sold to different

ਨੰ: No 8.2 ਚਲਦਾ contd	. <u></u> .	3.	
ਸਾਲ Y ear	D	ਘਰੇਲੂ Domestic Co	ਵਿਉਪਾਰਕ mmercial
196768		41.5	26.8
1968-69		38.2	25.7
1969-70	•••	53,8	33. 1
1970-71		51.0	31,0
197172		63,0	32,0
1972-73	H 177	136,4	49.6

1973-74

163.3

57.9

ਜਲੀ CITY ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ Categories of Consumers in the District

(ਲੱਖ ਕਿਲੰ ਵਾਟ) (la kh kws)

ਉਦਯੋਗਿਕ Industrial

ਘਰੇਲ Cottage	ਛੋਟੇ Small	ਦਰਮਿਆਨੇ Medium	ਵੱਡੇ Large
0,8	65.2	36.2	24.1
1.6	61.0	36.4	55.1
1.8	65.5	37,0	58,3
1,0	58.0	38.0	33.0
1,0	59.0	44,0	43 0
1.3	66.5	23.0	15.2
1,3	72.1	26.0	15.6

ਨੌਟ: ਸਾਲ 1971-72 ਤੱਕ ਦੇ ਆਂਕੜੇ ਫਰੀਦ ਕੋਟ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮੇਤ ਹਨ। Note: Data upto 1971-72 is inclusive of Faridkot Tehsil.

8 ছি-VIII ELECTRI-

ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ Electricity Units sold to different

ਨੈ: No. 8.2− –ਸਮਾਪਤ concld		
ਸਾਲ Y ear		ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ A griculture
1967-68		27,3
1968-69	<u> </u>	42.3
1969-70		59.8
1970-71		89.0
1971-72		122.0
1972-73	11777	101.5
1973-74	•••	108.0

ਜਲੀ CITY

ਖਪਤ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ Categories of Consumers in the District

				(ਲੱਖ ਕਿਲੌਵਾਟ) (lakh kws)
ва Ви		_ग lic	ਜੌੜ Total	ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਕਾਰ ਖਪਤ Per capita Consumption (kw)
(	0.5	5,1	227.5	19
(	) 2	3,6	264.1	21
(	3,3	3,6	313.2	25
S	9.0	3.0	313.0	24
11	1.0	4.0	379.0	29
3	3.2	1,4	398.1	37
5	.5	1.6	451.3	42

ਸਾਧਨ : ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ।

Source: Punjab State Electricity Board.

ਸੈਕਸ਼ਨ 9

ਉਦਯੋਗ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੌ ਸਾਰਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਸੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1961 ਅਤੇ 1966 ਤੋਂ 1973 ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ ਐਮ.(i) ਐਮ(ii) ਅਤੇ 85 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 9.1— ਇਹ ਸਾਰਣੀ 1948 ਦੇ ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 9.2—ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION-IX

Industry

In this section two tables have been given which depict the number of registered factories and average number of workers employed in working factories in the district for the years 1961 and 1966 to 1973.

Factories are registered under section 2m(i) and 2m(ii) and 85 of the Factories Act, 1948.

- Table 9.1.—Shows the number of registered factories, registered under each section of Factories Act, 1948.
- Table 9.2.—Indicates the number of registered factories, number of working factories and average number of workers employed in working factories in the district.

253

9 ਉਦजेन IX INDUSTRIES

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਸੁਦਾ ਕਾਰਖਾਨੇ Number of Registered Factories in the District ਨੰ: No 9.1

ਸਾਲ Y ear		ਅਧੀਨ Under Section	ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਐਮ (ii) ਅਧੀਨ Under Section 2m(ii)	ਅਧੀਨ Under Section	ਜੌੜ Total
1		2	3	4	5
1961		74	2	, 100 P 100	76
1966		85	1	45	131
19 67		98	1	46	145
1968		98	1	49	148
1 9 69	***	99	1	68	168
19 70		93	1	113	207
1971		84	5	101	190
1972		66	4	84	154
1973		63	may re-q	77	140

ਨੌਟ:—1971 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ (ਤਹਿਸੀਲ ਫਰੀਦਕੌਟ ਸਮੇਤ) ਹਨ।
Note: Upto 1971, the information relates to old
Bhatinda District including Faridkot, Tehsil.

ਸਾਧਨ : ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

Source: Labour Commissioner, Punjab.

9 ਉਦ-IX INDUS-ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਖਾਨੇ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਨੰ: No. 92 Registered Factories and workers

ਸਾਲ Year		ਰਜਿਸਟਰ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Registered Factories			
	ń	ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਐਮ(i) ਅਧੀਨ		मैबमह Under se	
		Under Section			without
]		2	3	4	5
1961		74	2	The same of the sa	
1966	•••	85		45	±
1967	•••	98	ţ	46	
1968		98	1	49	
1969	***	99	1	68	-
1970		93	I	113	
1971		84	5	101	
1972		66	4	84	-
1973	•••	63		77	

ਨੌਟ:—1971 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ (ਤਹਿਸੀਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਸਮੇਤ) ਹਨ।
Note— Upto 1971 the information relates to old Bhatinda
District including Tehsil Faridkot.

ਯੰਗ TORIES ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ employed therein

ਜੇੜ Total	ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸ਼ੁਦਾ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of work - ing registered factories	of workers employed in
		working factories

6	7	8
76	64	1,918
131	106	2,122
145	109	2,273
148	113	2,433
168	124	2,203
207	194	2,673
190	176	2,834
154	151	1,842
140	137	1,701

ਸਾਧਨ:— ਕਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ. ਪੰਜਾਬ।
Source—Labour Commissioner, Punjab.

ਸੈਕਸ਼ਨ 10

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੌਜ਼ਗਾਰ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 10.1 ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਉਧਾਰਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਰੈਸਟੌਰੈ'ਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜਮ ਰਖੇ ਗਏ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਲ 1966 ਤੋਂ 1973 ਦੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਡੈਟਾ ਕਲੰਡਰ ਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਖਾਨਾ 2 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1958 ਦੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਉਪਾਰਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਐਕਟ ਹੇਠ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 10.2 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਭਗਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂਸਰ ਵਿੱਚ ਖੇ**ਤੀ-**ਬਾੜੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਾਂਮਗਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗ**ਈ** ਉਜਰਤ ਦਰਸਾਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.3 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 1961 ਅਤੇ 1965 ਤੋਂ 1973 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਪਲੇਸਿੰਗਜ਼ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਆਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 10.4 ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਰੰਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 31 ਮਾਰਚ, 1974 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

SECTION X LABOUR

This section contains four tables.

Table 10.1 Depicts tehsilwise number of shops, Commercial establishments, hotels and resturants and the labour employed therein for the years, 1966 to 1973. Data are calander yearwise. In column 2, the number of towns which are covered under the Punjab shops and Commercial Establishments Act, 1953 has been given.

Table 10.2 Presents wages paid to agricultural and skilled workers for various Agricultural operations in villages Bhagta and Gurusar of this district.

Table 10.3 Gives the number of Registrations, placings, vacancies notified and submissions made there of in District Employment Office, Bhatinda, for the year 1961 and 1965 to 1973.

Table 10.4 Shows the distribution of Punjab Government employees working in Bhatinda District as on 31st March, 1974. The distribution is according to various basic pay ranges.

10. X. LAB ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈੱਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise Number of Shops Commercial Establish-

ਨੰ: No. 10.1 (ਚਲਦਾ—cont d.)

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ year	ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number	S	਼ੁਕਾਨਾਂ hops
		of towns *	ਗਿਣਤੀ Number	ਮੁਲਾਜ਼ਮ Employees
1		2	3	4
ศ์สั่ง Bhatinda	1966	2	2,198	1,107
	1967	2	2,322	1,145
	1968	2	2,035	1,148
	1969	2	2,07 1	1,176
	1970	2	2,237	1,21 3
	1971	2	2,010	1,185
	1972	2	3,111	1,391
	1973	2	3,111	1,391

ਕਿਰਤ

OUR

ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮ

ments, Hotels, and Restaurents (31 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

and Persons employed. (As on 31st December,)

ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ Establishments

ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈ'ਟ Commercial Hotel and Restaurants Total

ਗਿਣਤੀ Number	ਮੁਲਾਜ਼ਮ Em- ployees	ਗਿਣਤੀ Number	ਮੁਲਾਜ਼ਮ Em- ployees	ਗਿਣਤੀ Number	ਮੁਝਾਜ਼ਮ Em- ployees
5	6	7	8	9	10
477	283	193	175	2,868	1,565
481	259	186	177	2,989	1,581
380	326	147	154	2,562	1,628
597	494	79	118	2,747	1,788
570	456	99	135	2,906	1,804
528	410	92	125	2,630	1,720
486	475	107	149	3,704	2,015
581	419	107	149	3,799	1,959

10. X. LA ਤਹਿਸੀਲਾਵਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise Number of Shops, Commercial Establish-

ਭਹਿਸੀ ਸਾਲ Tehsil year	ਕਸਬਿਆਂ ਈ ਗਿਣਤੀ Number			ਦੁਕਾਨਾਂ Shops		
		of Towns *	ਗਿਣਤੀ Number	ਮੁਲਾਜ਼ਮ Employees		
1		2	3	4		
ਮਾਨਸਾ Mansa	1966	2	717	328		
	1967	2	813	340		
	1968	2	859	358		
	1969	2	888	365		
	1970	2	1,038	369		
	1971	2	1,249	395		
	1972	2	1,551	418		
	1973	2	1,551	418		

ਕਿਰਤ BOUR

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੁਲਜਮ ments/Hotels and Restaurants and Persons employed.

(31 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ) (As on 31st December,)

ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਹੌਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜੌੜ Commercial Hotels and Restaurants Total Establishments ਗਿਣਤੀ ਗਿਣਤੀ ਮਲਾਜ਼ਮ ਮਲਾਜ਼ਮ ਗਿਣਤੀ ਮ ਲਾਂਜ਼ਮ Number Em-Number Em-Em-Number ployees ployees ployees 7 5 6 8 9 10 229 113 96 59 1,042 500 330 112 97 59 1,240 511 235 131 99 62 1,193 551 300 248 62 80 1,250 693 378 187 62 80 1,478 636 384 204 63 80 1,696 679 456 220 63 80 2,070 718 453 191 63 80 2,067 689

X. Lab ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਉਪਾਰਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੌਟਲਾਂ ਅਤੇ Tehsilwise Number of Shops, Commercial employed. As on

10.

ਲੇ: No. 10.1—ਸਮਾਪਤ concld.

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ year	ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of	ਦੁਕਾਨਾਂ Shops	
		Towns	ਗਿਣਤੀ Number	ਮੁਲਾਜ਼ਮ Employees
	1	2	3	4
ਵੂਲ Phul	1966	1	293	64
	1967	1	321	70
	1968	1	460	73
	1969	_1	483	75
	1970	1	519	80
	1971	1	815	109
	1972	1	671	108
	1973	1	815	109

ਕਿਰਤ our

ਰੋਸਟੋਰੇ ਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 31 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ Establishments, Hotels and Restaurants and persons 31st December.

ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈ'ਟ Commercial Hotels and Resturants Establishments					
fazzi Number	ਮੁਲਾਜ਼ਮ Employees		ਮੁਲਾਜ਼ਮ Emplo- yees		ਮੁਲਾ ਜ਼ ਮ E mp - loyees
5	6	7	8	9	10
24	34	29	40	346	138
24	26	29	40	374	136
29	45	29	40	518	158
66	66	16	26	565	167
68	78	16	26	603	184
66	69	16	26	897	204
66	69	16	26	753	203
65	60	16	26	896	195

10. वि X. Lab

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਊਪਾਰਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਹੌਟਲਾਂ ਅਤੇ Tehsilwise Number of Shops, Commercial Establish

ਤਹਿਸੀਲ	ਸਾਲ		ਕਸਬਿਆਂ		ਦੁਕਾਨਾ <u>ਂ</u>
Tehsil	year		ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of - Towns		Shops
			*	ਗਿਣਤੀ	ਮਲਾਜ਼ਮ
				Number	Employees
1			2	3	4
ਜੋੜ Total		19 66	5	3,208	1, 499
		1967	5	3,456	1,555
		1968	5	3,354	1, 579
		19 69	5	3,442	1,616
		1970	5	3,794	1,662
		1971	5	4,074	1,689
		1972		5,333	1,917
		1973	5	5,477	1,918

^{*}ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਕਟ, 1940 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਉਪਾਰਿਕ ਅਦਾਰੇ ਐਕਟ, 1958, ਅਧੀਧ ਆਉਂਦੇ।

^{*}Covered under the Punjab Trade Employees Act, 1940 and Punjab Shops & Commercial Establishment Act, 1958.

ਰਤ our

ਰੈਸਟੇਰੈ'ਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ments, Hotels and Restaurants and Persons employed.

(31 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ) (As on 31st December.)

(As on Sist December.)					
ਵਪਾਰਕ ਅ	ਟਾ ਰੇ	ਹੱਟਲ ਾ	ਅਤੇ ਰੈਸਟੇਰੈੱਟ		ភ៊ុន
Comme	rcial	Hotels a	nd Restau	- T	otal
Establis		rants			
ਗਿਣਤੀ	ਮੁਲਾਜ਼ਮ	ਗਿਣਤੀ	ਮੁਲਾਜ਼ਮ	ਗਿਣਤੀ	ਮੁਲਾਜ਼ਮ
Number	Employees	Number	Employee	s Number	Em- ployees
5	6	7	8	9	10
730	430	318	274	4,256	6,203
83 5	39 7	312	276	4,603	2,228
644	502	275	256	4,273	2,337
963	808	157	224	4,562	2,648
1,016	721	177	241	2,987	2,624
9 78	683	171	231	5,223	2,603
1,008	764	186	255	6,527	2,603
1,099	670	186	255	6,782	2,843

ਸਾਧਨ : ਕਿਰਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: -- Labour Inspector, Bhatinda.

10. ਕਿ X. LAB ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ Wages paid to Agricultural and

ਸਾਲ/ਮਹੀਨਾ		ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮ Agricultute La				
Year/Month		ਵਾਹ ੀਕਰਨ For P	ਲਈ			
		ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta			
		2	and contract			
19 61	•••	3.27				
1966		5.00	-			
1969	.	6.67				
1970	***	7.00	-matus			
1971	•••	7.58	***************************************			
1972	***	7.46	-			
1973*	•••	•••	8.95			
ਜਨਵਰੀ January	•••		8.50			
इतद्वी February	•••		7.50			
ਮਾਰਚ March	•••		•••			

ਰਤ OUR

ਕਾਰੀਗਰਾਂ (ਪੁਰਸ਼ਾਂ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਜਰਤ Skilled Labourers (Men) in Bhatinda District

(ਰੁਪਏ) (**R**s.)

ਬੀਜਣ ਲਈ For Sowing		ਗੌਡਾਈ ਲਈ For Weed			
which shift will your more quely quin gain					
ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta	ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta	ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bha gt a
4	5	6	7	8	9
3,50		3,60		Pello	
5,17		4.75		5.00	
7.00		6.50	77-	12.00	_
7.00	70-700	7.00	_	8.42	
8,12		7.75		7.00	
7.44		7.43		10.00	
_	9.10		8,75		8.00
	8:50		8.50		
	7,50		7.50		

10. ਕਿ X. LAB ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ Wages paid to Agricultural and

ਨੰ: No. 10.2ਚਲਦਾ co.	0.2	. 1	).2ਚਲਦਾ ਨ	ont d .
----------------------	-----	-----	-----------	-----------

ਸਾਲ/ਮਹੀਨਾ Year/ Month		ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ Agriculture Labourer			
		ਵਾਰੀ ਕਰਨ ਲਾ for ploughin			
		igna rusar	ਭਗਤਾ Bhagta		
1		2	3		
ਅਪ੍ਰੈਲ April			12.50		
ਮਈ May	• • •		10.50		
ਜੂਨ June	•••		8.00		
ਜੁਲਾਈ July	• •		10.00		
ਅਗਸਤ August	•••		9.00		
ਸਤੰਬਰ September			9.00		
ਅਕਤੂਬਰ October	***		9.00		
ਨਵੰਬਰ November			8 00		
ਦਸੰਬਰ December	***		8 00		

Revised

ਜਾਣ ਤੇ ਪਿੰਡ ਭਗਤਾ ਬਾਰੇ ਸਾਲ 1973 ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨੀ प्तृत्वीडी।

Note:—Information for village Bhagta was started to be collected from 1973 on the transfer of village Gurusar to newly-formed district of Faridkot.

ਰਤ OUR

ਬੀਜਣ ਲਈ

ਕਾਰੀਗਰਾਂ (ਪੁਰਸਾਂ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਜਰਤ skilled labourers (Men) in Bhatinda District

ਗੌਡਾਈ ਲਈ

(ਰੁਪਏ) (Rs.)

rvesting	For Ha	ing 	For Weed	Fer Sowing	
ਭਗਤਾ Bhagta	ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta	มู ธุก อ Gu rusar	ਭਗਤਾ Bhagta	ਗੁਰੂਸਰ Gurusar
9	8	7	6	5	4
_	_	-9-100		12.50	
-		10.50		10,50	
	-	8.00		8.00	_
_		10.00		10.00	
		9.00		9.00	
		9.00		9.00	
		9.00		9.00	
8.00		8.00	mm v-m	8.00	
-		8.00		8.00	_

10. ਕਿ X. **LAB**

ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ Wages paid to Agricultural and

ਸਾਲ/ਮਹੀਨਾ Year/Month		ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ Agriculture Labour		
rear/Month		For	ਹ ਚੁਗਣ ਲਈ picking of Cotton	
		जुनुमन Gurusar	ਭਗਤਾ B hagta	
1		10	11	
1961			• •	
1966		6	• •	
19 69		5 00	• •	
1970		-	0 *	
1971		gan gun	• •	
1972		3 25		
1973*	•••		4.35	
ਜਨਵਰੀ January	•••		4.50	
हतहती February	· •••			

ਰਤ OUR

ਕਾਰੀਗਰਾਂ (ਪੁਰਸ਼ਾਂ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਜਰਤ Skiljed Labourers (Men) in Bhatinda District

(ਗੁਪਏ) (Rs.)

	ਕਾਰੀਗਰ Skilled Labourer					
ਖੇਤੀ ਦੇ ਹੱਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ For other Agricultural operations		ਲੌਹਾਰ Blacksmith		ਤਰਖਾਣ Carpenter		
ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta	जुनुमन Gurusar		ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta	
12	13	14	15	16	17	
3,62		5,43		5,43		
4.70		7.50	• •	7,50		
6.58		11,58		11,58	• •	
7.00		11.33	• •	11,33	• •	
7,58	1411	12,50		12,50		
7,63		12,29	• •	12.30	٠	
• •	8,95		13.05	• •	13.05	
	8.50		12,50		12,50	
	7.50		12,50		12.50	

10. ਕਿ X. LAB ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ Wages Paid to Agricultural and

ਨੰ		No.	10.2ਸਮਾਪਤ	concld.
•••	*		10, -	00.10.111

ਸਾਲ/ਮਹੀਨਾ Year/Month		ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ Agricultural Labourer		
		Fo	j ਚੁਗਣ ਲਈ r picking f cotton	
		่ ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	Bhagta अवाउ	
1		10	11	
ਮਾਰਚ March ਅਪ੍ਰੈਲ April				
ਮਈ May ਜੂਨ June	•••		-	
ਜੁਲਾਈ July	•••	2		
ਅਗਸਤ August ਸਤੰਬਰ September			4.00	
ਅਕਤੂਬਰ Öctober ਨਵੰਬਰ November			4.00 5.00	
ਦਸੰਬਰ December			J.00	

*ਸੋਧੇ ਹੋਏ

Revised

ਨੋਟ:--ਪਿੰਡ ਗੁਰੂਸਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਜ਼ਿਲਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੇ ਪਿੰਡ ਭਗਤਾ ਬਾਰੇ ਸਾਲ 1973 ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। Note:-- Information for village Bhagta was started to be collected from 1973 on the transfer of village Gurusar to newly formed district of Faridkot.

ਰਤ OUR ਕਾਰੀਗਰਾਂ (ਪੁਰਸ਼ਾਂ) ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਜ਼ਰਤ Skilled Labourers (Men) in Bhatinda District

(Rs.)

				ਕਾਰਗਿ Skilled I	
ਖੇਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ For otherAgricul- tural operations		В	ਲੋਹਾਰ lacksmith	C	ਤਰਖਾਣ Carpenter
ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta	ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta	ਗੁਰੂਸਰ Gurusar	ਭਗਤਾ Bhagta
12	13	1 4	15	16	17
	7.50 12.50 10.50 8.00 10,00 9.00 9.00		12.50 12.50 12.50 13.00 14.00 14.00		12,50 12,50 12,50 13,00 14,00 14,00
	9.00 8.00 8.00		13.00 13.00 13.00		13.00 13.00 13.00

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ, ਬਠਿੰਡਾ ।

Source: -- District Statistical Office, Bhatinda.

10. ਕਿ X. LAB ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰੇਜ਼ਗਾਰ ਦਫ਼ਤਰ Registration and Placings by Employ

ਨੰ: No. 10.3

	ਵਰਵੇ	1961	1965	1966	1967
Ъ	articulars	1001	1505	1300	1507
	1	2	3	4	5
1.	3। ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਉਪ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਸਮੇਤ	1	1	1	1.
	ਰੰਜ਼ਗਾਰ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ				
	Number of Employment				
	Exchanges including sub-				
	offices as on 31st Decembe	1			
2.	ਰਜਿਸਟਰੇਸਨ	6,572	8,756	8,367	9,503
	Registration				
3.	ਪਲੇਸਿੰਗਜ਼	1,277	2,291	2,491	1,980
	Placings				
4.	ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਆਸਾਮੀਆਂ	2,015	2,932	3,088	2,810
	Vacancies Notified				
5.	ਭਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ	1,217	2,191	2,215	1,976
	Vacancies filled	75			
6.	31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਆਸਾਮੀਆਂ	198	249	346	214
	Vacancies outstanding				
	as on 31st December				
7.	ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ਾਂ	4,689	17,269	16,660	18,450
	Submissions made				
8.	31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਰਜ਼ਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਏਰੰਜ਼ਗਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	1,521	2,205	2,527	3,034
	No. of unemployed persons on the live regis-				
	ter on 31st December				
9.	ਰੇਜ਼ਗਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ	526	907	980	822
9.	ਰਿਸ਼ਗਾਰ ਦਲਤਰ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਾਲਾਆਂ ਤਿਯਕਤੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	320	307	300	024
	Employers using the Em-				
	ployment Exchange				
	ployment Exchange				

ਰਤ OUR ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ment Exchanges in the District

(ਖ਼ਿਣਤੀ) (Number) 1968 1969 1970 1971 1972 1973 8 7 9 10 11 1 1 1 1 1 13,512 10 941 12,421 12,786 16,330 14,481 2,775 2,619 3,021 2,766 3,338 3,149 3,728 3,678 3,745 3,879 5,256 4,980 2,758 2,907 2,719 2,764 3,598 3,188 223472 369 425 516 739 21,852 17,001 19,593 20,208 19,022 13,559 4,080 5,246 7,713 7,223 8,596 10,650 714 977 887 866 933 879

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੌਜ਼ਗਾਰ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: District Employment Officer, Bhatinda.

10. ਕਿ X. LAB ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ 31 ਮਾਰਚ, 1974 Punjab Government Employees as on

ਨੇ: No. 10.4

ਮੂਲ ਤਲਖਾਹ ਰੇ'ਜ Basic Pay Range				ਗਜ਼ਟਿਡ Gazetted					
(ਰੁਪਏ) Rupees				ਸ਼੍ਰੇਣੀ I Class I		II ss II			
						ਪੱਕੇ Perma- nent	ਕੱਚੇ Tempo- rary	Permanent E	Temporary as
			1			2	3	4	5
5 ਤੋਂ [']	ਘੱਟ w 7 5			ng gunian Militan appen 1999 a suspens algebra					
5 ਜਾਂ	ਇਸ	ਤੌ' ਉ		ਪਰ 85 ਤੋਂ elow 8:		grav gadas	Ellera Brinds Is	ense alore •	
5	1 1	2.1	3 3	100		~-	ane-n		
00	1.1	11.	1.1	110		lating grown	-	-	
10	11	1.3	11	150			-	-	_
50	11	11	11	200		President			
00	1 2	1.1	1 2	210		make h		-	_
10	,,	))	,,	300			***		
00	11	,,	11	350				4	12
50	1.1	,,	11	400			1	5	14
00	,,	,,	13	450	•••	4	1	38	32
50	11	,,	1)	500	•••	1		14	20
00				575		2		9	4

ਹਤ OUR ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 31st March, 1974 in the District

Non- ਸ਼ੇਣੀ III	ਨਾਨ-ਗਜ਼ਟਿਡ Non-gazetted ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਸ਼੍ਰੇਣੀ IV Class III Class IV			ਅਚਨਚੌਤੀ ਖਰਚਿਆਂ ਜੌੜ ਵਿਚੌ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਤੀ ਅਮਲਾ			
ਪੱਕੇ Perma- nent	ਕੱਚੇ Tempo- rary	ਪੱਕੇ Perma- nent	ਕੱਚੇ Tempo- rary	Contin- gency paid and work- charged	i	Percenage to total employees	
6	7	8	9	10	11	12	
4		487	419	987	1,897	15.43	
4		528	318	251	1,101	8,95	
3	11	259	42	96	411	3,34	
140	101	14	6	67	328	2.67	
2,104	1,663	_	_	205	3, 792	32 .30	
1,605	515	en 1000		54	2,174	17,68	
157	107	-		2	266	2,16	
1,009	405			7	1,421	11.55	
142	68		grange.	-	226	1.84	
94	22	-			136	1.11	
51	7	B. Pa		-	133	1.08	
59	8			_	102	0.83	
20	1				36	0.29	

10. ਕਿ X. LAB ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ 3। ਮਾਰਚ, 1974 Punjab Govt. Employees as on 31st March, ਨੰ: No. 10.4

ਮੂਲ ਤ Basic			ange				ਗਜ਼ਟਿਡ C	azette	d
(	(ਰੁਪਏ) (Rupees)				ਸ਼੍ਰੇਣੀ । Class	I	ਸ਼੍ਰੇਣੀ॥ Class	II	
					Pe	ਪੱਕੇ rma- ' nent	ਕੱਚੇ Tempo- rary	Perma- al	Tempo- ਲ੍ਵ rary
~		1				2	3	4	5
				ਘੱਟ 647 pelow		3	1	5	3
647	1 40	,,	"	750		3		6	1
7 50	, ,	1 9	1)	900		6	2	11	1
9 00	1.1	11	11	1,000	_	3	3	5	4
1,000	1)	11	11	1,200	-	3	3	4	-
1,200	+ #	11	11	1,500		6	Military		
1,500	,,	"	,,	2,000		2		_	
2,000				•					
2,000	an			Total		33	11	101	91

ਰਤ OUR ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1974 in the District

ਨਾਨ-ਗਜ਼ਟਿਡ Non-gazetted				ਅਚਨਚੌਤੀ ਖਰਚਿਆ ਵਿੱਚੋਂ' ਪ੍ਰਾਪਤ	ਜੰੜ Total	ਕੁਲ ਕਰਮ– ਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚ
	ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਸ਼੍ਰੇਣੀ IV Class III Class IV		ਕਰਦਾ ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਤੀ		ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤਾ	
ਪੱਕੇ Perma- nent	बॅचे Tempo- rary			мнът po- Conti gency paid and		Percent age to total
				work- charge		emplo- yees
6	7	8	9	10	11	12
17					29	0.24
2	-~	prin army		and the	12	0.10
*****					20	0.16
er turns				-	15	0.12
ounce to		way #16		ver 8 mmll	10	0.08
relevant		et el sond			6	0.05
_	~-				2	0.02
		~-				
5,411	2,908	1,288	785	<u>1,669</u> ਦਫ਼ਤਰ, ਬਠਿੰਡਾ।	12,297	100.00

ਸਾਧਨ: ਜ਼ਿਲਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫ਼ਤਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: District Statistical Officer, Bhatinda.

ਸੈਕਸਨ---11

ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ (1) ਜ਼ਿਲਾ ਬੌਰਡ ਐਕਟ (2) ਛੌਟੇ ਨਗਰ ਐਕਟ (3) ਨਗਰਪਾਲਕਾ ਐਕਟ ਅਤੇ (4) ਛਾਉਣੀ ਕੌਡ ਲਾਗੂ ਹੁੱਦੇ ਹਨ ਇ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 11.1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦਰ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਰ ਸਾਲ 1961 ਤੋਂ 1972 ਤੱਕ ਪੇ'ਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 11.2 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1966 ਤੋਂ 1973 ਤੱਕ ਦੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਮੁਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇ ਦਿਹਾਂ ਅਤੇ ਡਿਸਪੈ ਸਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੇ ਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 11.3 ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 1966 ਤੇ' 1973 ਤੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈੱਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉ'ਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 11.4 ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1961 ਅਤੇ 1966 ਤੋਂ 1973 ਤੱਕ ਤਹਿਸੀਲ-ਵਾਰ ਪਰੀਵਾਰ ਨਿਯੰਜਨ ਕਲੀਨਕ/ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 11.5 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਬਾਂਝਪਨ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਈ.ਯੂ. ਸੀ.ਡੀ. ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਲ 1965-66 ਤੋਂ 1973-74 ਦੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਸੈ-ਕਟਮੀ ਅਤੇ ਟੂਵੈਕਟਮੀਜ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 11.6 ਜ਼ਿਤਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ **ਦੀ** ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 11.7 ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਮੈਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1966 ਵੇਂ 1973 ਦੀ ਦਾਖਲ ਅਤੇ ਆਊਟਫ਼ੌਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

SECTION XI

Medical and Health

This section consists of seven tables.

Registration of births and deaths in this district is compulsory and is governed by District Board Act, (2) Small Town Act. (3) Municipal Act, and (4) Cantonment Code. Rules and regulations have been framed under these Acts. Births and deaths are recorded in the district under those rules and regulations. In table 11.1 birth rate, death rate and infant mortality rate have been given separately for rural and urban areas of the district for the year 1961 to 1972.

- Table 11.2 shows tehsilwise number of medical institutions for the years 1966 to 1973, Number of Hospitals. Primary Health Centres and Dispensaries have been given separately for rural and urban areas.
- Table 11.3 depicts tehsilwise number of beds for the years 1966 to 1973 area-wise and sex-wise details have also been given for each type of medical institution.
- Table 11.4 presents tehsil-wise number of Family Planning Clinics/Centres in Bhatinda district for the years 1961 and 1966 to 1973.
- Table 11.5 gives the number of sterlisation operations performed in the district and I.U.C.D. insertions for the years 1965-66 to 1973-74. Separate details for Vasectomies and Tubectomies. have also been given.
- Table 11.6 shows tehsil-wise number of Ayurvedic Dispensaries in Bhatinda District.
- In Table 11.7 tehsil-wise data are given of indoor and outdoor patients treated in Medical Institutions in Bhatinda District over the years 1966 to 1973.

11. ਜਨਮ ਮਰਨ XI. Vital ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦਰ ਅਤੇ Birth-Rate and Death-Rate

ਨੇ: No. 11.1

6: INO. 11.1			ਜਨਮ ਦਰ Birth Rat	e
ਸਾਲ Year	91A 245	ਜੋੜ Total	ਵਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban
1		2	3	4
1961		30.45	32,50	23.12
1962		28.10	20.95	21.33
1963		27.22	28.44	23,81
1964	)	21.05	20.62	22,60
1965		26.39	26.42	26,30
1966		26.87	28.27	21,96
1967		28. 48	28.81	27.35
1968		25.56	26.19	23,39
1969		24.42	25.15	21.97
1970	***	24.70	25,31	22.27
1971	•••	24.52	25.16	21.96
1972		24.84	23.87	23.71
1973	•••	• •		

ਸੇ ਵੇਧੀ ਅੰਕੜੇ Statistics ਮਰਨ ਦਰ 1961 ਤੋਂ 1972 ਤੱਕ in the District 1961 to 1972

	ਸੰਤ ਦਰ Death Rate			ਸ਼ਿਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ Infant Mortality Rate			
ਮੌੜ Total	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਜੋੜ Total	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਗੇ Urban		
5	6	7	8	9	10		
9.18	10.61	4.09	81.43	91.58	29.75		
8.14	9.31	3.84	49.62	54.65	23.80		
8.03	9.29	3.57	54.73	61.71	41,39		
7.24	8.22	3.75	52.87	62.88	20.29		
7.88	8.89	4.32	58.93	70.40	18.36		
8.97	10.50	3.62	63.21	73.93	15.01		
7.23	8.23	3.77	55. 89	67.26	14.48		
6.92	7.93	3.43	50.93	60,32	14.94		
7.55	8,63	3,86	5 6.79	64.81	25,61		
7.79	8.70	4,15	52.56	61.52	11.96		
6.96	7,76	3.74	50.39	58.45	13.30		
7.41	8.29	3.29	49.05	57.58	9.22		
			: :	<u></u>	:		

ਸਾਧਨ : ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਬਠਿੰਡਾ ।

Source: Civil Surgeon, Bhatinda.

11. ਮੈਡੀਕਲ XI. Medical and ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Tehsilwise Medical

ਨੰ: No. 11.	2 ਚਲਦਾ	contd.
--------------------	--------	--------

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	s/ਸਾਲ /Year			ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾ Rural Ard	
			ਹਸਪਤਾਲ Hospitals	ਮੁਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇ'ਦਰ Primary Health Centres	ਰੀਆਂ
	1		2	3	4
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	•••	1966	1111111	2	3
Diating		1967		2	1
		1968	= 11	2	1
		1969		2	2
		1970		2	3
		1971		2	3
		1972		2	4
		1973		2	5
ਮਾਨਸਾ		1966		2	4
Mansa		1967		2	5

ਅਤੇ ਸਿਹਤ Health ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Institutions

	ਰੀ ਇਲਾਕਾ oan Area	ਕੁਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Total Institutio		
ਹਸਪਤਾਲ	ਮੁਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇ'ਦਰ	ਡਿਸਪੈ'ਸਰੀਆਂ		
Hospitals	Primary Health Centres	Dispen- saries		
5	6	7	8	
3	2	6	16	
3	2	6	14	
3	2	6	14	
3	2	6	15	
3	2	5	15	
4	2	4	15	
5	2	3	16	
5	2	3	17	
2	1	1	10	
2	1	1	11	

11. ਮੈਡੀਕਲ XI. Medical ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Tehsilwise Medical

ਨੰ: No.	11.2 ਚਲਦਾ contd		1 C11511 W15C	Niculear		
	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year	ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਾ Rural Area				
	Tellshy Tear	ਹਸਪਤਾਲ Hospitals	ਮੁਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇ'ਦਰ Primary Health Centres	ਡਿਸਪੈ'ਸ- ਰੀਆਂ Dispen- saries		
	1	2	3	4		
The state of the s	1968		2	5		
	1969		2	6		
	1970		2	6		
	1971		2	6		
	1972		2	7		
	1973	Wai 67	2	9		
ਫੂਲ Phul	1966	HI WIT	2	2		
	1967	~-	2	2		
	1968		2	2		
	1969	N:	2	2		
	1970	bu-Mil	2	4		

ਅਤੇ ਸਿਹਤ and Health ਮੌਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Institutions

ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲ Urban A			ਕੁਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Total Institutions
ਹਸਪਤਾਲ	ਚੁਢਲੰਘ ਸਿਹਤ ਕੇ′ਦਰ	ਡਿਸਪੈ ਸਰੀਆਂ	Institutions
Hospitals	Primary Health Centres	Dispen- saries	
5	6	7	8
2	1	ι	11
2	1	1	12
2	1	1	12
2	1	1	12
2	1	1	13
2	1	1	15
2	<u>- 1</u>	11	6
2			6
2		· ~~-~~	6
2			6
2			8

11 ਮੈਡੀਕਲ XI Medical ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ Tehsilwise Medical

ਨੰ: No. 11.2 ਸਮਾਪਤ concld.

	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ		ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਾ Rural Area				
Tehsi	l Year	ਹਸਪਤਾਲ Hospitals	ਸ_ਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇ ਦਰ Primary Health Centres	ਰੀਆਂ			
1		2	3	4			
	1971		2	2			
	1972	-	2	3			
	1973		2	4			
ਜੋੜ Total	1966	1931-L	6	9			
	1967	_	6	8			
	1968		6	8			
	1969		6	10			
	1970		6	13			
	1971	Grain name	6	11			
	1972		6	14			
	1973		6	18			

ਅਤੇ ਸਿਹਤ and Health ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Institutions

	ਇਲਾਕਾ pan Area		ਕੁਲ ਸੰਸਥਾ Total Institutions
ਹਸਪਤਾਲ Hospitals	ਮੁਢਲੌ ਸਿਹਤ ਕੇ'ਦਰ Primary Health Centres	ਡਿਸਪੈ 'ਸਰੀਆਂ Dispen- saries	Institutions
5	6	7	8
2	-~	1	8
2	-	1	8
2		1	9
7	3	7	32
7	3	7	31
7	3	7	31
7	3	7	33
7	3	6	35
8	3	6	34
9	3	5	37
9	3	5	41

ਸਾਧਨ: ਸਿਵੱਲ ਸਰਜਨ, ਬਠਿੰਡਾ। Source: Civil Surgeon, Bhatinda.

11. ਮੈਡੀਕ**ਲ** XI. Medical ਖੇਤਰ ਅਤੇ ੇਲੰਗ ਅਨੁਸਾਰ Beds in Medical Institution

ਰੇ: No. 11.3

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/years		ਹਸਪਤਾਲ Hospitals					
			ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban			
		ਪੁਰਸ਼ Male	ष्टिमज्ञील Female	Male	३१% [†] Female		
1.		2	3	4	5		
ਬਠਿੰਡਾ	1966		*	52	44		
Bhatinda	1967	-4		52	44		
	1968		process of	52	48		
	1969	_	** *	52	48		
	1970	undersida	••••	52	48		
	1971	****	prints frame	72	73		
	1972	n. 19-74		75	82		
	1973	-distributed		75	82		
ਮਾਨਸਾ	1966	н		10	16		
Mansa	1967		. ***	10	16		
	1968		magani	20	25		
	1969			22	38		
	1970		-	32	48		
	1971			25	37		
	1972			19	31		
	1973			19	31		

ਅਤੇ ਸਿਹਤ and Health ਮੌਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈੱਡ according to Area and Sex ਨੰ: No. 11.3

> ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇ ਦਰ Primary Health Centres

ਦਿਹਾਤ Rura		ਸ਼ਹਿਰੀ Urban		
ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	
6	7	8	9	
6	4	5	5	
8	6	5	5	
8	8	6	6	
8	8	6	6	
8	8	6	6	
8	8	6	6	
3	8	6	6	
S	8	6	6	
3	4	6	8	
4	3	6	8	
6	6	7	6	
6	6	7	6	
6	6	4	6	
8	8	6	4	
8	8	6	4	
8	8	6	4	

11 ਮੈਡੀਕਲ XI MEDICAL ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ Beds in Medical Institutions

-	_						
ぉ	7	N	o		1	1	.3
$\boldsymbol{c}$		- 74	v.	-	- 1	1	7

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year			ਹਸਤਾਲ ospitals		
			ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Famale	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female
1		10	11	12	13
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1966	8	4.	18	4
	1967	8	4	18	4
	1968	8	4	12	10
	1969	8	4	12	10
	1970	8	4	24	14
	1971	4	4	5	3
	1972	2	2	5	3
	1973	2	2	5	3

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਮੌਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈੱਡ according to Area and Sex

	ਜੋੜ Total						
ਦਿਹਾਤੀ Rural							
ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਰ੍ਹੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਕ੍ਰੀਆਂ Female				
14	15	16	17				
14	8	7 5	53				
16	10	75	53				
16	12	70	64				
16	12	70	64				
16	12	82	68				
12	12	83	82				
10	10	86	91				
10	10	86	91				

11 ਮੈਡੀਕਲ XI MEDICAL ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ Beds in Medical Institutions

-	~ -		
T •	No	11	- 3

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year			ਹਸਪਤਾਲ ospitals		
			ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰ Urb	n Pan
		ਪੁਰਸ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Famale	ц ~~ая~~ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Famale
1	antigenesis pentrasia de la constanta de la co	10	11 	12	13
ਮਾਨਸਾ Mansa	1966	1	a Person	2	2
	1967	Stepholyn Mil	4	2	2
	1968	5		2	2
	1969	4	* ***	2	2
	1970	5		2	2
	1971	5	i	2	2
	1972	7	2	2	2
	1973	7	2	2	2

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਅ ਬੈਂਡ according to Area and Sex

	ਜੋੜ Total						
time an accordance	ਵਿਹਾਤੀ Rural		ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	en men ment even punystern, somstern- familier even enge enge eng			
• ~	цан Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female			
	14	15	16	17			
	1	4	18	26			
	4	7	18	26			
	11	6	29	33			
	10	6	31	46			
	11	6	38	56			
	13	9	33	43			
	15	10	27	37			
	15	10	27	37			

ਸਾਧਨ: ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ. ਬਠਿੰਡਾ। Source: Civil Surgeon, Bhatinda.

11. ਮਡੀਕਲ XI. MEDICAL ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ Beds in Medical Institutions

ਨੰ: No. 11.3

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year			ਹਸਪਤ Hosj	ਾਲ pitals	
			ਦਿਹਾਤੀ Rural		ਹਿਰੀ rban
		ਪੁਰਸ਼ Male	ष्टिमज्ञीलां Female	ਪੂਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Famale
1		2	3	4	5
ਵੂਲ Phul	1966	_	entered.	3	9
	1967			3	9
	1968	name of the second	y	4	10
	1969	sheating		4	10
	1970		. ···	4	10
	1971			4	10
	1972	****		4	10
	1973			4	10

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈੱਡ according to Area and Sex

Pri	ੁੱਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇ'ਦਰ mary Health (	Centres	
ਦਿਹਾੜੀ Rural		ਸ਼ਹਿਰੀ Urbai	1
ਪੁਰਸ਼ M ale	ছিদর্শি Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female
6	7	8	9
6	4	G arwig	grillane
6	4	-	
6	8		during
6	8	vinadio.	visofiend
8	6	Till	
6	6	s-residence	-
8	6		******
8	6	<del></del>	

11. ਮੈਡੀਕਲ XI. MEDICAL ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ Beds in Medical Institutions

ਰੋ: No. 11.3

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year			ਡਿਸਪੈ'ਸਰੰ Dispens		
		feor Rur			ਸ਼ਹਿਰੀ Urban
		ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	हिमड्रीआं Female
	1	10	11	12	13
ਫੂਲ Phul	1966	4	3		
	1967	4	3	graphical and the second	
	1968	5	4		
	1969	4	2		
	1970	3	3		
	1971	1	1	4	2
	1972	5	5	4	2
	1973	5	5	4	2

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਮੈਡੀ ਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਡ according to Area and Sex

	से झ	Total	
ਦਿਹਾਤੀ Rufal			ਜਹਿਰੀ 'ban
ਪੁਰਸ਼ Male	হিদর্গি Female	ਪੁਰਸ਼ Male	হিদর্গি Female
14	15	16	17
10	7	3	9
10	7	3 4 4	9 10 10
11	12		
10	10		
11	9	4	10
7	7	8	12
13	11	8	12
13	11	8	12

11. ਮਡੀਕਲ XI. MEDICAL ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ Beds in Medical Institutions

ភំ: No. 11.3

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehs [:] l/Year			ਹਸਪਤਾਲ Hospitals				
			ਦਹਾਤੀ ufal	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban			
	AM	ਪੁਰਸ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female		ਇਸਤਰੀਆਂ Female		
1	عمر المراجعة	2	3	4	5		
ਜੌੜ Total	1966	_	Milipool	65	69		
	1967		****	65	69		
	1968			76	83		
	1969		and the second	78	96		
	1970			88	106		
	1971	111		101	120		
	1972	Problems	-	98	123		
	1973			98	123		

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਮੌਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਥੈੱਡ according to Area and Sex

ਮੁੱਢਲੇ	ਸਿਹਤ	ਕੇ'ਦਰ
Primary He	alth	Centres

	ਦਿਹਾਤੀ Rural		ਸ਼ਹਿਤੀ Urban
ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	ਪ੍ਰਸ਼ Male	ਇਸਤਰੀਆਂ Female
6	7	8	9
15	12	11	13
18	13	11	13
20	22	13	12
20	22	13	12
22	20	10	12
22	22	12	10
24	22	12	10
24	22	12	10

ਸਾਧਨ : ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਬਠਿੰਡਾ ।

Source: Civil Surgeon, Bhatinda.

11 ਮੈਡੀਕਲ XI MEDICAL ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ Beds in Medical Institutions

ਨੇ: No.11.3

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tchsil/Yea	0			ਸਰੀਆਂ ensari	es
			ਹਾਤੀ ural		ਸ਼ਹਿਰੀ J rba n
		ਪੁਰਸ਼ M ale	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female
	1	10	11	12	13
ਜੋੜ Total	1966	13	7	20	6
	1967	12	11	20	6
	1968	18	8	14	12
	1969	16	6	14	12
	1970	16	7	26	16
	1971	10	6	11	7
	1972	14	9	11	7
	1973	14	9	11	7

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਡ according to Area and Sex

		ਜੌੜ Total	
ਇਹਾਤੀ Rural	de a maria de la compansión de la compan	ਸ਼ਹਿਰੀ Urb a	
ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	ਪੁਰਸ਼ Male	ਇਸਕ੍ਰੀਆਂ Female
14	15	16	17
28	19	96	88
30	24	96	88
38	30	103	120
36	28	105	120
38	27	124	134
32	28	124	137
38	31	121	140
38	31	121	140

ਸਾਧਨ: ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਬਠਿੰਡਾ। Source Civil Surgeon, Bhatinda.

11. ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ XI. MEDICAL AND HEALTH

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਕਲਿਨਿਕ ਕਿੰਦਰ

Tehsilwise Family Planning Clinics/Centre

កី: No. 11.4

ਤਹਿਸੀਲ∤ਸਾਲ		ਪਰਿਵਾਰ ਹਿ Family Plann	ন্টান্ত বজি ling Clin	ਨਕ/ਕੇ'ਦਰ ics/Centres
Tehsil/Year		ਜੋੜ Total	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸਹਿਰੀ Urban
1		2	3	4
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1961*	2	1	1
	1966	10	5	5
	1967	10	5	5
	1968	10	5	5
	1969	5	4	1
	1970	5	4	1
	1971	5	4	1
	1972	5	4	1
	1973*	5	4	1
ਮਾਨਸਾ Mansa	1961			
	1966	6	4	2
	1967	6	4	2

305

11. ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ XI. MEDICAL AND HEALTH

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਕਲਿਨੀਕ/ਕੇ'ਦਰ

Tehsilwise Family Planning Clinics/Centres

ਨੰ: No. 11.4

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ		ਪਰਿਵਾਰ ਨਿ Family Planni	जिस्त विस्ति ng Clinic	ਕ /ਕੇ'ਦਰ \$/Centres
Tehsil/Year		ਜੰੜ Total	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban
1		2	3	4
	1968	6	4	2
	1969	3	3	***************************************
	1970	3	3	
	1971	3	3	
	1972	3	3	
	1973	3	3	•
ਫ਼ਲ Phul	1961*	1	_	1
	1966	3	2	1
	1967	3	2	1
	1968	3	2	1
	1969	2	2	***
	1970	2	2	

11. ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ XI. MEDICAL AND HEALTH

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਕਲਿਨਿਕ ਕਿੰਦਰ Tehsilwise Family Planning Clinics/Centres

ਨੰ: No. 11.4

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ		ਪਰਿਵਾਰ ਇ Family Plannin	নদান অভি ng Clinic	ਨਕ /ਕੇ'ਦਰ s/Centre
Tehsil/Year		ਜੇੜ Total	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban
	1	2	3	4
	1971	2	2	de constant
	1972	2	2	** *
	1973	· <u>·</u> 2	2	
ਜੋੜ Total	1961	3	1	2.
	1966	19	11	8
	1967	19	11	8
	1968	19	11	8
	1969	10	9	1
	1970	10	9	E
	1971	10	9	7
	1972	10	9	3
	1973	10	9	1

^{਼ *}ਸੂਚਨਾ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।

Source: District Family Planning Officer, Bhatinda.

^{*}The Information relates to 31 March, 1961. ਸਪੂਧਨ: ਜ਼ਿਲਾ ਖਰਿਵਾਰ, ਨਿਯੋਜਨ ਅਫਸਰ ਬਠਿੰਡਾ।

307

11 ਮੌਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

XI MEDICAL AND HEALTH ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਾਂਝਪਨ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਈ.ਯੂ.ਸੀ.ਡੀ. ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ Sterilization Operations and I.U.C.D. Insertions in the District

2. No 115

where Trans	ਬਾਂਝਪਨ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ Sterilization	ਬਾਂਝਪਨ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ Sterilization Operations		
मास Year	ਵਸੈਕਟੋਮੀਜ Vasectomies	ਟੁਬੈਕਟੌਮੀਜ Tubectomies		
1	2	3	4	
1965-66	3,094	State dard many filippy with a millionism manufacturer of the 1.1 to millionism. strangers	7,497	
1966-67	3,179	36	12,882	
1967-68	2,919	124	7,273	
1968-69	588	4,290	1,025	
1 969-70	213	5,647	373	
1970-71	101	2,518	1,370	
1971-72	119	2,227	3,661	
1972-73	1,706	4,813	3,425	
197 3-74	68	1,558	1,492	

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ Source: District Family Planning Officer, Bhatinda.

308

11 ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ XI MEDICAL AND HEALTH

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਆਯੁਰਵੇਇਕ ਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsil wise Ayurvedic and Unani Institutions

ਨੰ: 1	Jo.	11.6	ਚਲਦਾ	contd
-------	-----	------	------	-------

		ਆਯੁਰਵੇਦਿਕ ਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Ayurvedic and Unani Institutions			
ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year		ਆਯੁਰਵੇਇਕ Ayurvedic	ਯੂਨਾਨੀ Una n i	ਜ਼ੋੜ Total	ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ Patients Treated
1		2	3	4	5
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1961	6	umalme	6	• •
Dijatinda	1966	6	_	6	• •
	1967	6		6	
	1968	6	-	6	
	1969	7	garly man	7	
	1970	7	-	7	•
	1971	13	_	13	
	1972	13		13	٥
	1973	13	-	13	

309

11 ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ XI MEDICAL AND HEALTH

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਆਯੁਰਵੇਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsil wise Ayurvedic and Unani Institutions

ਨ:-No. 11.6 ਚਲਦਾ contd

	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ	भाजुतहैप्टि Ayurvedic	ਅਤੇ ਯੂ and Una	ਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾ ani Inst	हां itutions
	Tehsil/Year	ਆਯੂਰਵੈਇਕ Ayurvedic		ਜੇੜ Total	ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ Patients Treated
1		2	3	4	5
ਮਾਨਸਾ Mansa	1961	4		4	• •
	1966	4	-	4	••
	1967	5	-	5	
	1968	5	_	5	• •
	1969	5		5	
	1970	5	_	5	
	1971	6		6	
	1972	6	-	6	• •
	1973	6		6	• •
ਵੂਲ Phul	1961	4	deligna	4	••
	1966	4	-	4	••
	1967	3		3	• •

11 ਮੰਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ XI MEDICAL AND HEALTH ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਆਯੁਰਵੇਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

Tehsil-wise Ayurvedic and Unani Institutions

ਨੰ: No. 11.6 ਸਮਾਪਤ concld

	1772		ਆਯੂਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਣਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Ayurvedic and Unani Institutions			
ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Years		ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ Ayurvedic	जुरुग्ठी Unani	ਜੋੜ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ Total ਮਰੀਜ਼ Patients Treated		
1	Origina to a trime of Matthews 6	2	3	4	5	
	1968	3		3		
	1969	4	7	4		
	1970	4	-	4		
	1971	7	-	7		
	1972	7	_	7		
	1973	8		8		
នៃ Cot	1961	14		14		
LOL	1966	14		14		
	1967	14	_	14		
	1968	14		14		
	1969	16	-	16		
	1970	16		16		
	1971	26	. 7	26	• •	
	1972	26		26		
	1973	26	1	27		

ਸਾਧਨ : ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: Civil Surgeon, Bhatinda.

XI. ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ MEDICAL AND HEALTH

11 ਮੈਡੀਕਲ XI MEDICAL ਤਹਿਸੀਲ ਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsil-wise patients treated in

ล์: No.	11,7 ਚਲਦਾ <i>cont</i>		patients treated in
ਤਹਿਸੀਲ		ਸਾਲ	ৰুন্ত হি ন্তান Total patients
Tehsil		Year	নুস হিপাবরী Persons
1			2
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		1966	1,55,437
рианиса		1967	1,60,421
		1968	1,63,333
•		1969	1,89,763
		1970	2,07,960
		1971	2,08,020
		1972	1,94,904
		1973	1,91,810

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ Medical Institutions

ਬਾਲਗ Adults		ਬੱਚੇ Children
ਪੁਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	
3	4	5
64,954	49,288	41,195
57,106	59,139	44,176
63,076	57,397	42,860
73,596	72,449	43,718
88,472	75,642	43,846
81,491	86,800	39,729
79,435	69,580	45,889
81,119	66,925	43,766

11. ਮੈਡੀਕਲ XI. MEDICAL ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsil wisepatients treated in

	~ ~			. 7
$\mathbf{x}$.	No	117	ਹਲਹਾ	contd
() (	110.	11,,	CC) C	contd

		ৰূস হি জন Total patients	
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ Year	ਕੁਲ ਵਿਅਕਤੀ Persons	
1		2	
ਮਾਨਸਾ ਮਾਨਸਾ	1966	68,807	
Mansa	1967	74,832	
	1968	88,355	
	1969	95,185	
	1970	1,03,062	
	1971	1,18,092	
	1972	1,20,881	
	1973	1,19,653	

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਪੂਰੀ

ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ Medical Institutions		(ਗਿਣਤੀ) (Number)	
ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ Treated			
ਬਾਲਗ Adults		ਬੱਚੇ Children	
ਪੁਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Females		
3	4	5	
24,101	21,880	22,826	
28,215	26,411	20,206	
32,448	32,731	23,176	
36,162	35,975	23,048	
37,712	37,922	27,428	
43,531	47,164	27,397	
41,033	47,015	32,833	
41,030	48,174	3 0 . 449	
	·		

11. ਮੈਡੀਕਲ IX. MEDICAL ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsilwise Patients treated in

ਨੰ: No. 11.7—ਚਲਦਾ contd

ਤਹਿਸੀਲ	ਸਾਲ			ਦਾਖਲ ਮਰ In-Patie	
Tehsil	Year	ਕੁਲ ਵਿਅਕਤੀ Persons		ਾਲਗ lults	ਬੱਦੇ
			ਪੁਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	Children
1		6	7	8	9
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1966	4,388	1,808	2,025	555
2,	1967	5,126	1,433	2,904	789
	1968	6,493	1,950	3,099	1,444
	1969	7,710	2,886	3,687	1,137
	1970	6,550	2,482	3,289	779
	1971	5,908	1,856	3,375	677
	1972	6,118	1,979	3,202	937
	1973	7,654	3,030	3,742	882

ਅਤੇ ਸਿਹਤ

AND HEALTH ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਗੈਜ Medical Institutions

~~_~~	<u></u> .		
	ਆਊਟ-ਡੌਰ ਮ Out-Patie		
ਕੁਲ ਵਿੱਅਕਤੀ	ਬਾਲਾ Adu		ਬੱਚੇ
Persons	ਪੁਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	Children
10	11	12	13
1,51,049	63,146	47,263	40,640
1,55,295	55,673	56,235	43,387
1,56,840	61,126	54,298	41,416
1,82,053	70,710	68,762	42,581
2,01,410	85,990	72,353	43,067
2,02,112	79,635	83,425	39,052
1,88,786	77,456	66,378	44,952
1,84,156	78, 089	63,183	4 2,884

11. ਮੈਡੀਕਲ XI. MEDICAL ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsilwise Patients treated in

ਨੇ: No. 11.7—ਚਲਦਾ contd

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year		ਕੁਲ ਵਿਅਕਤੀ Persons			ਬੱਢੇ Children
		1 61 80 11 8	ਪ੍ਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Female	
1		6	7	8	9
ਮਾਨਸਾ	1966	1,698	795	723	180
Mansa	1967	1,755	844	764	147
	1 968	2,502	985	1,198	319
	1969	2,659	1,126	1,301	232
	1970	3,203	1,165	1,607	431
	1971	3,676	1,400	1,840	436
	1972	3,669	1,184	1,922	563
	1973	3,359	1, 251	1,703	405

ਅਤੇ ਸਿਹਤ

AND HEALTH ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ Medical Institutions

ਆਊਟ-ਡੌਰ	ਮਰੀਜ਼
Out-pat	ients

		ਬੱਚੇ
ਪੁਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	Children
11	12	13
23,306	21,157	22,646
27,371	25,647	20,059
31,463	31,533	22,857
35,036	34,674	22,816
36,547	36,315	26,997
42,131	45,324	26,961
39,849	45,093	32,270
39,779	4 6,471	30,044
	Ac	Males Females 11 12 23,306 21,157 27,371 25,647 31,463 31,533 35,036 34,674 36,547 36,315 42,131 45,324 39,849 45,093

11 ਮੈਡੀਕਲ XI MEDICAL ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsil-wise Patients treated

ਨੈ: No. 11.7 ਚਲਦਾ—contd-

	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ	Total Patients
	Tehsi!/Year	ਕੁਲ ਵਿਅਕਤੀ Persons
ĭ		2
ਵੂਲ Phul	1966	34,574
Pitti	1967	46,859
	1968	61,559
	1969	51,847
	1970	64,626
	1971	50,625
	1972	53,849
	1973	70,828

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ in Medical Institutions

•		
ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ treated	EN.	
ਬਾਲਗ Adults		
ਪਰਸ Males	ਇਸਤਹੀਆਂ Females	ਬੱਚੇ Children
The second sets represent one circum, over supplies one company was substituted.	4	5
10,461	13,898	10,215
17,233	17,195	12,431
22,094	21,712	17,753
18,151	2 0,066	13,630
22,295	24,933	17,398
17,086	21,329	12,210
18,110	17,783	17,956
24, 629	30 , 74 1	1 5,4 58

।। ਮੈਡੀਕਲ XI MEDICAL ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੇਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsil-wise Patients treated

÷.	TAT		ਚਲਦਾ—contd.
α :	140.	11.7	deti—conta.

	and the second second	ਕੁਲ ਇਲਾਜ Total Patients	
	ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Year	ਕੁਲ ਵਿਅਕਤੀ Persons	
1	1	2	
ਜੌੜ Total	1966	2,58,813	
	1967	2,82,112	
	1968	3,13,247	
	1969	3,36,795	
	1970	3,75,648	
	1971	3,76,737	
	1972	3,69,634	
	1973	3,82,291	

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALITH ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ in Medical Institutions

ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ treated		
ਬਾਲਗ Adults		ยัชิ Children
ਪਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆ Females	
3	4	5
99,516	85,066	74,236
1,02,554	1,02,745	76,813
1,17,618	1,11,840	84,789
1,27,909	1,28,490	80,396
2,48,479	1,38,497	88,672
1,42,108	1,55,293	79,336
1,38,578	1,34,378	96,678
1,4 6,778	1,4 5,840	89, 673

11 ਮੈਡੀਕਲ XI. MEDICAL ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ Tehsilwise Patients treated

ਰੰ: No.	11 - 7 ਚਲਦਾ-	-cont d.		name of contrast	.,
ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	ਸਾਲ Year	ਦਾਖਲ ਮਰੀਜ਼ In-patients			
		ਕੁਲ ਵਿਅਕਤ Persons	ਬਾਲਗ Adu		ਬੱਚੇ Children
			ਪ੍ਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	Children
	1	6	7	8	9
ਵੁਲ Phul	1966	702	230	395	77
	1967	1,115	534	442	139
	1968	983	364	515	104
	1969	1,038	458	478	102
	1970	889	335	458	96
	1971	933	266	562	105
	1972	1,152	252	839	61
	1973	1,357	3 54	902	101

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ in Medical Institutions

			(21333333)	
	ਟ੍ਰੇਟ-ਡੌਰ ਮਰੀਜ਼ t-patients			
ਕੂਲ ਵਿਅਕਤੀ	ਬਾਲਰ Ad	ग ults	ਬੱਚੇ Children	
Persons	ਪੁਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	Children	
10	11	12	13	
33,872	10,231	13,503	10,138	
45,744	16,699	16,753	12,292	
60,576	21,730	21,197	17,649	
50,809	17,693	19,588	13,528	
63,737	21,960	24,475	17,302	
49,692	16,820	20,767	12,105	
52,697	17,858	16,944	17,895	
69,471	24,275	29,839	15,357	

11 ਮੈਡੀਕਲ XI. MEDICAL ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਜਥਾਵਾਂ Tehsilwise Patients treated

ਨੇ: No. 11.7—ਸਮਾਪਤ concld-

ਤਹਿਸੀਲ/ਸਾਲ Tehsil/Ye	аг		ਦਾਖਲ ਮਰੰ In-patie		
	7	ਕੁਲ ਵਿਅਕਤੀ Persons	ਬਾਰ Ad	डव ul t s	ਬੱਚੇ Children
			ਪੁਰਸ਼ Males	ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ Female	cs
1		6	7	8	9
ਜੇੜ Total	1966	6,788	2,833	3,143	812
1000	1967	7,996	2,811	4,110	1,075
	1968	9,978	3,299	4,812	1,867
	1969	11,407	4,470	5,466	1,371
	1970	10,642	3,982	5,354	1,306
	1971	10,517	3,522	5,777	1,218
	1972	10,939	3,415	5,963	1,561
	1973	12,370	4,635	6,34	7 1,388

ਅਤੇ ਸਿਹਤ AND HEALTH ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਮਰੀਜ਼ in Medical Institutions

ਗਿਣਤੀ (Number)

	ਟ-ਡੋਰ ਮਰੀਜ਼ t-patients		
ਕਲ ਵਿਅਕਤੀ		ਤਗ dults	ਬੱਚੇ Children
Persons	ਪੁਰਸ਼ Males	ਇਸਤਰੀਆਂ Females	
10	11	12	13
2,52,030	96,683	81,823	73,424
2,74,116	99,743	98,635	75,738
3,03,269	1,14,319	1,07,028	81,922
3,25,388	1,23,439	1,23,024	78,925
3,65,006	1,44,497	1,33,143	87,366
3,66,220	1,38,586	1,49,516	78,118
3,58,695	1,35,163	1,28,415	95,117
3,69,921	1,42,143	1,39,493	88,285

ਸਾਧਨ : ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਬਠਿੰਡਾ। Source : Civil Surgeon, Bhatinda.

ਸੈਕਸ਼ਨ 12

ਸਿੱਖਿਆ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤਿੰਨ ਸਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:—

ਸਾਰਣੀ 12.1 : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ 15 ਮਈ, 1974 ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 12.2: ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਖਿਆ ਸੱਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 15 ਮਈ, 1974 ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਮਰਦਾਂ, ਇਸਤਰੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਅਸਿੱਖਿਅਕ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 12.3 : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ 15 ਮਈ, 1974 ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਵਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

329

SECTION XII

Education .

In this section data in respect of educational institutions have been given in three tables.

Table 12.1 classifies tehsilwise number of recognised educational institutions in Bhatinda district on 15-5-1974.

Table 12.2 gives the institution-wise number of male and female. trained and untrained teachers working as on 15.5.1974 in recognised schools in Bhatinda district.

Table 12.3 presents data regarding number of students on roll on 15-5-1974 in Bhatinda district. Separate details of students belonging to Scheduled Castes have also been given.

XII. fifthi EDUCATION

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਾਨਤ ਾਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Tehsilwise Number of Recognised Institutions (15 ਮਈ, 1974 ਦੀ ਸਥਿਤੀ) (As on 15 May, 1974.)

ở: No. 12.1

प्रैमच' ची विमान Type of Institution	ion		जीयमील Tehsil	ii	
		धिउँडा Bhatinda	нънг Мапsa	gr Phul	ਜੇੜ Total
The state of the s	Command - may approxima to the restar happy	2	3	4	5
and a supplementation of the supplementary and s					
ਤਿ ਵਿਗਿਆਨ ਕਾਲਜ	:	7	က	0-90	æ
Arts and Science Colleges					
बाभवम बाछन	:	**************************************	Ì		ł
Commerce College					
ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕਾਲਜ	:	P b s	1 1	1 5	i
College of Physical Education					
ਮਧਿਆਪੁਕ ਸਿਖਿਆ ਕਾਲਜ		a de la composição de l	***************************************	1	i
Feacher Training College		ŧ.	c	i	۲
ביים אמשטו אמיפ	:	c	`1	į	•
Higher Secondary Schools					

		ਰ, ਬਠਿੰਡਾ।	ਸਾਧਨ: ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ।	कः सिरु	H	į
298	83	258	257		ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਆਂ Total Institutions	1
				;	13. ਅਸਮਰਥ ਅੰਗਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ Schools for Handicapped	13
24	!	-	-		12. ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. I. T. I.	12
1	•	ì	į	:	11. ਜੇ.ਬੀ.ਟੀ. ਸਕੂਲ J. B.T. Schools	=
4.0		!	1	:	10. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਸਕੂਲ Schools for Physical Education	×
ì	j	1	; ; ;		ग्री-ग्रांशिमवी मब्स Pre-Primary Schools	6
517	45	961	174		. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ Primary/Junior Basic Schools	∞i
70	<u> </u>	28	178		. দিহন/দীনীশত ঘদিন দৰুত্ত Middle/Senior Basic Schools	7
96	23	87	57		6. ਹਾਈ/ਪੌਸਟ ਬੰਸਿਕ ਸਕੂਲ High/Post Basic Schools	9

ਸਾਧਨ: ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ। Source: District Education Officer, Bhatinda

12 ਸਿਖਿਆ XII. EDUCATION ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੀ ਗਿਣਤੀ Number of Teachers in Recognised Schools (15 ਮਈ, 1974 ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

(As on 15 May, 1974)

δ: No. 12.2

हेउहे Particulars

-Total Male ਜੌੜ ਇਸਤਰੀਆਂ Female ਜੌੜ Untrain-E 92 **₹**0-Frain-£, £2 eq Total-Untrain-· 전인-29,2 Trailt-E P2 भवस ed

1,373 286 282 805 . l 1,373 286 282 805 3,078 1,048 575 1,455 4 1 3,078 1,048 1,455 575 Pre-Primary/Primary/Junior Basic Schools भिज्ञ|मीठीभव बेंगिय मब्छ High/Hr. Secondary/Post-Basic Schools Middle/Senior Basic Schools ਹਾਇ/ਹਾਇਰ ਸੈਕੈਡਰੀ/ਪੁੱਸਟ-ਬੇਸਿਕ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਜੁਨੀਅਰ ਬੇਸਕ ਸਕੂਲ ਜੌੜ Total

ਸਾਧਨ: ਜਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source; -District Education Officer, Bhatinda.

32,439 20,755 11,684

... 1,61,758 98,394 63,364

नेत्र Total

ਸਾਧਨ: ਜ਼ਿਲਾ ਸਿਖਿਆ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: -- District Education Officer, Bhatinda.

12 मिथिभ XII. EDUCATION भरतन प्यत्र मबुक्षां हिंच हिन्छिभारची Number of Students in Recegnised Schools

(15 ਮਈ, 1974 ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

(As on 15 May, 1974)

ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ Boys Girls belonging to Scheduled Castes 2,345 3,412 Number of Students ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 3,639 7,439 वज्ञीकां मंज Girls Total 5,984 110 10,851 24,466 15,494 27,122 1,039 25,162 14,425 10,737 2.896 ... 73,214 46,092 T, W Total Boys 59,447 34,981 ਅਨੁਮੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਸਮੇਤ Number of all the **ਵਿਦਿਆ**। उसी Students High/H. Secondary/Post-Basic Schools ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ/ ਜੁਨੀਅਫ ਬੇਸਕ ਸਕੂਲ Pre-Primary/Junior Basic School Middle/Senior Basic Schools ਹਾਈ/ਹਾਇਰ ਸਕੰਡਰੀ/ਪੌਸਟ ਬੇਸਕ ਸਕੂਲ ਮਿਡਲ ਸਿੀਨੀਅਟ ਬਸਿਕ ਸਕਲ няч Institution Colleges No. 12.3 वास्त्रम ٠Ю લં *ن*

ਸੋਕਸ਼ਨ 13

ਸਹਿਕਾਰਤਾ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸਾਰਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਰਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿ-ਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਅਧੀਨ ਕੌਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਨੀ 13.1 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਣ**ਤੀ,** ਮੈੱਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪੁੰਜੀ ਆਦਿ ਸਾਲ 1965-66 ਤੋ**ਂ** 1973–74 ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਨੀ 13.2 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਲ 1973–74 ਲਈ ਦਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਨੀ 13.3 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਗਤੀ ਸਾਲ 1973 74 ਲਈ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

SECTION XIII

Co-operation

This section contains three tables showing the working of the Co-operation movement in Punjab.

Table 13.1 depicts the number of societies, their membership and working capital for the years 1965-66 to 1973-74 in Bhatinda District.

Table 13.2 presents tehsilwise number of various types of societies in Bhatinda District as on 30.6.74.

Table No. 13.3 shows tehsilwise general progress of total Cooperative Societies in the year 1973-74. 13. ਸਹਿਕਾਰ XIII. Co-ope ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ Number of Cooperative Societies,

ช้: No. 13·1		•		,
ਵੇਰਵਾ		1965-66	1966-67	1967~68
Particulars				
1		2	3	4
1. ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		1,671	1,686	1,645
No. of societies				
2. ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		132	144	150
Membership				
3. ਹਿੱਸਾ ਪੰਜੀ (ਲੱਖ ਰੁ [ੰ] ਪਏ)		81	86	253
Share Capital (Lakh Rs.)				
4. ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ)		123	124	259
Owned Funds (Lakh Rs)				
5. ਕਾਰਜ ਪੰਜੀ (ਲੱਖ ਰੁਪਏ)		519	519	896
Working Capital (Lakh Rs)				
6. ਆਬਾਦੀ (ਲੱਖ)		11.77	12.01	12,26
Population (lakh)*				
7. ਇਕ ਲੇੱਖ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		142	140	134
No. of Societies per lakh				
Population				
8. ਇਕ ਸੌ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਬਰਾਂ ਦੰ	ी ਗिर	ਣਤੀ 112	120	122
No. of Members per 100 Popu				
9. ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕੰਤੀ ਔਸਤ ਪੁੰਜੀ (			43	73
Per capita working capital (		,		
ਵੋੜ —1 ਸ਼ਾਲ 1965–66 ਤੋਂ 1971–72 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆ			~~र्गा करोड~~ ़	प्राप्ता हर है।

ਨੋਟ.—1. ਸਾਲ 1965–66 ਤੋਂ 1971–72 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤਹਿਸੀਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
Note: 1. Figures for the years 1965–66 to 1971–72 are
inclusive of Faridkot Tehsil.

2. * ਅੱਧ ਸਾਲ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਬਾਦੀ 1961 ਤੋਂ 1971 ਦੀ ਜੰਨ-ਸੰਖਿਆ, ਜਨਮ ਦਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. Mid year population has been worked out on the basis of growth rate of population for 1961 to 1971.

3. ਸਾਲ 1970–71 ਤੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ, ਮਲਕੀਅਤੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਭਾਵਾਂ ਤੋਂ' ਰਹਿਤ ਹਨ।

3. Share capital Owned funds and Working capital up to 1970-71 are exclusive of Industrial Societies.

ਤਾ ration ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ their Membership, Working Capital in Bhatinda District

1968-69	1969-70	1970-71	1971-72	1972-73	1973-74
5	6	7	8	9	10
1,670	1,693	1,812	1,827	1,257	1,297
158	159	166	171	132	135†
240	205	254	383	292	223
278	312	350	407	296	32 9
1,428	1,443	1,629	2,246	1,369	1,440
12.51	12.77	13.03	13.29	10.64	10.87
133	133	139	137	118	119
126	125	127	129	124	124
114	113	125	169	129	132

ਸਾਧਨ : 1. ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ।

2. ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: Assistant Registrar, Co-operative Societies Bhatinda, and Mansa.

2. Inspector, Industrial Co-operative Societies, Bhatinda.

†ਸੋਧੇ ਹੋਏ। †Revised

13. ਸਹਿਕਾਰਤਾ

XIII. Co-operatives

ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂ'ਕ

Tehsilwise Number of Societies & Banks.

(30 ਜੂਨ, 1974 ਦੀ ਸਥਿਤੀ)

	_	1374 (17)		
ភ៌: No. 13.2	(As or	a 30th	June,	1974)
'ਵੇਂ ਰਵੇਂ	ਬਠਿੰਡਾ	חוצעוו	근짜	ਜੌੜ
Particulars	Bhatinda			
	Diatilida	(VIALISA	1 1141	10141
1	2	3	4	5
I. ਕਰਜਾ ਸਭਾਵਾਂ				
Credit Societies				
1. ਰਾਜ ਤੇ ਕੇ ਦਿਹੀਂ ਬੈਂ ਕ ਤੇ ਬੈਂ ਕ ਜੁਨੀਆ ਸ਼ਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਆਂ ਸ਼ਹੀਆਂ ਕਰੋਂ ਬੈਂ ਕ ਜੁਨੀਆਂ ਸ਼ਹੀਆਂ ਸ਼ਹੀ	('yr 1			
				1
State and Central Bank	K			
& Bank Unions				
2. ਕੇ'ਦਰੀ ਤੇ ਭੇ' ਰਹਿਤ ਬੈਂਕ			tradeste.	
Central Land Mortgage	е			
Banks				
	315	234	94	643
Agricultural Societies				
4. ਗੈਰ-ਜਰਾਇਤੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ	41	31	7	79
Non-Agricultural Credi	t			
Societies				
5. ਮੁਢਲੇ ਭੇਂ ਰਹਿਤ ਬੈਂਕ	1	1	1	3
Primary Land Mortgag	ge			
Banks				
6. ਉਦਯੰਗਿਕ ਬੈ'ਕ				_
Industrial Banks				
II ਗੈਰ ਕਰਜ਼ਾ ਸਭਾਵਾਂ				
Non-Credit Societies				
1. ਮਾਰਕਿਟੰਗ [ੰ]	14	4	1	19
Marketing				
2 ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਜਾ				
Sugarcane Supply				
Dagaren o Dakhij				

13. ਸਹਿਕਾਰਤਾ XIII. Co-operation ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ

Tehsilwise Number of Societies & Banks

(30 ਜੂਨ, 1974 ਦੀ ਸਥਿਤੀ) (4 - - - 2041 ਸ਼ਿਸ਼ਤ 1074)

ਨੰ	No. 13.2	(1	(As on 30th June, 1974)					
	ਵੇਰਵੇ Particulars			ਮਾਨਸਾ Mansa				
	1		2	3	4	5		
3.	ਦੁਧ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਜ਼ਾ Milk and Dairy Supp	 Iv	14	14	3	31		
4.	ਕਪੜਾ ਬਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ Weavers Societies		13	7	2	22		
	ਖਪਤਕਾਰ ਸਭਾਵਾਂ Consumer Stores		24	2		26		
	ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ Housing Societies	•••	10	5	3	18		
	हार्ग प्रवास Societies	•••	20	10	13	43		
8.	ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ Labour and Construction Societies		25	20	4.	49		
9.	ਹੋਰ Others		186	142	35	363		
	तेत्र Total		664	470	163	1, 29 7		

ਸਾਧਨ: 1-ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਮਾਨਸਾ।
Source: 1 Assistant Registrar, Co-optative Societies,
Bhatinda & Mansa.

2.-ਇਨਸਪੈਕਟਰ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਬਠਿਡਾ। Inspector, Industrial Co-operative Societies, Bhatinda.

13. ਸਹਿਕਾਰਤਾ XIII. Co-operation ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਆਮ ਪ੍ਰਗਤੀ ਸਾਲ 1973-74

Tehsilwise General Progress in 1973-74

ਨੰ: No. 13.3

ਵੇਰਵੇ Particulars		ਤਹਿਸੀਲ ੂ Tehsil				
	Bha		ਮਾਨਸਾ Mansa		ਜੋੜ Total	
1		2	3	4	5	
1. ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of Societies 2. ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ (00,000) Membership (00,000) 3. ਵਿਉਪਾਰਕ ਟਰਨ ਓਵਰ Business Turnover 4. ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ Percentage of Villages		664 68	470 45 	163 22 	1,397 135	
Served (ੳ) ਜਨਰਲ ਲਾਈਨ ਸਭਾਵਾਂ General Line Societies		100.00	100.00	100.00	100.00	
(প) ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਭਾਵਾਂ Industrial Societies		31.53	15.90	10.53	21.24	
5. ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ Percentage of Popula- tion Served		70.67	52.02	62.22	61.97	

ਸਾਧਨ : ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਮਾਨਸਾ (ii) ਇਨਸਪੈਕਟਰ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: Assistant Registrar, Co-operative Societies, Bhatinda & Mansa.

(ii) Inspector, Industrial Co-operative Societies, Bhatinda

ਸੈਕਸ਼ਨ-14

ਟਰਾਂਸਪੌਰਟ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ

ਸਾਰਣੀ 14.1 ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1966 ਤੋਂ 1973 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਈਆਂ ਮੌਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ 1966 ਤੋਂ 1970 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੋ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੌਟ ਤਹਿਸੀਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 14.2 ਸਾਲ 1950–51, 1955–56, 1960–61 ਅਤੇ 1965–66 ਤੇ**ੰ** 1973–74 ਵਿੱਚ ਲੌਕ ਨਿਰਮਾਨ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਦੇਖ ਭਾਲ ਅਧੀਨ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

SECTION XIV

Transport and Roads

Table 14.1 shows the number of different types of motor vehicles registered in Bhatinda District during the calendar years 1966 to 1973.

Figures for the years 1966 to 1970 are of the erstwhile Bhatinda District and are inclusive of Faridkot Tehsil.

Table 14.2. indicates the road length maintained by the Public Works Department during the years, 1950-51, 1955-56, 1960-61 and 1965-66 to 1973-74.

14. ਟ੍ਰਾਂਸਪੌਰਟ ਅਤੇ XIV: TRANSPORT ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈਆਂ ਵੱਖ Number of different Types of Motor

ਨੰ: No. 14.1

				ਦੇ ਦੌਰਾਨ registere	
ਸਾਲ Ye ar		ਕਾਰਾਂ Cars	ਜੀਪਾਂ Jeeps	ਟਰੱਕ Trucks	ਟੈਕਸੀਆਂ Taxies
1		2	3	4	5
1966*		10	8	8	1
1967*	•••	15	10	11	2
1968*	•••	16	29	57	
1969*		22	29	33	
1970*	•••	32	45	46	
1 971	•••	56	31	73	
1972	•••	38	48	96	
1973	•••	52	38	74	

^{*} ਅੰਕੜੇ ਪੁਰਾਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ, ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮੇਤ ਹਨ।

^{*}Figures are of the erstwhile Bhatinda District and inclusive of Faridkot Tehsil

ਸੜਕਾਂ

AND ROADS

ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੈਟਰ ਗੱਡੀਆਂ Vehicles Registered in the District

		ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ Motorcycles		Miscella-	ਜੋ Tot
6	7	8	9	10	1
136	9	35		3	2
140	11	36	1	5	2
194	3	115	met de	5	41
335	5	138	14	1	5
742	15	285	40	-015	1,20
487	20	304	18		98
672	5	328	14	1	1,20
1,696	4	350	11	5	2,2

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ । Source : District Transport Officer, Bhatinda.

14. ਟਰਾਂਸਪੌਰਟ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ XIV TRANSPORT AND ROADS

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਲੌਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਸੰਸਥਥਾਵਾਂ ਵਲੇ' ਦੇਖਭਾਲ ਅਧੀਨ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ

Road Length maintained by the Public Works Department and Local Bodies in the District

(ਕਿਲੌਮੀਟਰ) ਨ : No. 14.2 (Kilometres)

ਸਾਲ Year	ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਨ Road Lo		ਜੰੜ Total	
		ਕੱਚੀਆਂ Unmetalled		

	101	etanica O	Hilletaned	Khometres	IVITIES
1		2	3	4	5
1950- 51		177	45	222	138
1955-56		275	~	275	171
1960-61		562	122	684	424
1965~66	• • •	711	36	747	463
1966-67		732	17	749	464
196768		736	17	753	467
196869		849	~-	849	526
1969-70		993		993	616
1970-71		1,176		1,176	729
1971-72	• • •	1,005		1,005	623
1972-73		1,419		1,419	880
1973-74		1,673	298	1,971	1,2 22

ਨੌਟ .—ਸਾਲ 1970~71 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲ ਫਰੀਦਕੌਟ ਦੇ ਐਕੜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Note. -- The figures up to 1970-71 are inclusive of Faridkot Tehsil.

ਸਾਧਨ : ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਲੌਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਸੜਕਾਂ), ਪੰਜਾਬ।

Source: Chief Engineer, P. W. D. (B. and R.) Punjab.

ਸੰਕਸ਼ਨ---15

ਅਦਾਲਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੋ ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 15.1 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਸਾਲ, 1966 ਤੇ 1973 ਤੱਕ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਅਤੇ ਦਰਜ਼ਾਵਾਰ ਜ਼ਰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 15.2 ਮਿਤੀ 31 ਦਸੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪੌਸ**ਟਾਂ** ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

SECTION XV

JUDICIAL AND ADMINISTRATIVE

This section contains two tables.

Table 15.1 shows category-wise number of crimes in Bhatinda district for the years 1966 to 1973.

Table 15.2 depicts tehsilwise number of police stations and Police Posts as on 31st December, 1973 in Bhatinda district.

15. ਅਦਾਲਤੀ ਅਤੇ XV JUDICIAL AND ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ Incidence of Crimes in the

ਨੇ No: 15.1

ਸਾਲ Year	F	ਕਤਲ Murder i		ਸੈਨ Bur- glary		ਲੁੱਟਮ Robbe	াব e ry
				Hı	ਧਾਰਣ Ordinary		
1		2	3	4	5	6	7
1966		65		141	189	18	8
19 76	***	77		153	183	13	7
1968	•••	89	date page	151	173	19	6
1969	•••	76		114	157	13	4
19 70		55	~	76	178	9	2
1971	•••	91	1	82	167		3
1972	***	76		110	144	make unlike	5
1973		81		115	146		2

ਨੌਟ:—ਸਾਲ 1971 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। Note:—Up to the year 1971 the figures are inclusive of Faridkot Tehsil.

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ **ADMINISTRATIVE** ਜੁਰਮ District

ਅਗਵਾ Kid- napping	ਦੰਗਾ ਫਸਾਦ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ Rioting or unlawful Assembly	Culp- pable	ਸਿੱਕੇ ਬਣਾਉਣਾ Coining	ਫੁਟਕਲ Misc.	ਜੌੜ Total
8	9	10	11	12	13
21		12	der - barry	651	1,105
18	2	21		556	1,030
25	2	15		605	1,085
23	-	23	_	528	938
22	2	28		518	890
26	2	17	-	552	944
23	1	3		462	824
20	1	19		531	915

ਸਾਧਨ : ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੇਟ ਪੁਲਿਸ, ਬਠਿੰਡਾ। Source : Senior Superintendent of Police, Bhatinda.

15. ਅਦਾਲਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਬੰਧਕੀ XV Judicial and Administrative ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਂਕੀਆਂ Tehsilwise Number of Police Stations and Police Posts in the District

ਨੰ: No. 15.2

	ਤਹਿਸੀਲ Tehsil	As (	ਦੰਸੰਬਰ, 1973 on 31st D ਤਸ ਸਟੇਸ਼ਨ Stations	ecember ਪੁਲਿਸ ਚੌਂਕੀ	Ŋİ	ਜੋੜ Total
	1		2	3		4
1. 2.	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda ਮਾਨਸਾ Mansa		7		2	9
3.	ਵੂਲ Phul		3		1	4
	ਜੇੜ Total		17		3	20

ਸਾਧਨ:--ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੌਟ ਪੁਲਿਸ, ਬਠਿੰਡਾ।

Source: Senior Superintendent of Police, Bhatinda.

ਸੈਕਸ਼ਨ-16

ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ, ਜ਼ਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ/ਨਗਰ– ਪਾਲਕਾਵਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ, ਵਸੌਂ, ਬਣਤਰ, ਮੈੱਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈੱਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.1 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1965-66 ਤੋਂ 1973-74 ਤੱਕ ਦਾ ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ **ਦੀ** ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਡਾਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.2 ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀਆਂ 11 ਨਗਰਪਾਲਕਾਵਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈੱਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਸਾਲ, 1965-66 ਤੋਂ 1973-**74** ਲਈ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 16.3 ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੀ ਰਿਣ**ਤੀ** ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈੱਬਰ ਸ਼ਿਪ 1965–66 ਤੋਂ 1973–74 ਲਈ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SECTION XVI

LOCAL BODIES

This section contains three tables in which statistics are given regarding area, population, number of members, income and expenditure of Zila Parishad, Local Bodies in Bhatinda district. Number of local bodies in Bhatinda district, number of Panchayats and Panchayat Samitis and their membership has also been given in this Section.

Table 16-1 presents data for the years, 1975-66 to 1973-74 regarding Zila Parishad of Bhatinda district.

Table 16.2 shows the number of members, official and non-official, income and expenditure of eleven Municipal Committees of Bhatinda district for the years 1965-66 to 1973-74.

Table 16.3 depicts number of Panchayats and Panchayat Samitis and their membership in Bhatinda district for the years, 1965-66 to 1973-74.

÷ No

16. ਸਥਾਨਿਕ XVI Local ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਖੇਤਰ, ਵਸੇਂ', ਬਣਤਰ, Area, Population, Constitution, Income and

ิธ์: No. 16.1			· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
ਵੇਰਵੇ Parti c ulars	1965~66	1966-67	1967-68	1968-69
1	2	3	4	5
ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ				
ਅੰਦਰਲਾ ਖੇਤਰ				
(ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ)	6,843	6,843	6,843	6,843
Area within Zila				
Parishad limits				
(sq. kilometres)				
ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ		(0.15)		
ਅੰਦਰਲੀ ਵਸੌ'	9,15,972	9,15,972	9,15,972	9,15,972.
Population with-				
in Zila Parishad Limits*				
ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂ ਬਰਾਂ				
ਦੀ ਗਿਣਤੀ				
Number of				
Members of				
the Zila Parishad				
ਸਰਕਾਰੀ Official	1	1	1	1
ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ	52	53	53	53
Non-Official				
ਜੌੜ Tota]	53	54	54	54
	0.00.000	10.50.400	0.00.015	
ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ (ਰੁਪਏ) Total Income (Ps)	9,03,603	10,58,483	6,28,917	7,35,311
Total Income (Rs) ਕੱਲ ਖਰਚ (ਰੁਪਏ)	5,78,433	9,99,163	4,89,266	5,06,424
Total expenditure(F		<i>5</i> ,89,100	9,00,400	7,00,724
*ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅੰਕ	⇒ 1901\1	ਦਾ ਸਰਦਸ਼ ਸ਼ੁਮ	ויטו פי איעים	2 162 05

^{&#}x27;ਆਬਾਦਾ ਦ ਅਕੜ 1961–71 ਦਾ ਸਰਦਸ ਸ਼ੁਸਾਰਾ ਦ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

^{*}Population figures based on 1961-71 Census.

ਸੰਸਥਾਵਾਂ **Bodies** ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ Expenditure of Zila Parishad in the District

1973-74	1972-73	1971-72	1970-71	1969-70
10	9	8	7	6
5,511	5,511	5,511	6,928	6,928
8,42,977	8,42,977	8,42,977	10,51,281	9,15,972
ł	1	1	1	1
	38	39	40	49
1	39	40	41	50
5,20,254	6,60,980	8,25,449	11,86,857	8,25,988
6,43,281	5,56,256	7,68,500	10,13,864	11,99,623

ਸਾਧਨ:—ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਬਠਿੰਡਾ । Source : Secretary, Zila Parishad, Bhatinda.

16 ਸਥਾਨਿਕ XVI Local ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਆਬਾਦੀ, Number, Population, Constitution, Income and ਨੰ: No. 16.2

दतके Particulars	196566	1966-67	1967-68
	2	3	4
 ਨਗਰ ਪਾਲਕਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ . Number of Municipa Committees *ਨਗਰ ਪਾਲਕਾਵਾਂ ਦੀ ਹੱਦਾਂ ਵਿਚ 	ıI	11	11
2. ਨਗਰ ਪਾਲਕਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾ । ਵਿਚ ਆ'ਉਂਦੀ ਵਸੋਂ *Population within Municipal Committee lin 3. ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ— Number of Members ਸਰਕਾਰੀ Official	1,47,551 nits	1,47,551	1,47,551
ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ Non-official	107	95	129
ਜੌੜ (I+II) Total	107	95	129
ਆਮਦਨ (ਰ_ਪਏ) Income (Rs)	31,48,746	28,36,732	41,43,162
ਖਰਚ (ਰੁਪਏ) Expenditure (Rs)	31,36,784	28,30,313	35,69,719

^{*}ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 1961–71 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰਾਜ ਅੰਕੜਾ ਸਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

^{*}Population figures are based on the population figures given in the State Statistical Abstracts and are on the basis of 1961-71 Census.

ਸੰਸਥਾਵਾਂ **Bodies** ਬਣਤਰ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ Expenditure and Municipal Committees in the District

1973-74	1972-73	1971-72	1970-71	1969-70	1968-69
10	9	8	7	6	5
11	11	11	11	11	11
1,82, 274	1,82,274	1,82,274	1,82,274	1,47,551	1,47,551
		1	1		40,00
133	160	116	115	127	127
133	160	117	116	127	127
87,51,098	82,09,092	63,27,516	66,98,150	40,41,405	48,2 4,150
88,35,150	67,04,502	63,88,706	63,95,566	43,34,461	51,50,371

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਨਗਰ ਪਾਲਕਾਵਾਂ । Source: Municipal Committees in the District.

16. ਸਥਾਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ XVI. LOCAL BODIES

ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮ-ਤੀਆਂ ਦੀ ਰਿਣਤੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਰਸ਼ਿਪ Number of Panchayats, Block Samitis and their Membership in the District

ชี : No. 16.3

				ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ anchayat Samitis	
ਸਾਲ Year		ਨੰਬਰ Number	ਮੇ'ਬਰਸ਼ਿਪ Member- ship	ਨੰਬਰ Number	ਮੈੰਬਰਸ਼ਿਪ Member- ship
1965-66		469	3,206	9	224
1966-67	•	469	3,206	9	224
1967-68		469	3,270	9	2 24
1968-69		469	3,055	9	224
1969-70		469	3,055	9	217
1970-71		469	3,055	9	217
1971-72		481	3,055	9	217
1972-73		510	3,380	9	219
1973-74		511	3,576	9	9

ਨੌਟ:—ਸਾਲ 1973-74 ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤ ਸਾਧਨ: ਖੰਡ ਵਿਕਾਸ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ। ਸੰਮਤੀਆਂ ਭੰਗ ਹੌਣ ਕਰਕੇ ਬੀ. ਡੀ. ਓ. Source: Block Development ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈੰਬਰ ਸਨ। and Panchayat Note.—Panchayat Samitis Officers.

Note.-Panchayat Samitis were disolved during 1973-74 and B.D.O's were official Members of Panchayat Samitis.

ਸੇ**ਕਸ਼**ਨ—–17 ਵ*ੁਟ*ਕਲ

ਇਸ ਸੇਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ 11 ਸਾਰਣੀਆਂ ਹਨ:---

ਸਾਰਣੀ 17.1 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਬੈੱਕ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੇਂਡੁ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਤੀ, 31 ਮਾਰਚ, 1974 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.2 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ, 1948 ਅਤੇ ਕੇ ਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ, 1956 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਣ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੇ ਕਰ ਸਾਲ 1966–67 ਤੋਂ 1973–74 ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 17.3 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਲਈ ਸਾਲ 1966–67 ਤੋਂ 1973–74 ਵਿੱਚ

ਸ਼ਰਾਬ, ਅਫੀਮ ਅਤੇ ਭੰਗ ਦੀ ਖਪਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.4 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਨੌਰੰਜਨ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਮਨੌਰੰਜਨ ਅਤੇ ਸ਼ੌ ਟੈਕਸ ਸਾਲ 1966–67 ਤੋਂ 1973–74 ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.5 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਕਾਸ ਚੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਸਾਲ, 1973**-74** ਦੋ ਦੌਰਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.6 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਥੋਕ ਕੀਮਤਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਾਲ, 1960–61, 1965–66 ਤੋਂ 1973–74 ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 17.7 ਵਿੱਚ ਅਬੋਹਰ ਵਿਖੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਸਾਲ,

1968 ਤੋਂ 1973 ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 17.8 ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਅਤੇ ਖੇਤਰਵਾਰ ਡਾਕਖਾਨਿਆਂ, ਤਾਰਘਰਾਂ, ਪਬਲਿਕ ਕਾਲ ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਂਟਰ ਬਕਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਲ, 1973 ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਰੇਡੀਓ ਲਾਈਸੈੱਸ, ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਮਨੀਆਰਡਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.9 ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਛਾਪੇਖਾਨੇ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਿਸਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਫੇਡੀਓ, ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਕੌਲਡ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਲਈ ਸਾਲ, 1973–74 ਦੇ ਦਰਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.10 ਮਿਤੀ, 31 ਮਾਰਚ, 1973 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਜਿਥੇ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਗੇਂਦਾਮਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਗੁਦਾਮਾਂ ਵਿਚ ਸਟੇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 17.11 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ ਜਿਥੇ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 1974 ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

SECTION—XVII

Miscellaneous This section contains eleven tables:—

Table 17.1 depicts tehsilwise number of Bank offices in rural and urban areas in Bhatinda district as on 31st March, 1974.

Table 17.2 gives number of assessees and Tax realised under Punjab General Sales Tax Act, 1948 and Central Sales Tax, Act, 1956 for the years 1966-67 to 1973-74.

Table 17.3 reveals the consumption of Liquor, opium and Bhang in Bhatinda district during the years 1966-67 to 1973-74.

Table 17.4 gives tehsilwise number of entertainment places and amount collected under entertainment Tax and show Tax for the year, 1973-74.

Table 17.5 shows the progress of Community Development Blocks of Bhatinda district during the year 1973-74.

Table 17.6 contains average wholesale prices per quintal of various commodities in Bhatinda district for the years, 1960-61 and 1965-66 to 1973-74.

Table 17.7 gives consumer Price Index Number of Working class at Abohar for the years 1968 to 1973.

Table 17.8 depicts tehsilwise and area-wise number of post offices, telegraph offices, public call offices and letter boxes during the year 1973. Number of radio licenses issued. value of valuable articles sent and number of In-land and foreign money orders issued has been given for the district as a whole.

Table 17.9 contains tehsilwise number of printing presses, radio sets installed under the Community Listening Scheme, Market Committees, Cold storage and Vidhan Sabha and Lok Sabha seats in Bhatinda district during the year 1973-74.

Table 17.10 shows the location of ware houses, their stock position and their storage capacity in Bhatinda district as on 31st March, 1973.

Table 17.11 shows the location of Rest Houses and Dak Banglows in Bhatinda District.

17. ਫ਼ੁਟਕਲ XVII. MISCELLANEOUS

17. ਫੁੱਟ XVII Miscel 31 ਮਾਰਚ, 1974 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਬੈਂਕ Tehsilwise number of Bank Offices in District ਨੈ: No. 17.1

	देवदे Particulars		ਬਠਿੰਡਾ Β∫	hatinda
			ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urba n
	1	.,, -, -, -, -, -	2	3
1	ਸਟੇਟ ਬੇ'ਕ ਆਫ਼ ਦਿੰਡੀਆ State Bank of India	·	4	5
2	ਸਟੇਟ ਬੇਂਬ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ State Bank of Patiala		3	8
3	ਪੰਜਾਬ ਨੰਸ਼ਨਲ ਬੇ'ਕ Punjab National Bank	•••	2	2
4	ਕੌਅਪ੍ਰੇਟਿਵ ਬੈੱਕ Co-operative Bank		_	6
5	ਹੋਰ ਵਿਉਧਾਰਕ ਬੈਂਕ Other Commercial Banks		1	′6
	ਜੋੜ Total	•••	10	27

ਕਲ lenous ਚਫਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Bhatinda as on 31st March, 1974

ਮਾਨਸਾ Mansa		दुष्ठ Pl	दुष्ठ Phul		Total
ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਦਿਹਾਤੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	ਇਹਾੜੀ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban
4	5	6	7	8	9
2	1		1	6	7
2	4	1	2	6	14
2	2		1	4	5
1	3	1	1	2	10
	2	2	1	3	9
7	12	4	6	21	45

ਸਾਧਨ : ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬੈਂਕ।
Source :—All banks of the District.

17 ਫੁੱਟ XVII Miscol-ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ Number of Assessees and Tax

ਨੰ: No. 17.2

ਵੇਰਵੇ Particulars	1966-67	1967-68
t	2	3
1. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ 1948 Punjab General Sales Tax Act 1948 I 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Assessees as on 31st March	4,264	4,560
II ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ ਕਰ (000)ਰੁਪਏ Tax Realised (000) Rs. 2. ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਐਕਟ 1956— Central Sales Tax Act 1956—	7,842	9,748
I 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Assessees as on 31st March	2,785	3,046
II ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ ਕਰ (000) ਰੁਪਏ Tax Realised (000) Rs	3,770	2,622

ਨੋਟ.—ਸਾਲ 1971-72 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮੇਤ ਹਨ।
Note.—The figures for the years up to 1971-72 are inclusive of the figures of Faridkot Tehsil.

ਕਲ lancous ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ ਕਰ Realised in the District

1968-69	1969-70	1 970-71	1971-72	1972-73	1973-74
4	5	6	7	8	9
3,573	3,829	4,081	4,438	3,438	3,700
1 2,214	14,610	16,775	19,241	21,164	23,8 39
3,296	2,378	2,684	2,975	2,308	2,554
4,887	5,396	7,439	8,546	8,548	12,499

ਸਾਧਨ: ਕਰ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: Excise and Taxation Officer, Bhatinda.

17 ਫੁੱਟ XVII Miscel-ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ, Consumption of Liquor,

ล้: No. 17,3

हेतहे Particulars	A subjective ways companying	1966-67	1967-68
1		2	3
। ਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ (ਪਰੂਫ ਲਿਟਰ) Country Spirit (Proof Litres)		9,01,780	9,77,495
2 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ (ਪਰੂਫ ਲਿਟਰ) Foreign Spirit (Proof Litres)	•••	7,362	16,343
3 ਵਾਈਨ ਅਤੇ ਬੀਅਰ (ਬਲਕ ਲਿਟਰ) Wine and Bear (Bulk Litres)	•••	29,282	30,684
4 ਅਫੀਮ (ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ) Opium (Kilograms)		1,778	1.700
5. ਭੰਗ (ਕਿਲੌਗ੍ਰਾਮ) Bhang (Kilograms)		_	_

ਨੋਟ.—ਸਾਲ 1971-72 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਫਰੀਦਕੇਟ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮੇਤ ਹਨ। Note.—The figures are inclusive of Faridkot Tehsil up to 1971-72.

ਕਲ laneous ਅਫੀਮ ਅਤੇ ਭੰਗ ਦੀ ਖੱਪਤ Opium and Bhang in the District

1968-69	1969–70	1970-71	1971-72	1972-73	1973-74
4	5	6	7	8	9
13,25,635	12,47,750	12,00,457	11,98,774	9,61,700	9,66,700
20,482	18,906	1,21,378	1,27,391	1,08,943	95,387
59,970	46,742	60,400	59,136	1,44,203	1,27,993
3,000	3.125	0.773	3,000		4.000
-	_		un el deces		

ਸਾਧਨ: ਕਰ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਫਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: Excise and Taxation Officer, Bhatinda.

17 ਫੁੱਟਕ**ਲ** XVIII Miscellaneous ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਨੌਰੰਜਨ ਅਤੇ ਸ਼ੌਂ ਟੈਕਸ Tehsilwise Entertainment and Show Tax ភ័ៈ No. 17.4

	ਸੀਲ/ਸਾਲ hsil/Year	ਪੱਕੇ ਮਨੌਰੰਜਨ ਸਥਾਨ (ਗਿਣਤੀ) Permanent Entertain- ment Places (Number)		ਸ਼ੌ ਟੈਕਸ (ਰੁਪਏ) Show Tax (Rs.)
	1	2	3	4
ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda	1966-67	3	2,27,524	10,261
	1967-68	3	2,43,998	9,770
	196869	3	2,79,032	10,800
	1969-70	3	3,37,105	14,066
	1970-71	3	3,90,167	17,351
	1971-72	3	4,14,775	36,888
	1972-73	4	6,63,328	72, 777
	1973-74	7	8,16,357	1,22,863
ਮਾਨਸਾ Mansa	1966-67	3	79,034	3,337
	1967-68	3	77,906	3,400
	1968-69	3	1,09,275	3,479

17 ਫੁਟਕਲ XVII Miscellaneous ਤਹਿਸੀਲਵਾਰ ਮਨੌਰਜਨ ਅਤੇ ਜ਼ੌ ਟੈਕਸ Tehsilwise Entertainment and Show Tax

ភំ: No. 17.4

ਤਹਿਸੀ	ਲ/ਸਾਲ	ਪੁੱਕੇ ਮਨਰੰਜਨ	ਮਨਰਜਨ	ਸ ਟੈਕਸ
Tehsil/Year		ਸਥਾਨ	ਟੈਕਸ	(ਰੁਪਏ)
		(ਗਿਣਤੀ)	_(ਰੁਪਏ)	
		Permanent	Entertain-	Show
		Entertain-	ment Tax	Tax
		ment Places (Number)	(Rs.)	(Rs.)
	angu mang ani a taona i a spirang taona mana i and area	(110111001)		
1		2	3	4
	1969~70	3	1,29,716	2,936
	1970-71	3	1,50,255	5,539
	1971-72	3	1,53,511	13,082
	1972-73	3	1,70,328	19,3 04
	1973-74	3	2,18,507	19,916
€್ಷ ಜ	1966-67	1	32,552	1,402
Phul	1967-68	1	42,954	1,468
	1968-69	1	49,179	864
	1969-70	1	48,453	1.247
	1970-71	1	69,436	1,361
	1971-72	1	67,842	4,987
	1972-73	1	66,536	5,483
	1973-74	1	85,837	5,2 72
ਜੋੜ Total	1966-67	7	3,39,610	15,000
	1967-68	7	3,64,858	14,638
	1968-69	7	4,37,486	15,143
	1969-70	7	5,15,274	18,249
	1970-71	7	6,09,858	24,251
	1971-72	7	6,36,128	54,957
	1972-73	8	9,00,192	97,564
	1973-74	11	11,20,701	1,48,051

ਸਾਧਨ:–ਕਰ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਫਸਰ

Source: Excise and Taxation Officer.

17 ਵੁੱਟਕਲ XVII Miscellaneous ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ

ਸਾਲ 1973-74 Year 1973-74

Progress of Community Development in the District ਰੇ: No. 17·5

		ਤਹਿਸੀਲਾਂ	Tehsils	
ਵੇਰਵੇ	ਬਠਿੰਡਾ	ਮਾਨਸਾ	ਵਲ	ਜੌੜ
Particulars	Bhatinda	Mansa	Phul	Total
1. ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	4	3	2	9
Number of Blocks				
2. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ (ਕਿਲੌਮੀਟਰ	3) 2,610	2,079	809	5,498
Area covered in				
sq. kilometres				
3. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡ	203	239	76	518
Number of villages	10000			
	0.40.000	0.50.500	1 46 076	0.40.007
		3,50,722	1,45,276	8,42,997
	1			
	100	100	100	100
	, , ,	.00		200
ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖਰਚ				
Public Expenditure				
on Community Dev				
lopment Programme	e			
covered 4. ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ- ਉਣ ਵਾਲੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਸਾਲ 197 Total population served 1971 5. ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪੇੰਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage of rural population served 6. ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖਰਚ Public Expenditure	3,46,999 71 100 ve-e neeve-e	3,50,722	1,45,276	100

Note.—Excludes data I. V. O. Peori Village. ਸਾਧਨ:—ਖੰਡ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ।

Source: -- Block Development and Panchayat, Officers.

ਵੁਟਕਲ MISCELLANEOUS

17.ਫੁਟ XVII. Misce ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤ ਪ੍ਰਤੀ Average Annual

ਨੰ: No. 17.6

\$	ਸਤ੍ਰ Commodity		1960-61	1965-66	1966-67	1967- 68
	1		2	3	4	5 -
1.	ਕਣਕ Wheat		41.00	80.00	85.00	80.00
2.	ਛੋਲੇ Gram		36.56	76.00	80.00	84,00
3.	ล้ Barley		29.80	50.00	55.00	53.00
4.	ਚਾਵਲ (ਛੰਡੇ) Rice (husked)	•••	• •	• •		122.00
5.	ਮੁੱਕੀ Maize	•••	• •	45.00	48.00	55.00
6.	ਬਾਜਰਾ Bajra		43.08	62.00	65.00	68.50
7.	नहार Jowar	• • •	54.50	65.00	70.00	73.00
8. 3	ਤੌਰੀਆਂ Toria				• •	• •
9. 1	ਜਰਸੰ' (Sarson)			• •	• •	125.00
10.	ਮੁੰਗਫਲੀ Ground Nut		• •	70.00	77.00	85.00
11.	ਦੇਸੀ ਕਪਾਹ Cotton Desi		94.80	115.00	125.00	130.00
12.	ਨਰਮਾਂ Cotton American		115.10	140.00	150.00	160,00
13.	ਮਾਂਹ Mash			100.00	105.00	106.25
	ਮੁੰਗ Moong			125.00	132.00	138,00
	ਮਸਰ Massar			100.00	100.00	101.00
	ਆਲੂ Potatoes	•••	• •	58.00	60.00	55.00

ਕਲ laneous ਕਵਿੰਟਲ ਬੌਕ ਕੀਮਤਾਂ Whole sale Prices per Quintal

whole sale Prices		per Quimur		(ਰੁਪਏ) (Rupees)		
1968-69	1969-70	1970-71	1971-72	1972-73	1973– 74	
6	7	8	9	10	11	
87.20	79.97	80.88	78.87	80.82	93.74	
88.00	108.45	85.53	95.14	130.44	192.2	
48.95	56.86	47.44	58.49	80.72	109.68	
136.00	152.57	152.00	106.10	134.71	164,41	
58,65	62.00	55.71	68.24	63.58	96.00	
65.80	69.90	48.97	60.36	104.68	106.62	
76.60	80.50	83.88	89.60	118.48	129.34	
	144.25	149.00	• •	122.46	257.80	
146.62	162.75	165.60	168.75	194.72	283.90	
93.30	110.00	118.23	65.00	122.04	186.55	
137.20	150.60	170.95	132.89	133,99	225,51	
168.10	203,45	259.75	178.75	178.25	252.58	
112.46	96.45	119.58	128.66	198,92	175.89	
137.50	129.50	141.16	129.82	233,88	223.19	
113.06	95,93	97.63	119.05	159.30	157.31	
41,35	51,55	58.90	48,13	53,34	68.78	

ਸਾਧਨ:-ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਕੜਾ ਦਫਤਰ, ਬਠਿੰਡਾ

Source: District Statistical Office, Bhatinda.

17. টুবৈচ XVII. Miscellaneous

ਅਬੰਹਰ ਵਿਖੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ Consumer Price Index Number of Working Class at Abohar

ਆਧਾਰ Base 1966-100

ช้: No. 17.7

ਸਾਲ Year	ਖੁਰਾਕ Food	ਜਨਰਲ General
I	2	3
1968	131	124
1969	127	123
1970	130	127
1971	133	131
1972	149	141
1973	174	166

ਨੌਟ:-1968 ਦੀ ਔਸਤ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ, 1968 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

Note: Average for the year, 1968 relates to the period
October to December, 1968.

ਸਾਧਨ:-ਅਰਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਠਨ, ਪੰਜਾਬ

Source: Economic and Statistical Organisation, Punjab

17. ਫੁਟਕਲ XVII. MISCELLANEOUS

17. ਫੁਟ XVII MISCEL ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ Post Offices in

तं: No. 17.8				
ਵੇਰਵੇ Particulars	261	ਬਠਿੰਡਾ Bhatinda		
AMERICA		ਪੇ'ਡੂ Rural	ਸ਼ਹਿਰੀ Urban	
1 2		3	4	
1. ਡਾਕਖਾਨੇ Post Offices	•••	2	10	
2. ਤਾਰਘਰ Telegraph Offices	•••	2	7	
3. ਟੈਲੀਫੂਨ ਅਕਸਚੇ ਜ		1	6	
Telephone Exchange				
4. ਪਬਲਿਕ ਕਾਲ ਦਫਤਰ	•••	2	10	
Public Call Offices				
5. ਲੌਂਟਰ ਬਕਸ Letter Box		24	171	
 ਵੰਡੇ ਪੱਤਰਾਂ, ਪੌਸਟ ਕਾਰਡਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ, ਪਾਰਸਟ ਪੌਕਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 	ਤਾ ਅ ਤ	0 3	• •	
4	mde Marrie			
Number of Letters Post Ca Paper Parcels and Packets (7. ਜ਼ਾਰੀ ਕੀਤੇ ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸੀ ਮਨੀਆਡਰਾਂ ਦੀ	delivered	• •		
Number of Inland and Fore Money Orders issued	eigen	^ 3	• •	
8. ਭੌਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Value of Valuable Articles	sent		• •	
9. ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਰੇਡੀਓ ਲਾਈਸਸ਼ਿਜ Radio Licenses Issued	···	. ,	• •	

ਸਾਲ 1973

*5,232

*55,877

ਕਲ LANEOUS ਡਾਕਖਾਨੇ the District

Year ਤਹਿਸੀਲ Tehsil ਜੌੜ ਮਾਨਸਾ පුව Mansa Rural Total ਪੌ'ਡ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੇ'ਡ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੇਂਝ ਸ਼ਹਿਰੀ Rural Urban Urban Rural Rural Urban 5 4 6 7 8 9 5 4 2 5 12 16 2 3 1 2 5 12 3 1 2 10 3 1 1 3 14 83 22 23 44 90 277 *67,05,720 *84,168

ਸਾਧਨ:–ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ, ਮੁਖ ਡਾਕਘਰ, ਬਠਿੰਡਾ Source:–Post Master, Head Post, Office, Bhatinda. *ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੇ'ਡੂ ਔਕੜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। *It also includes Rural Figures.

17. हॅटवस XVII. MISCELLANEOUS

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਛਾਪਖਾਨੇ 1973-74

(Number)

Printing Presses in the District 1973-74

ਨੰ: No. 17.9

ਤਹਿਸੀਲ Tehsil ਵੇਰਵੇ **Particulars** ਬਨਿੰਡਾ ਮਾਨਸਾ ਫਲ ਜੋੜ Phul Bhatinda Mansa Total 1 2 3 4 5 ਛਾਪੇਖਾਨੇ 16 5 30 Printing Presses ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਿਸ਼ਨਿੰਗ 158 169 65 392 ਸਕੀਮ-ਅਧੀਨ ਰੇਡੀਓ Radio sets installed under community listening scheme ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ .. 3 10 Market committees ਕੋਲਡ ਸਟੈਰ 1 Cold storage ਚੋਣਕਾਰ 2,59,397 2,04,233 64,741 5,28,371 Electors 1971 ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 4 3 8 Vidhan Sabha Seats ਲੌਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ... ı 1 Lok Sabha Seats

ਸਾਧਨ:--ਸਬੰਧਤ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ Source:-Heads of concerned Officecs.

17-ਫੱਟਕਲ XVII-Miscellaneous ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ Warehouses in the District

ក់: No. 17.10

मिंद्रों 31-3-73 As on

ਰਾਮਪੁਰਾਵੁਲ	Rampura Phul	1,924	1,724
ਬਰੇਟਾ	Bareta	9	335
ਮਾਨਸਾ	Mansa	7,710	10,510
ਬੁਢਲਾਡਾ	Budhlada	822	1,499
ਗੋਨਿਆਣਾ	Goniana	715	1,410
ਰਾਮਾ	Raman	687	1,399
ਮੌੜ	Maur	490	658
ਭੂ ਚੈ	Bhucho	1,912	2,933
ਬਠਿੰਡਾ	Bhatinda	3,782	7,824
	2	3	4
ਸਥਾਨ ਜਿਥੇ ਗੁਦਾਮ ਵਾਕਿਆ ਹੈ Place where the godown is situated		ਗੁਦਾਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਤਰਾ (ਮੀ. ਟਨ) Present stock in the go- downs (M. tons)	ਗੁਦਾਮ ਵਿੱਚ ਸਟੌਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ Storage Capacity of the godowns (M. tons)

ਸਾਧਨ: ਜਿਲਾ ਮੈਨੇਜਰ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪਰੇਸ਼ਨ, ਬਠਿੰਡਾ।
Source: District Manager, Warehousing Corporation,
Bhatinda.

17. ਵੱ_ਟ XVII. Miscel ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ Rest House and Dak

ਨੰ: No. 17.11

ਅੰਕ: ਡਾਕ ਬੰਗਲਾ ਵਾਕਿਆਂ ਹੈ Serial Place where Rest	ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ/ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਦਾ ਨਾਂ Name of Dak Bungalow/Rest House	ਕਮਰਿਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Number of Suites
---	--	---

1	2	3	4
1	ਬਠਿੰਡਾ	ਸਿਵਲ ਰੇਸਟ ਹਾਊਸ	4
	Bhatinda	Civil Rest House	
2	ষ্ঠিত্ত	ਲੌਕ ਨਿਰਮਾਣ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	4
2	Bhatinda ਮੌਤ	P. W. D. Rest House ਉਪਰੋਕਤ	2
3	Maur	Ditto	4
4	ਵਿਰਕ	ਵਿਰਕ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Virk	Virk Rest House	•
5	ਗੋਨਿਆਣਾ	ਗੋਨਿਆਣਾ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ	2
	Goniana	Goniana Rest House	
6	ਚੱਕ ਰਾਮ	ਚੱਕ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਰੈਸਟ ਹਾਊਨ	2
	Chak Ram Singh	Chack Ram Singh Rest House	
7		ਕੋਟ ਸ਼ਮੀਰ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Kot Shamir	Kot Shamir Rest House	^
8	ਨਿਉੂਰ Neor	ਨਿਊਰ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ Neor Rest House	2
9	1 16 01 ਫ਼ਲੂਕੇ	ਕਿਦਰਾ Rest ਜਿਹμse ਵਲੂਕੇ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ	2
3	Phuloke	Phuloke Rest House	*

ਕਲ laneous ਅਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ Bungalows in the District

Bungalows in the District	(;	31-3-74 ਦੀ ਸ਼ਹਿ	ਖਤੀ)
(A	s on 31st	March, 19	74)
Reservation Authority Distant Stand R	ਤਿ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ ਦੂਰੀ (ਕਿਲੰਮੀਟਰ ice from I ailway Sta ilometre)	r) ਕ Bus Ren a tion	ਸ਼ੇਸ਼ ਬਨ n ark
	ਬਸ ਸਟੈ'ਡ Bus Stand	ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ Railway Station	
5	6	7	8
ਡਿ ਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਠਿੰਡਾ	0.25	2	
Deputy Commissioner Bhatinda ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਡੀ ਬੀ. ਐੱਡ. X.E.N. P.W.D. B & R	ਆਰ 0.12	2	
ਉਪਰੰਕਤ		2	
Ditto ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਬਠਿੰਡਾ ਮੰਡਲ ਸਰਹੰਦ ਕਨਾਲ Bhatinda X.E.N. Sirhind Canal Bhatinda Division	13	13	
ਉਪਰੱਕਤ	2	2	
Ditto ਉਪਰੇਕਤ Ditto	4	4	
ਉਪਰੌਕਤ	0	8.0	
Ditto ਉਪਰੱਕਤ	10	22	
Ditto	10	44	
ਉਪਰੌਕਤ Ditto	0.75	3	

17. ਫੁੱਟ XVII–Miscel-ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ਼ Rest Houses and Dak

ਨੰ: No. 17.11 ਚਲਦਾ contd.

ਕ੍ਰਮ ਨੰ:	ਸਥਾਨ ਜਿਥੇ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ/ ਡਾਕ ਬੰਗਲਾ ਵਾਕਿਆ ਹੈ	ਡਾਕ ਬੈਗਲੇ/ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਦਾ ਨਾਂ ਕਮਰਿਆਂ ਗਿਣਤ	ਦੀ
Seria	l Place where rest	Name of Dak Number	r
No.	House/Dak Bungal	ow Bungalow/Rest of	
	is located	House suites	
1	2	3 4	
10	ਬੀਬੀਵਾਲਾ	ਬੀਬੀਵਾਲ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ	2
	Bibiwala	Bibiwal Rest House	
Ė	ਬਠਿੰਡਾ	ਬਠਿੰਡਾ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	ł
	Bhatinda	Bhatinda Rest House	
12	ਰਾਏ ਕੇ	ਰਾਏ ਕੇ ਰੌਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Raike	Raike Rest House	
13	ਕਾਲ ਝਰਾਨੀ	ਕਾਲ ਝਰਾਨੀ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ	2
	Kaljharani	Kaljharani Rest House	
14	ਪੂਹਲਾ	ਪੂਰਲਾ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ	2
	Poohla	Poohla Rest House	
15	ਤਿਉਣਾ	ਤਿਉਣਾ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ	2
	Teona	Teona Rest House	
16		ਰੇਲਵੇ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Bhatinda	Railway Rest House	
17	ਭੂਚੇਂ ਮੰਡੀ	ਮਿਊ'ਸਪਲ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Baucho Mandi	M.C. Rest House	ٺ
18	•	ਕੈਨਾਲ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
10	Ramuwala	Canal Rest House	ند
19		ਸਿਚਾਈ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ	2
.0	Talwandi Sabo	Irrigation Rest House	
20	.	ਸਿੰਚਾਈ ਰੌਸਟ ਹਾਊਸ	2
-0	Behman	Irrigation Rest House	-
	71-11-11-11		

(31-3-74 ਦੀ ਸ਼ਬਿਤੀ।

ਕਲ laneous ਅਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ

Bungalows in the District

		31-3-74 EI HIE	
		t March, 19	
ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ	ਬਸ ਸਟੈਂਡ /ਰੇਲਵੇ	ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਵਿ	ਸੇਸ਼
Reservation Authority	ਦੂਰੀ (ਕਿਲੌਮੀਨ	ਵਰ) ਕ	티즈
4.7512.6.6	Distance fro	m Bus	
S	tand Railway	Station	KS
	(Kilometre	e)	Remarks
	ਬਸ ਸਟੈ'ਡ	ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ	胃
	Bus	Railway	2
	Stand	Station	
5	6	7	8
ਉਪਰੇਕਤ	12	12	
Ditto			
ਉਪਰੌਕਤ	2		
Ditto			
ਉਪਰੌਕਤ	13	13	
Ditto			
ਉਪਰੌਕਤ	18	18	
Ditto			
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਸਰਹੰਦ ਕੈਨਾਲ ਬਤਿੰਡਾ	10	13	
Ditto			
ਉਪਰੋਕਤ		14	
Ditto			
ਡਿਵੀਜਨਲ ਸੁਪਰਡੇਟ ਉਤਰੀ ਹੈ ਲਵੇਂ ਦਿਲੀ	3.0	0.3	
Divisional Superintendent			
N.R. Railway Delhi			
ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਗਰਪਾਲਕਾ ਭੂਚੋ President M.C. Buncho			
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਸਿੰਜਾਈ ਫ਼ਿਰੌਜਪੁਰ	3		
X.E.N. Irrigation Ferozepur			
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਸਿੰਜਾਈ ਸੰਗਰੂਰ	2.4		
X.E.N. Irrigation Sangrur			
ਉਪਰੋਕਤ	12		
Ditto			
F-17 4 4 4			

17. ਫੁੱਟ XVII. Mis ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ Rest Houses and Dak

ਨੰ: No. 17 11 ਚਲਦਾ cont d.

Sr.	ਸਥਾਨ ਜਿਥੇ ਰੇਸਟ ਹਾਊਸ/ ਡਾਕ ਬੰਗਲਾ ਵਾਕਿਆ ਹੈ Place where Rest House/Dak Bunglo is located	ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ/ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਦਾ ਨਾਂ Name of Dak Bungalow/Rest w House	ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ Numbe r of suites
1	2	3	4
21	ਰਾਮਾ Raman	ਸਿੰਚਾਈ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ Irrigation Rest Hons	2
2 2	2 2	ਉਪਰੋਕਤ Ditto	2
23	_	ਉਪਰੌਕਤ Ditto	2
24		ਉਪਰੌਕਤ Ditto	2
25	_	ਉਪਰੌਕਤ Ditto	2
2 6		ਪੁਲਿਸਰੈਸਟ ਹਾਊਸ Police Rest House	4 ਅਤੇ 1 ਹਾਲ ਰੂਮ
27	ਰਾਮਪੁਰਾਵੂਲ Rampura Phul	ਲੌਕ ਨਿਰਮਾਣ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ P.W.D. Rest House	2
28	दुष्ठ Phul	ਲੌਕ ਨਿਰਮਾਣ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ P W.D. Rest House	2
29	ਰਾਮਪੁਰਾ Rampura	ਰਾਮਪੁਰਾਰੇਸ਼ਟ ਹਾਊਸ Ram pura Rest Hou	se 2

ਕਲ **c**ellaneous ਅਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ Bungalows in the District

(31-3-74 ਦੀ ਸਥਿਤ) (As on 31st March, 1974) ਬਸ ਸਟੈ'ਡ/ਰੇਲਵੇਂ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੂਰੀ (ਕਿਲੌਮੀਟਰ) Reservation Authority ਕਥਨ Distance from Bus Stand, Railway Station (Kilometre) ਬਸ ਸਟੈਡ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ Bus Stand Railway Station 6 8 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਸਿੰਜਾਈ ਸੰ ਗਰੂਰ 0.8 0.8 X.E.N. Irrigation Sangtur ਉਪਰੋਕਤ 13 Ditto ਉਪਰੋਕਤ 5 Ditto ਉਪਰੌਕਤ 5 Ditto ਉਪਰੋਕਤ Ditto ਸੀਨੀਅਰ ਸਪਰਡਟ ਪਲਸ ਬਠਿੰਡਾ 11 S.S.P. Bhatinda ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਬੀ ਐ'ਡ ਆਰ ਬਨਿੰਡਾ 0.4 X.E.N. B and R Bhatinda ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਬੀ. ਐਂਡ ਆਰ. ਬਠਿਡਾ 5 X.E.N. B and R Bhatinda ਉਪਰੋਕਤ 0.8 0.8

ਪ੍ਰਮ. ਫੱਟ-XVII. Mis ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ Rest Houses and Dak

ਨੰ: No. 17.11 ਚਲਦਾ contd.

ਨੇ: S.	ਸਦਾ ਜਿਥੇ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ/ ਡਾਕ ਬੰਗਲਾ ਵਾਕਿਆ ਹੈ Place where Rest House/Dak Bunga low is located	ਡਾਕ ਬੰਗਾਅਲੇ/ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਦਾ ਨਾਂ Name of Rest House/Dak Bungalow	ਗਮਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of suits

1	2	3	4
30	ਦਿਆਲਪੁਰਾ	ਦਿਆਲਪੁਰਾ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Dialpura	Dialgura Rest House	
31	ਜਲਾਲ	ਜਲਾਲ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Jalal	Jalal Rest House	
32	ਬੁਢਲਾਡਾ	ਲੱਕ ਨਿਰਮਾਣ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Budhlada	P.W D. Rest House	
33	ਨਾਹਰਾ	ਕਨਾਲ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Nahra	Canal Rest House	
34	ਜੋੜਕੀਆਂ	ਇਰੀਗੈਸ਼ਨ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ	2
	Jorkian	Irrigation Rest House	
35	ਚੈਹਲਾਂਵਾਲਾ <u>ਂ</u>	ਉਪਰ ^ਕ ਤ	2
	Chahlan Wala	Ditto	
36	ਭੈਣੀ	ਉਪਰੌਕਤ	2
	Bhaini	Ditt	
37	ਬਾਜੇਵਾਲ	ਉਪਰੌਕ	2
	Bajewala	Ditto	
38	ਜਵਾਹਰਕੇ	ਉਪਰੌਕਤ	2
	Jawahar Ke	Ditto	

ਕੁਲ cellaneous ਅਤੇ ਡਾਜ ਬੰਗਲੇ Bungalows in the District

(31–3–74 **ਦੀ** ਸਥਿਤੀ)

	(As on 31:	st March,	1974)
ਰਿਜ਼ਰਵੰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ Reservation Authority	ਬਸ ਸਟੈਂਡ / ਰੇਲ- ਦੂਰੀ (ਕਿਲੌਮੀਨ Distance fro Bus Stand I Station (Ki	ea) m Railway	ব্যস
	ਬਸ ਸਟੈ'ਡ Bus stand	ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ Railway Station	Remarks
5	6	7	8
ਉਪਰੌਕਤ	2	24.0	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
Ditto ਕਾਰਜੁਕਾਰੀ ਇਜ਼ਤੀਅਤ ਸਤਰੰਦ ਕੁਨਾਲ ਬਠਿੰਡਾ X.E.N. Sirhind Canal Bhati	0,3 nda	27.2	
ਕਾਰਜੁਕਾਤੀ ਇੰਜਨੀਅਤ ਬੀ. ਐਂਡ ਆਰ., ਬਠਿਡ X.E.N. P.W.D. B and R, Bh	atinda	2	
वानस्यापी विनातीलन मेजानून झहीसरु मेजानून X.E.N., Sungrur Division, S		11	
ਉਪਰੌਕਤ Ditto	-	11	
ਉਪਰੋਕਤ Ditto		14	
ਉਪਰੌਕਤ Ditto	0.8	_	
ਉਪਰੋਕਤ	14		
Ditto ਉਪਰੱਕਤ	3	3	
Ditto			

17. ਫੁੱਟ XVII. Mis ਜਿਲੇ ਵਿਚ ਰੈਸਟ ਧਾਊਸ Rest Houses and Dak

ਨੰ: No. 17.11-ਸਮਾਪਤ concld

S.	ਸਥਾਨ ਜਿਥੇ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ ਡਾਕ ਬੰਗਲ ਵਾਕਿਆ ਹੈ Place where Rest House/Dak Bung is located	House/Dak	ਗਮਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ No. of suits
1	2	3	4
39	ਸੱਦਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ	ਉਪਰੌਕਤ	2
	Sada Singh Wala	Ditto	
40	ਖਾਰਾ	ਉਪਰੋਕਤ	2
	Khara	Ditto	
41	नेवा	ਉਪਰਕਤ	2
	Joga	Ditto	
42	ਭਿੱਖੀ	ਉਪਰੋਕਤ	2
	Bhikhi	Ditto	

ਕਲ cellaneous ਉਤੇ ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ Bunglows in the District

Bunglows in the District ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਲਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ Reservation Authority	ਬਸ਼ ਮਟੈਂ/ਰੇਲਵੇ ਦੂਰੀ (ਕਿਲ Distance Bus Stan	(31-3-74 ਦੀ 31 March, ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ [†] ਨਮੀਟਰ) from Re d Railway Kilo metre)	1974) ਵਿਜ਼ੇਸ਼ ਕਥਨ marks
	ਬਸ ਸਟੇ'ਡ Bus Stand		
5	6	7	8
ਉਪਰੌਕਤ Dilto	3	0	
ਉਪਰੌਕਤ Ditto	12	12	
ਉਪਰੋਕਤ Ditto	0.5	22	
ਉਪਹੋਕਤ Ditto	0	18	

ਸਾਧਨ:—ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ।
Source:—Reservation Authorities.

20182/Plg.--Govt. Press, Chd.

ERRATE

ਪੈਨਾ ਵਿਕਤਰ	ਸਾਰਣੀ ਹੈ: Table No.	ਕਾਨਮ/ਨਾਈਨ Col./line	ਵਾਸਤੇ For	ਪੂਰ ਕੋਵad
	₹ . 1	Contegt/ूरी	13	14
1967274901921123957747555665667912965556667777779922222222222222222222222	1.1.1.1.1.2005555555555555555555577761111202222222223555555555555555555555555	4/8 16/3 2/4 2/1 Hat Total 1 6/3 Hat Total 2 9/6 Hat Total 2 9/6 Hat Total 2 1/4 Hat Total 6/4 Hat Total 6/4 Hat Total 1/4 Hat Total 1/4 Hat Total 1/4 Hat Total 2/8 Hat Total 2/8 Hat Total 1/4 Hat Total 1/6 Hat Total 1/7 10/2 Hat Total 1/7 11/7 15/7 11/7 11/7 11/7 11/7 11/7 1	60,005 90,13,5147 131,51447 151,5147 151,5147 151,5147 151,5147 151,6116 20,715,7049 151,7049 15	60830 92085 315,544 1,82,274 10,44,936 44.65 316,516 310,752 20,094 7,527 57,625 16,010 13,7526 130,287 4,406 71,226 707,011 13,830 9,355 6,843 4,975 1677,317 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,537 211,307 1637 2808 266,5537 211,307 1637 2808 266,5537 211,307 1637 2808 2808 2808 2808 2808 2808 2808 280

11, 3 11, 3 11, 3 11, 3 11, 7 11, 7 11, 7 11, 7 11, 7 11, 7 13, 3 16, 1 16, 1 16, 1 17, 8 17, 8 17, 8 17, 8 17, 8	14/7 14/8 15/7 15/8 17/3 2/1 3/5 5/4 12/1 5/2 9/7 2 7/3 3/1 4/1 8/1 9/1 3/9	15 15 10 10 120 258;813 248,479 \$4,789 1371 81823 1397 842;977 842;977 556;256 842,977 59,136 2 10 5 10 5	13. 13. 8. 8. 107. 258; 148, 1397. 1471. 842; 557, 842; 73. 127, 73. 12. 76. 26. 175. 18.